

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ

ΕΡΥΘΡΟΣ + ΣΤΑΥΡΟΣ

ΝΕΟΤΗΤΟΣ

Ο
Α
Γ
Ο

ΔΗ
ΜΗ
ΤΡΙ
Ο

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1953

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ

Του, υπό την Ύψηλν Προστασίαν τῆς Α.Μ. τοῦ ΒΑΣΙΛΕΩΣ καὶ τὴν ἐπίτιμον
Προεδρείαν τῆς Α.Μ. τῆς ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ, ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Α'. ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1924—1941

Β'. ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΤΟΣ 9ον

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1953

ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 1

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΥΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: Μακένζυ Κίγκ 3 (πρώην Λυκαδητοῦ) ΑΘΗΝΑΙ—Τηλέφ. 613-571

ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΩΣ ΑΡΘΡ. 6 Α.Ν. 1092

Διεύθυνσις Περιοδικού: ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΧΡ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Λ. Σγουρού 2

Διεύθυνσις Τυπογραφείου: «ΠΥΡΣΟΣ» Α.Ε., Ἱερὰ Ὀδὸς 61

Τιμὴ Φύλλου Δρχ. 1.500—Ἐτησίαν συνδρομὴ ἑσωτ. Δρχ. 12.000, ἔξωτ. 10 σελλίνια ἢ 2 δολλάρια

Συνδρομαὶ καὶ ἀντίτιμον περιοδικοῦ νὰ στέλλωνται μὲ ταχυδρομικὴ ἢ τραπεζιτικὴ ἐπιταγὴ ἀπὸ σὺντάκτῃ

«Ἑλληνικὸν Ἑρυθρὸν Σταυρὸν Νεότητος», ὁδὸς Μακένζυ Κίγκ 3, Ἀθήνας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ — CONTENTS

Ἑγκύκλιος τοῦ Ὑπουργοῦ Παιδείας 28ῃ Ὀκτωβρίου, ὑπὸ Δ. Κοκκίνου	1—2	Circular of the Minister of Education.....	1
Οἱ σεισμοὶ τῶν Ἰονίων Νήσων. Μήνυμα τοῦ Προέδρου Ε. Ε. Σ.	3	28th of October by D. Kokinos.....	1—2
Ἐκκλήσεις τοῦ Προέδρου τῆς Ἐφορείας Ε.Ε.Σ.Ν. Ἑλληνες καὶ Προέλληνες, ὑπὸ Γ. Κουρμούλη	4—5	The earthquakes in the Ionian islands. The message of the President G.R.C.	3
Δέσποινα Κανάρη, ὑπὸ Ε. Φωτιάδου	6	Appeal of the President G.J.R.C.....	4—5
Μητρικὴ γαλουχία, ὑπὸ Σπ. Μπαρτσόκα β) Ἡ Φιλία, Α. Σ. Α.	7	Hellenes and Prehellenes by G. Kourmoulis..	6
Ἀκρόπολις, ὑπὸ Μ. Νικολαΐδη	8	D. Kanari by E. Photiades.....	7
Ζάκυνθος, Ἰθάκη, Κεφαλληνία, ὑπὸ Π. Καλλονάρου	9	Mother's milk by Sp. Bartsokas. b) Friendship by A.S.A.....	8
Γουλ. Μπαρέντζ, ὑπὸ Ν. Δημητροκάλλη	10	The Acropolis by M. Nicolaides.....	9
Φωτογραφίαι δράσεως	11	Zante—Cefallonia—Ithaka by P. Kalonaros...	10
«Ὅχι» (ποίημα) ὑπὸ Μ. Σταματέλλου β) Τὸ Πετιμέζι, ὑπὸ Κ. Ζευγὰ γ) Πέρασε τὸ Καλοκαίρι (ποίημα) ὑπὸ Σ. Κωτσαρίδη	12—13	W. Barentz by N. Demetrolalis.....	11
Ὁ εὐτυχισμένος Πρίγκιπας, Ὁσκαρ Οὐάιλντ, ὑπὸ Β.	14	Activity in pictures.....	12—13
Πῶς νὰ γράφετε καλὰ, β) Τί εἶναι ἄνθρωπος, ὑπὸ Δ. Μωραΐτου	15	«No» poem by M. Stamatelou, b) Grape syrup by K. Zeugas c) Summer is over by K. Kotsarides.....	14
Πρώτες Βοήθειες, Σιόκ, β) Μεγάλες φυσιογνωμίαι Δεσβώρα, ὑπὸ Κ. Παπαπαναγιώτου	16	Oscar Wilde, the happy prince, by B.....	15
Ἡ καλὴ Κόρη, ὑπὸ Α. Μεταξά β) Ὁ Ἐυλοκόπος ὑπὸ Π. Γρίσπου	17	How to write. b) What is man.....	16
Βόλλεϋ Μπάλλ, ὑπὸ Σπ. Αὐλωνίτη	18	Firstaid—Shock. b) Great figures.....	17
Δράσις ὁμάδων Ε. Ε. Σ. Ν.	19	Deborah by K. Papapanagiotou.....	18
Μαθητικὴ συνεργασία	20	The good daughter by A. Metaxas. b) The wood cutter by P. Grispos.....	19
Τὰ κατορθώματα τοῦ Λελέ στὴν κατασκήνωσι, ὑπὸ ΑΝ. ΒΩ	21—22	Volley Ball by Sp. Avlonitis.....	20
Ἐξώφυλλο: Ἀγ. Δημήτριος, Μωσαϊκὸν ἀπὸ τὸν Ναὸν τοῦ Ἀγ. Δημητρίου Θεσ)νίκης	23—24	G.J.R.C. movement.....	21—22
Ἐσωτ. ἐξώφυλλο: Τὸ Τραγούδι τῆς Νιότης, ὑπὸ Στ. Σπεράντσα	25	Pupils' contribution.....	23—24
Ἐξώφυλλο: Τῶν Ἑλλήνων Παιδιὰ πάντα ἐμπρός. Στίχοι Κ. Ἀσπροπούλου. Μουσικὴ Α. Παναγιωτοπούλου.		Lele's deeds by AN. VO.....	25
		Front cover: Mosaic from St. Demetrius' Church in Salonica	
		Inside front cover: Youth's song by St. Sperantsa.	
		Back cover: Children of Hellenes, always forward. Verses by K. Aspropoulos. Music by A. Panagiotopoulos.	

ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΗΣ ΝΙΟΤΗΣ

Νιότη, ἐλπίδα τῆς πατρίδας,
Νιότη, τῆς ζωῆς λουλούδι,
πρόσχαρο ἄνθος αὐγινὸ,
σαν περνάς, ἕνα τραγούδι
πάει ψηλὰ στὸν οὐρανὸ.

Τῆς δουλειᾶς ἡ νέα λαχάρα
φλέγει τώρα ὅλων τὰ στήθια
θάρρος, θέλησι κι ἀλήθεια
κ' εἶναι ὁ κλῆρος σου λαμπρός.

Ἦταν ὥρα εὐλογημένη,
ποῦ τὴν εἶχε ἡ μοῖρα ὀρίσει,
τὶς καρδιές γιὰ ν' ἀναστήσει
τοῦ ἔθνικου πάλμου ὁ σεισμός.

Κι ἀνοιξαν γλαρὰ τὰ μάτια
σ' ἕνα φῶς μὲ θεία λαμπρόδα
κ' εἶδαν ὅλοι ἀπ' τὴν Ἑλλάδα
νέος ν' ἀνθῇ πολιτισμός.

Ἦλιε, κράτει τᾶλογά σου,
σκόρπα τοῦ φωτός τὰ δῶρα,
κι ἄλλη ἀπ' τὴν Ἑλλάδα χώρα
πιὸ γαλάζια δὲν θὰ βρῆς.

Νιότη, ἐλπίδα καὶ καμάρι,
χαίρε, ὁ θρίαμβος σὲ σένα.
Στὰ μεγάλα πεπρωμένα
τραγουδώντας προχωρεῖς.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Ἐν Ἀθήναις 9-9-1953

ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Ἀριθ. Πρωτ. 92.309

Π ρ ὁ ς

Τοὺς κ. κ. Γενικοὺς Ἐπιθ/τάς τῶν Σχολείων Μέσης καὶ
Στοιχειώδους Ἐκπ/σεως, τοὺς Διευθυντάς τῶν Παιδαγωγικῶν
Ἀκαδημιῶν καὶ τῶν Πειραματικῶν Σχολείων, Ἀθηνῶν καὶ
Θεσσαλονίκης, τοὺς Διευθυντάς τῶν παντὸς τύπου σχολείων
Μέσης Ἐκπ/σεως (Δημοσίων καὶ Ἰδιωτικῶν), τοὺς Ἐπιθεω-
ρητάς τῶν Δημοσίων καὶ Ἰδιωτικῶν σχολείων.

Εἶναι πασίγνωστοι αἱ ἀρχαὶ καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ Ἑλληνι-
κοῦ Ἑρυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος. Ἡ προαγωγή τῆς ὑγείας, ἡ
καλλιέργεια τῆς ἀλληλεγγύης, ἰδίᾳ δὲ ἡ παροχὴ βοηθείας πρὸς
τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην, καθὼς καὶ ἡ ἀνάπτυξις φιλικῶν σχέ-
σεων τῶν Ἑλληνοπαίδων μετὰ τῶν παιδιῶν τῶν ἄλλων χω-
ρῶν, βασιζομένη ἐπὶ τῆς ἀγάπης πρὸς τὴν Πατρίδα, ἀποτε-
λοῦν τοὺς ὑψηλοὺς σκοποὺς τοῦ Ἑρυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος.

Ἡ ἐπιτυχία, τὴν ὁποίαν ἐσημείωσεν μέχρι σήμερον ὁ
Ἑλληνικὸς Ἑρυθρὸς Σταυρὸς Νεότητος εἰς ὅλους τοὺς το-
μεῖς τῆς δραστηριότητός του, χάρις εἰς τὴν πρόθυμον συνε-
ργασίαν τῶν εκπαιδευτικῶν λειτουργῶν, ἐπιτρέπει τὴν πλέον
αἰσιόδοξον πρόβλεψιν διὰ μίαν ἔτι γονιμωτέραν δράσιν εἰς τὸ μέλλον.

Ἡ ἀποτελεσματικὴ συμμετοχὴ τῶν Ἑλλήνων ἑρυθροσταυριτῶν εἰς τὰς συνεχιζομένας προσπάθειας
τῆς ἐπουλώσεως τῶν πληγῶν, τὰς ὁποίας ἄρρηξε εἰς τὴν Πατρίδα μας ἡ τελευταία 10ετία, 1940—1950,
ἀνεγνωρίσθη δεόντως τόσον ἐν Ἑλλάδι ὅσον καὶ εἰς τὰς ἄλλας χώρας. Ἡ ἀναγνώρισις ὅμως αὕτη,
διὰ τὴν ὁποίαν δικαίως πρέπει νὰ σεμνύνονται οἱ Ἕλληνες εκπαιδευτικοὶ καὶ ἑρυθροσταυριταί, δη-
μιουργεῖ καὶ τὴν ὑποχρέωσιν ὅχι ἀπλῶς συνεχίσσεως τῆς μέχρι σήμερον ἐπιδειχθείσης δραστηριότητος,
ἀλλὰ καὶ τῆς μετὰ μεγαλυτέρου ἐνθουσιασμοῦ καλλιέργειας τῶν εὐγενῶν αὐτῶν ἀρχῶν μὲ ἀπώτερον
σκοπὸν τὴν ἀπόδοσιν τοῦ μεγίστου δυνατοῦ ἀποτελέσματος, ἔφ' ὅσον ἀνυχῶς αἱ πρόσφατοι ἐκ τῶν
σεισμῶν καταστροφῶν τῶν τριῶν Ἰονίων Νήσων προεκάλεσαν ἀφάνταστον εἰς ἑκτασιν δυστυχίαν καὶ
κατὰ συνέπειαν ἀνάγκην παροχῆς βοηθείας.

Ἀπαξ ἔτι ἐκφράζοντες τὴν εὐαρέσκειαν ἡμῶν, διὰ τὴν ἀρμονικὴν συνεργασίαν ὅμων μετὰ τοῦ
Ἑλληνικοῦ Ἑρυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος, πρὸς εὐδωσιν τοῦ τόσον λαμπρῶς μὲ τὰς παιδευτικὰς ἐπι-
διώξεις ἐναρμονιζομένου ἔργου αὐτοῦ,

Ἐν τελλό μεθα

ὅπως συνεχίσετε, μετὰ τοῦ μεγαλυτέρου δυνατοῦ ζήλου καὶ προθυμίας, τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ
Ἑρυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος, διὰ τῆς συστηματικώτερης ὁργανώσεως τῶν ὁμάδων αὐτοῦ μεταξὺ τῶν
μαθητῶν σας καὶ τῆς ἀναπτύξεως τῶν ὑψηλῶν αὐτοῦ ἀρχῶν, πρὸς πληροστέραν ἐπιτυχίαν τοῦ Ἑθνικοῦ
καὶ ἀνθρωπιστικοῦ του ἔργου.

Ὁ Ὑπουργὸς
Κ. ΚΑΛΛΙΑΣ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

Η 28^η Οκτωβρίου

Ὁ ἑλληνικὸς λαὸς κατάρθωσε νὰ
διατηρήσῃ τὴν ὑπαρξί του στὴ δια-
δρομὴ τῶν πέντε αἰώνων, ποῦ πέ-
ρασαν ἀπὸ τότε, ποῦ ἔπεσε ἡ ἑλ-
ληνοβυζαντινὴ αὐτοκρατορία, χάρις
στὴν ἀντοχὴ τοῦ ἡθικοῦ του, μὲ τὴν
ὁποία τὸν ὀπλίξει ὁ ἀδάμαστος πό-
θος τῆς ἐλευθερίας. Αὐτὸς ὁ πόθος
τῆς ἐλευθερίας διατηροῦσε τὴν ἱκα-
νότητά του γιὰ ὑπερανθρώπους ἀ-
γῶνες. Καὶ οἱ λαμπρότεροι ἀγῶνες
του, ἐκεῖνοι ποῦ ἐπροκάλεσαν τὴν
κατάπληξι ὅλου τοῦ κόσμου, ἦταν
δύο.

Ὁ πρῶτος ἦταν τὸ Εἰκοσιένα.
Ἕνας λαὸς ὑπόδουλος, χωρὶς μέσα
πολεμικὰ καὶ οἰκονομικὰ κατάρθωσε
ν' ἀπολυτρωθῇ ἀπὸ τὴν κυρίαρχο
ξένη αὐτοκρατορία, ποῦ διέθετε τε-
ράστιες στρατιωτικὰς δυνάμεις καὶ
πανίσχυρο στόλο καὶ ν' ἀποκτήσῃ
τὴν ἀνεξαρτησίαν του ἀντιμετωπίζον-
τας τότε καὶ τὴ δυσμένειαν ὀρισμέ-
νων ἀνακτοβουλίων τῆς Εὐρώπης.

Ὁ δεύτερος ἦταν ὁ θαυμαστός
ἀμυντικὸς πόλεμος κατὰ τὸ 1940
καὶ τὸ 1941 ἐναντίον τῶν δύο σιδη-
ροφράκτων δυνάμεων τοῦ ἄξονος.

Δ. Α. ΚΟΚΚΙΝΟΥ, Ἀκαδημαϊκοῦ
Οἱ Ἕλληνες κατάρθωσαν ν' ἀπο-
κρούσουν τὴν ἐπίθεσιν τῶν ἰταλικῶν
στρατευμάτων, νὰ τὴν ἀνατρέψουν
καὶ νὰ προσλάβουν στὰ ἄλβανικὰ ἐ-
δάφη καὶ νὰ τὰ κρατήσουν, ἕως ὅτου
ἐφθασαν οἱ πανίσχυροι, χάρις στὸν
ὄγκο τῶν στρατευμάτων καὶ τῶν μη-
χανοκινήτων, Γερμανοὶ. Μὲ τὴ θρι-
αμφευτικὴ ἀντιμετώπισιν τῶν ἱτα-
λῶν καὶ τῆ σκληρῇ ἀμυνῇ ἀπέναντι
τῶν Γερμανῶν συνέβαλεν ἡ Ἑλλάς
στὴν τελικὴ συμμαχικὴ νίκη.

Όταν ο πόλεμος άρχισε τὸ 1939 μέσα σὲ λίγους μῆνες ἡ Εὐρώπη κατείχετο ἀπὸ τὰ γερμανικὰ μηχανοκίνητα καὶ ἡ Ἀγγλία ὁ φίστατο σκληρὲς δοκιμασίες ἀπὸ τὶς ἀεροπορικὲς γερμανικὲς ἐπιθέσεις. Τίποτα πιά δὲν ἐφαινόταν ἱκανὸ νὰ σταθῇ ὄρθιο πρὸ τῶν γερμανικῶν ἐπιθέσεων.

Ὁ Μουσσολίνι, ἀφοῦ κατέλαβε τὴν Ἀλβανία, ὅπου ἀπεβίβασε πολλὰ στρατιωτικὰ δυνάμεις, ποὺ προωθήθησαν στὰ πρὸς τὴν Ἑλλάδα σύνορα, ἀπεφάσισε νὰ εἰσβάλῃ στὴν Ἠπειρο καὶ στὴ Μακεδονία καὶ στὴ Θεσσαλία μετὰ τὴν ἐπιβίβαση πρὸς τὰς Ἀθήνας. Συνήλθε τότε στὴ Ρώμη τὸ μέγα φασιστικὸ συμβούλιον, ὅπου ὁ ἀρχιστράτηγος Πράσκα ἐδήλωσε ὅτι, κατὰ τὶς πληροφορίες του, μόλις ἀρχίσῃ ἡ εἰσβολή, ὁ λαὸς τῆς Ἀθήνας θὰ ἐπαναστατήσῃ κατὰ τῆς κυβερνήσεώς του καὶ θὰ ὑποδεχθῇ τὸν ἰταλικὸ στρατὸ ὡς ἐλευθερωτὴ καὶ ἐπομένως ἡ ἰταλικὴ ἐκστρατεία θὰ εἶναι ἕνας στρατιωτικὸς περίπατος μέχρι τῆς ἐλληνικῆς πρωτεύουσας.

Ἀλλὰ στὴ Ρώμη δὲν ἐγνώριζαν τοὺς Ἕλληνας. Διότι ἀπέναντι τῶν κινδύνων ἀπὸ τοὺς ξένους ἐπιδρομεῖς ὑμῶνεται πάντοτε ἀποφασισμένος ν' ἀμυνθῇ ὑπὲρ τῶν πατρίων ὁ ἐλληνικὸς κόσμος μετὰ τὴ θαυμαστὴ σὲ τέτοιους ἀγῶνες εὐψυχία του. Τέλος στὶς 28 Ὀκτωβρίου τοῦ 1940 κατὰ τὸν βαθὺν ὄρθρον ὁ Ἰταλὸς πρεσβευτὴς ἐπέδωσε στὸν Πρωθυπουργὸ Μεταξά τὸ τελεσίγραφον τῆς ἰταλικῆς κυβερνήσεως, μετὰ τὸ ὁποῖο ἐξήτειτο νὰ μὴν ἀντισταθῇ ὁ ἐλληνικὸς στρατὸς στὴν ἰταλικὴν προέλασιν, δηλαδὴ νὰ ὑποκύψῃ ἡ Ἑλλάς χωρὶς καμμίαν χειρονομίαν ἀμύνης καὶ νὰ παραδοθῇ στοὺς Ἰταλοὺς. Ὁ Ἕλληνας πρωθυπουργός, ποὺ ἐπερίμενε τὸ ἰταλικὸ τελεσίγραφον καὶ εἶχε προσυνηγορηθῇ μετὰ τὸν Βασίλεα Γεώργιον Β', κυρίως δὲ εἶχε βυθοσκοπήσει τὸ φρόνημα τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ, ἀπήντησε ἀρνητικῶς. Ἡ ἀρνητικὴ αὕτη ἀπάντησις τὴν ἄλλη μέρα ἀπὸ τὴ χαραυγὴ, ποὺ ἐγνώσθη τὸ γεγονός, διαμορφώθηκε σὲ νείλην τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ στὴ λέξις «ΟΧΙ».

Αὐτὸ τὸ ὅχι ὑπῆρξε τὸ μεγάλο σύνθημα καὶ ἡ ἀποφασιστικὴ κραυγὴ στὸν ἥρακλειον ἀγῶνα. Ἡ ἰταλικὴ μεραρχία Τζούλια εἶχε ἀρχίσει τὴν προέλασιν τῆς στήν Πίνδον, κατὰ τὴν ὥραν, ποὺ ἐπέδοθη τὸ τελεσίγραφον στὰς Ἀθήνας καὶ πρὶν γίνῃ γνωστὴ ἡ ἀπάντησις, ἀφοῦ ἐδολοφονήθησαν πρῶτα οἱ Ἕλληνες φρουροὶ τῶν φυλακίων. Λίγα ἑλληνικὰ ἀποσπασματα ὑπῆρξαν τότε στὴν Πίνδον, ἀλλὰ παρ' ὅλην τὴν ἀδυναμίαν κατάρθωσαν νὰ ἐπιβραδύνουν τὴν ἰταλικὴν προέλασιν. Ἐσχηματίσθησαν στὸ μεταξύ ἐκεῖ χάρις

στὴ ραγδαία ἐλληνικὴ ἐπιστράτευσις τρεῖς ἐλληνικὲς στρατιωτικὲς μονάδες καὶ μετὰ τὸν τὸν λίγο στρατὸ ὑπεκρέθη ὁ ἀρχιστράτηγος Παπάγος νὰ ἀντιμετωπίσῃ καὶ νὰ μεταβίβῃ τὴν ἰταλικὴν εἰσβολή.

Ἡ μάχη τῆς Πίνδου, ποὺ ἀποτελοῦσε ἀθροίσμα πολλῶν μαχῶν, ἐκρίθη ἐντὸς δέκα ἡμερῶν. Τὰ ἐλληνικὰ στρατεύματα ἀνέτρεψαν καὶ κατεδίωξαν τὰ ἰταλικά περὰ ἀπὸ τὴν ἀφετηρίαν τους καὶ ἡ Πίνδος ἡσθεοῖ γιὰ τοὺς, ποὺ ἀγωνίζονται σ' αὐτὴ τὸ χειμῶνα, ἐμνεῖν οὐκ ἔστιν ἐλπίς καὶ δραματικὴ τῆς ἰταλικῆς ἀνατροπῆς. Πολὺ ἰταλικὸ ὕλικον πολέμου εἶχε διασκορπισθῇ στὸ τεράστιον ἐκεῖνον ὄρεινόν συγκρότημα. Μερικοὶ σταυροὶ μπηγμένοι στὸ ἔδαφος, καμωμένοι πρόχειρα ἀπὸ κομμένους κλάδους δένδρων, ἐφαινόταν τάφους Ἑλλήνων ἡρώων.

Στὴ γραμμὴ τῆς Ἠπειροῦ ἐγιναν μάχες σκληρῆς καὶ τὰ ἰταλικά μηχανοκίνητα εὐρέθησαν σὲ ὑπονομευμένα ἐδάφη καὶ δὲν μπόρεσαν νὰ προχωρήσουν. Ὁ ἰταλικὸς στρατὸς ὑπεχώρησε καὶ τὰ ἐλληνικὰ στρατεύματα προήλασαν, ὅπως στὸν τομέα τῆς Κορυτσᾶς, ὅπου τὰ λίγα ἐλληνικὰ ἀεροπλάνα κατάρθωσαν νὰ καταστρέψουν στὸ ἀεροδρόμιον τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς ἰταλικῆς ἀεροπορίας.

Ὁ ἐλληνικὸς στόλος ἐξ ἄλλου, μετὰ ἀρχηγὸν τὸν ναύαρχον Καββαδία, ἀ-

Γυναικες τῆς Πίνδου μεταφέρουν πολεμοφόδια.

φοῦ ἐδοθήθη νὰ γίνουν οἱ μεταφορὲς κατὰ τὴν ἐπιστράτευσιν, ἐφθάσε ἐξω ἀπὸ τὸν λιμένα τοῦ Τάραντος καὶ τὰ ἐλληνικὰ ὑποβρύχια ἐβυματούργησαν.

Ὁ βαρύτατος χειμῶνας τοῦ 1940 καὶ 1941 ἐπέβαλε τὴν ἀνακοπήν τῶν ἐπιχειρήσεων, ἀφοῦ ὁ ἐλληνικὸς στρατὸς ἐφθασε στὴν Κλεισούρα.

Ἐπειτα συνετρίβη ἡ μεγάλη ἰταλικὴ ἐπίθεσις τῆς ἀνοιξέως, κατὰ τὴν ὁποία τὸ θρυλικὸ 731 ἀπέβη παγὶς ὀλέθρου γιὰ τὶς ἰταλικὲς μεραρχίες καὶ ὁ Μουσσολίνι, ποὺ περὶ μενε στὴν Ἀλβανίαν τὴ νίκη γιὰ νὰ κατέβῃ θριαμβευτὴς στὰς Ἀθήνας, ξαναγύρισε στὴ Ρώμην καὶ ἀναγκάσθηκε νὰ ζητήσῃ ταπεινωμένους τὴ βοήθειαν τοῦ συμμάχου του.

Ὁ Χίτλερ διέταξε νὰ ἐπιδοθῇ τελεσίγραφον στὶς 6 Ἀπριλίου στὰς Ἀθήνας μετὰ τὴν ἀξίωσιν νὰ μὴν ἀντισταθῶν οἱ ἐλληνικὲς δυνάμεις, ἀλλὰ καὶ σ' αὐτὸ ἡ ἀπάντησις ἦταν πάλιν: ΟΧΙ.

Ἀλλὰ καὶ ὁ Χίτλερ εἶχε κάμει λάθος. Ὑπελόγιζε ὅτι τὰ γερμανικὰ στρατεύματα θὰ ἐκτελοῦσαν τὴν ἐντολήν τους σὲ λίγες ἡμέρες καὶ θὰ ξαναγύριζαν γιὰ τὴν ἐκστρατεία ἐναντίον τῆς Ρωσσίας πρὸ τοῦ Μαΐου. Καὶ τὸ κατάρθωσαν μὲν οἱ Γερμανοὶ νὰ διαλύσουν ἐντὸς σαρανταοκτῶ ὡρῶν τὸ σερβικὸν στρατό, ἀλλὰ στὰ ἐλληνικὰ ὄχυρά τῆς Μακεδονίας ὁ ἀγὼν ἔλαβε τὴ μορφήν πάλης θανάσιμης ἀνδρὸς πρὸς ἀνδρα καὶ ὁ ἐλληνικὸς ἡρώϊσμος ἐγάρραξε τὴν θαυμαστὴν τοῦ ἀστραπῆ καὶ σ' αὐτὴν τὴ σελίδα τῶν ἐλληνικῶν ἀγῶνων.

Πολλὰς χιλιάδες Γερμανοὶ ἔπεσαν ἐκεῖ. Ἐστὶ ἐπιβραδύνθηκε ἡ γερμανικὴ προέλασις. Καὶ ἐπειτα στὴν Κρήτη, ὅπου ἡ ἀντίστασις ὑπῆξε δραματικὴ, οἱ γερμανικοὶ μεσορχιες, ποὺ μεταφέρθηκαν μετὰ ἀεροπλάνων δὲν ἐτέλειωσαν τὴν ἐπιχείρησιν παρὰ μόλις τὴν 1η Ἰουνίου.

Ἡ ἐλληνικὴ νίκη ἀπέναντι τῶν Ἰταλῶν καὶ ἡ ἀντίστασις ἀπέναντι τῶν Γερμανῶν ἐθαυμάσθη ἀπὸ ὅλον τὸν κόσμον καὶ ὠμολογήθη καὶ ἀπὸ τὸν Χίτλερ.

Καὶ τὸ σημαντικὸν ἀποτέλεσμα τῆς ἐλληνικῆς αὐτῆς νίκης καὶ ἀντιστάσεως, ἦταν ὅτι τὰ γερμανικὰ στρατεύματα καθυστέρησαν στὴν Ἑλλάδα καὶ ἡ γερμανικὴ ἐκστρατεία κατὰ τῆς Ρωσσίας ἀντὶ νὰ ἐνεργηθῇ ἐντὸς τοῦ Μαΐου τοῦ 1941, ἄρχισε μόλις στὶς 22 Ἰουνίου μετὰ ἀποτέλεσμα νὰ μὴ μπόρουν νὰ μπουτὰ γερμανικὰ στρατεύματα στὴ Μόσχα ἐντὸς τοῦ ἔτους ἐκείνου, γιὰτὶ καθυλῶθηκαν στὶς θέσεις τους μετὰ μεγάλες φθορὰς ἀπὸ τὸν ἀφόρητον ρωσσικὸν χειμῶνα. Αὐτὸ ἔκαμψε τὴν Γερμανίαν ἀπὸ τότε, γιὰτὶ δόθηκε καιρὸς στὴν Ἀγγλίαν νὰ ἐνισχυθῇ πάντοτε, ὅπου εἶχε μέτωπον καὶ νὰ λάβῃ τέλος μέρος στὸν πόλεμον καὶ ἡ Ἀμερικὴ.

Μποροῦμε ἔπειτα ἀπὸ ὅλ' αὐτὰ νὰ ἰσχυρισθῶμε ὅτι ἐκερδίσαμε τὸν πόλεμον καὶ ὅτι ἡ θέσις μας εἶναι ἀνάμεσα στοὺς συντελεστὰς τῆς ὁλῆς συμμαχικῆς νίκης τοῦ δευτέρου παγκοσμίου πολέμου. Ἡ τιμὴ, ποὺ ὀφείλεται σὲ ὅλους τοὺς ἀπροσώπους ὑπερασπιστὰς τῶν πατρίδων, ὕψωσε σὲ ὅλες τὶς χώρες μνημεῖα στὸν ἄγνωστο Στρατιώτη. Ἀλλ' ἀπὸ τὸν ἐλληνικὸν ἀγῶνα τοῦ 1940-41 θὰ μπορούσε νὰ προέλθῃ τὸ μνημεῖον τοῦ Ἀγνώστου Ἡρώος. Διότι οἱ Ἕλληνες Ἡρώες σ' αὐτὸν τὸν ἀγῶνα ἦταν πολλοὶ καὶ χωρὶς αὐτοὺς δὲν θὰ εἶχε συντελεσθῇ τὸ ἀποτέλεσμα ἐκείνου τοῦ πολέμου.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ Α. ΚΟΚΚΙΝΟΣ

ΟΙ ΚΑΤΑΣΤΡΕΠΤΙΚΟΙ ΣΕΙΣΜΟΙ ΤΩΝ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ

Ἡ καταστροφὴ ἀπὸ τοὺς σεισμοὺς τῶν ἱστορικῶν νησιῶν, τῆς Κεφαλληνίας, τῆς Ζακύνθου καὶ τῆς Ἰθάκης συνεκλόνησε κυριολεκτικῶς τὸ πανελλήνιον καὶ προέκλεσε βαθυτάτην συγκίνησιν εἰς ὅλοκληρον τὸν κόσμον. Τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος, οἱ διάφοροι Ὀργανισμοὶ καὶ ὅλοι οἱ Ἕλληνες πράττουν ὅ,τι εἶναι δυνατόν διὰ νὰ ἀνακουφίσουν καὶ βοηθήσουν τοὺς σεισμοπλήκτους, ἡ συμφορὰ τῶν ὁποίων εἶναι ἀνωτέρα κάθε περιγραφῆς.

Τὴν 13ην Αὐγούστου ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς ἐπληροφόρησε τηλεγραφικῶς τὴν ἐν Γενεύῃ Ἐνωσιν τῶν Ἐρυθρῶν Σταυρῶν περὶ τῶν καταστροφῶν, ζητῶν ὅπως ἀπευθυνθῇ ἐπείγουσα ἐκκλήσις πρὸς τοὺς Ἑθνικοὺς Συλλόγους τῶν Ἐρυθρῶν Σταυρῶν διὰ τὴν παροχὴν ἀμέσου βοηθείας. Πρὶν ἀκόμη τὸ τηλεγράφημα τοῦ Ε. Ε. Σ. περιέλθῃ εἰς χεῖρας τῆς Ἐνώσεως, ἡ Διεθνὴς αὕτη Ὀργάνωσις διὰ ταυτοχρόνου τηλεγραφημάτων τῆς ἐξήτει πληροφορίας περὶ τῶν ζημιῶν καὶ ἀμεσώτερων ἀναγκῶν διὰ νὰ ἐνημερώσῃ τοὺς ἀδελφοὺς Ἐρυθροὺς Σταυροὺς καὶ εὐθὺς ἀμέσως ἤρχισεν ἐξαιρετικὴ ἐκ μέρους τῆς δραστηριότητος μετὰ λίαν ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα.

Ὁ παρεπιδητὴν ἐν Γενεύῃ κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκεῖνας Πρόεδρος τοῦ Ε. Ε. Σ. κ. Κ. Γεωργακόπουλος εὐρισκόμενος εἰς διαρκὴ ἐπαφὴν μετὰ τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως τοῦ Ε. Ε. Σ. καὶ ἐν στενῇ συνεργασίᾳ μετὰ τῶν Διεθνῶν Ὀργανώσεων τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, κατέβαλε πᾶσαν δυνατὴν προσπάθειαν διὰ τὴν διαφώτισιν τῆς Διεθνούς κοινῆς γνώμης περὶ τῶν μεγάλων καταστροφῶν καὶ τὸν συντονισμόν τῆς προσφερομένης ἐξ ὅλων τῶν Ἐρυθροσταυρικῶν Ὀργανώσεων βοηθείας.

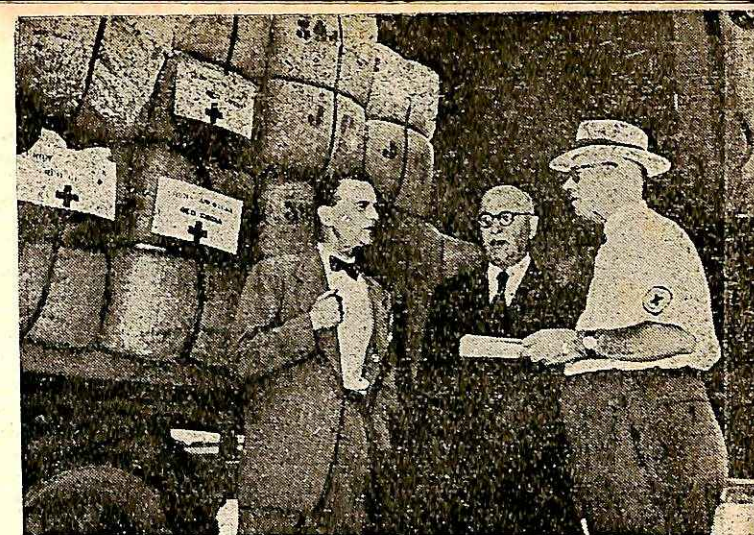
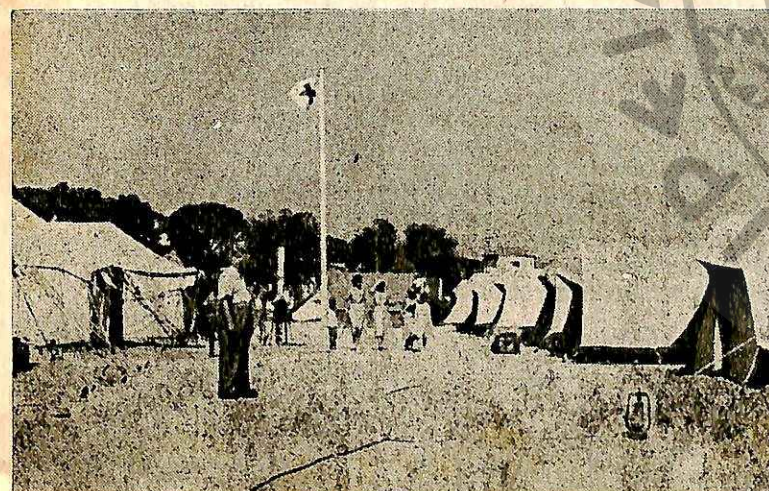
Χάρης εἰς τὴν πολὺτιμον συνδρομὴν τῶν δύο ἐν Γενεύῃ Διεθνῶν Ὀργανώσεων Ε. Ε. Σ. καὶ τὴν προθυμίαν μετὰ τὴν ὁποίαν οἱ ἀδελφοὶ Ἐρυθροὶ Σταυροὶ ἐσπευσαν νὰ προσφέρουν τὴν βοήθειάν των, διὰ τῆς ἀποστολῆς διαφόρων ἐφοδίων καὶ χρηματικῶν ἐμβασμάτων, κατεστη δυνατόν ἡ ἀντιμετώπισις τῶν ἐπείγουσων ἀναγκῶν τῶν θυμάτων καὶ ἡ παροχὴ ἀμέσου περιθάλψεως.

(Ὁ κατάλογος τοῦ συνόλου τῶν δωρεῶν, χρηματικῶν καὶ εἰς εἶδος, θὰ δημοσιευθῇ εἰς τὸ προσεχές τεύχος).

Ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς αἰσθάνεται βαθυτάτην εὐγνωμοσύνην διὰ τὰ ὑπὸ τῶν Ἑθνικῶν Συλλόγων τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, τῆς Ἐρυθρᾶς Ἡμισελήνου καὶ τοῦ Ἐρυθροῦ Λέοντος ἐπιδειχθέντα αἰσθηματα ἀλληλεγγύης, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν σαφὴ ἐκδηλώσιν τῶν στενῶν δεσμών, ποὺ συνδέουν τὴν Ἐρυθροσταυρικὴν Οἰκονέειαν.

Τὰ αἰσθηματα ταῦτα διηρμήνευσεν ἀπὸ τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῆς Γενεύης τὴν 14ην Αὐγούστου ὁ Πρόεδρος τοῦ Ε. Ε. Σ. κ. Κ. Γεωργακόπουλος διὰ τοῦ ἀκολούθου εὐχαριστηρίου μηνύματός του.

Κατασκήνωσις Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ εἰς Ἀργαστῶν. Ἀριστερὰ ὁ Γεν. Διευθυντὴς Παροχῆς Βοηθείας Ε. Ε. Σ. κ. Ι. Δεσφίδης. Ρ. C. camp in Argostoli. Left G. Director, Aid Department GRC, Mr. J. Deoudes.

Ὁ κ. De Rougé (δεξιὰ) Γεν. Γραμματεὺς τῆς Ἐνώσεως τῶν Ἐρυθρῶν Σταυρῶν, ὁ Πρόεδρος Ε. Ε. Σ. κ. Κ. Γεωργακόπουλος (εἰς τὸ μέσον) καὶ ὁ Διευθυντὴς τοῦ Τμήματος Βοηθείας τῆς Ἐνώσεως τῶν Ε. Ε. Σ. κ. Winsall (ἀριστερὰ) παρακολουθοῦντες τὴν εἰς 8 μεταφορικὰ ἀεροπλάνων τοῦ Ἀμερικανικοῦ Στρατοῦ φόρτωσιν 20 χιλ. κλινοσκεπασμάτων καὶ μεγάλων ποσοτήτων φαρμάκων εἰς τὸ Ἀεροδρόμιον τῆς Γενεύης, δωρηθέντων ὑπὸ τοῦ Ἀμερικανικοῦ Ε. Ε. Σ. διὰ τοὺς σεισμοπαθεῖς. From left to right: Mr. de Rougé gen. Secretary I. R. C. S., Mr. C. Georgakopoulos, President G. R. C. and Mr. Winsall Director Relief department I. R. C. S. attending the loading on eight transport planes of American Army of 20,000 blankets and large quantities of medicines, donation of the American Red Cross, at the air-field Geneva, for the earthquake stricken of the Ionian Islands.

ΜΗΝΥΜΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ Ε.Ε.Σ. Κ. Κ. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

«Ἀπὸ τριημέρου ἡ Χώρα μας ἐδοκιμάσθη ὑπὸ τοῦ μεγαλυτέρου τῶν σεισμῶν τῆς συγχρόνου ἱστορίας μας. Ἡ Ἑλλάς ἐβυθίσθη εἰς τὸ πένθος καὶ χιλιάδες πληγείσων οἰκογενειῶν περιμένουν βοήθειαν. Ὡς Πρόεδρος τοῦ Ε. Ε. Σ. ἐπιθυμῶ νὰ τονίσω πόσον συνεκινήθημεν ἀπὸ τὰς φιλικὰς ἐκδηλώσεις, αἱ ὁποῖαι μᾶς ἔρχονται ἀπὸ παντοῦ καὶ τὰς αὐθορμήτους χειρονομίας, αἱ ὁποῖαι ἀποδεικνύουν τὴν ἀξίαν τῶν δεσμών, οἵτινες συνδέουν τὴν μεγάλην Οἰκονέειαν τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ.

Αἱ πληγείσαι ὑπὸ τοῦ σεισμοῦ νήσοι ὑπῆρξαν ἡ κοίτης ἀρχαιοτάτου πολιτισμοῦ, περιγραφέντος ὑπὸ τοῦ Ὀμηρου, οἱ κάτοικοί των δὲ διακρίνονται διὰ τὴν εὐφυίαν των, τὸν πατριωτισμόν των καὶ τὴν ἐπίδοσιν των εἰς τὰς καλὰς τέχνας, τῶν ὁποίων τὰ δείγματα σήμερον δυστυχῶς ἔχουν καταστραφῇ.

Εὐθὺς ὡς παρέλθῃ ἡ περίοδος ἐπείγουσας ἀνάγκης ὁ Ε. Ε. Σ. θὰ ἐπιδοθῇ, ἐν συνεργασίᾳ μετ' ἄλλων Ὀργανώσεων, εἰς τὸ νὰ διευκολύνῃ τὴν ἐπανεγκατάστασιν τῶν πληγέντων. Τοῦτο ἀποτελεῖ μίαν τῶν κυριωτέρων προσπαθειῶν τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ καὶ ἂν ἡ θέσις του εἶναι νὰ εὐρεθῇ μεταξύ τῶν πρώτων Ὀργανώσεων, αἱ ὁποῖαι σπεύδουν εἰς βοήθειαν, ἡ θέσις του ἐπίσης εἶναι νὰ μείνῃ τελευταῖος μεταξύ τῶν πληγέντων μέχρις οὗ ἀναλάβωσιν οὗτοι μίαν κανονικὴν ζωὴν. Ὁ Ἐρυθρὸς Σταυρὸς φέρει εἰς τὸν καθένα ὅχι μόνον ὕλικήν βοήθειαν, ἀλλὰ καὶ ἡθικὴν ἐνίσχυσιν.

Περαιτέρω, ἐπιθυμῶ νὰ ἐκφράσω ἐκ νέου τὴν βοήθειαν εὐγνωμοσύνην πρὸς τὸ Διεθνὲς Κομῖτάτον τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, τὴν Ἐνωσιν τῶν Συλλόγων τῶν Ἐρυθρῶν Σταυρῶν καὶ τὸν Ἑλβετικὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν ὡς καὶ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς Συλλόγους, οἱ ὁποῖοι τόσο ἀυθορμήτως καὶ γενναίως παρέσχον τὴν βοήθειάν των πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν.

Η ΑΡΩΓΗ ΤΟΥ Ε.Ε.Σ.

Αἱ ὑπηρεσίαι τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ἐκινητοποιήθησαν ἀμέσως διὰ νὰ παράσχουν πᾶσαν δυνατὴν βοήθειαν. Οὕτως:

ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΤΟΥ Ε.Ε.Σ.

Ἐγκατέστησε ὑπὸ σκηνάς: Εἰς Ζακύνθον φορητὸν Νοσοκομεῖον . . . 100 κλινῶν Εἰς Ἀργαστῶν φορητὸν Νοσοκομεῖον . . . 50 κλινῶν Εἰς Σάμην φορητὸν Νοσοκομεῖον . . . 25 κλινῶν Καὶ εἰς Ἰθάκην Σταθμὸν Α'. Βοηθειῶν.

α) 'Απέστειλε περί τὰς 200 'Αδελφὰς εἰς Πάτρας καὶ τὰς σεισμοπλήκτους νήσους διὰ τὴν παροχὴν περιθάλψεως εἰς τραυματίας καὶ σεισμοπαθεῖς.

β) 'Απέστειλε ἀριθμὸν 'Αδελφῶν διὰ τὴν συνοδείαν τῶν μεταφερομένων ἐκ τῶν νήσων σεισμοπαθῶν παιδιῶν καὶ διέθεσε περὶ τὰς 200 ἐπίσης 'Αδελφὰς εἰς διαφόρους ὑπηρεσίας πρὸς περίθαλψιν τραυματιῶν.

γ) Κατήρτισε συνεργεῖα 'Αδελφῶν διὰ τὴν ὑποδοχὴν τῶν τραυματιῶν καὶ τὴν περίθαλψιν τῶν μέχρι τῆς ἀναρρώσεώς των ὥς καὶ διὰ τὴν συσκευασίαν διαφόρων ἐφοδίων ἐξ ἐράνων ἀποστελλομένων πρὸς τοὺς σεισμοπαθεῖς.

Περὶ πλέον ὅλα τὰ ἀποθέματα, τὰ ὁποῖα ὑπῆρχον εἰς τὰς ἀποθήκας τοῦ Ε.Ε.Σ. εἰς παντοειδῆς ὑλικόν, ἐτέθησαν εἰς τὴν διάθεσιν τῶν σεισμοπλήκτων.

Διὰ τὰ σχηματίσθαι ἄμεσον ἀντίληψιν τῆς καταστάσεως ὁ Πρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ. κ. Κ. Γεωργακόπουλος καὶ ὁ Σύμβουλος Ε.Ε.Σ. καὶ Πρόεδρος τῆς 'Εφορείας Ε.Ε.Σ.Ν. κ. 'Αμ. 'Αλιβιζάτος ἐπεσκεψάμεθα τὰς

'Απὸ τὴν διανομὴν συσσιτίου εἰς Κεφαλληνίαν. Δεξιὰ ἡ 'Εβελ. 'Αδελφὴ Ε.Ε.Σ. καὶ Μαρία Ι. Τσάτσου.

Distribution of Mess in Cefalonia. Right, Mrs M Tsatsou, volunteer Nurse GRC.

σεισμοπλήκτους νήσους καὶ ἔδωσαν τὰς δεούσας οδηγίας.

ΕΚΚΛΗΣΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΕΦΟΡΕΙΑΣ Ε.Ε.Σ.Ν. κ. ΑΜ. ΑΛΙΒΙΖΑΤΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΑΣ ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΥΡΙΤΑΣ

'Αγαπητοὶ 'Ερυθροσταυρίται,

Δὲν ξέρω οὔτε μιὰ περίπτωσι, πού οἱ 'Ερυθροσταυρίται δὲν ἔδειξαν πρῶτοι καὶ καλύτεροι τὰ ἱερὰ αἰσθήματα τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἀλληλεγγύης, πού δεικνύουν ὅλοι οἱ 'Ελληνες.

Τώρα ἓνα ἀπὸ τὰ ὠραιότερα τμήματα τῆς Πατρίδος μας, τὰ τρία ὠραία καὶ ἱστορικά νησιά μας, ἡ Κεφαλληνία, ἡ Ζάκυνθος καὶ ἡ 'Ιθακὴ κατεστράφησαν ὁλότελα ἀπὸ τοὺς πρωτοφανεῖς φοβεροὺς σεισμούς.

Σὲ λίγα λεπτά τῆς ὥρας ὠραίης καὶ εὐτυχεῖς πόλεις καὶ ὠραιότατα χωριά ἐσωριάσθησαν σὲ σωροὺς ἐρείπιων καὶ τίποτε δὲν ἔμεινε ὄρθιο.

Περισσότεροι ἀπὸ 100 χιλιάδες ἄνθρωποι ζοῦν ἄσπεγοι πρόσφυγες κοντὰ στὰ γκρεμισμένα σπιτία τους ἐκτεθειμένοι στὴ διάθεσιν τῶν τυφλῶν καὶ σκληρῶν στοιχείων τῆς φύσεως. Οἱ φθινοπωρινὲς θυελλώδεις βροχές, πού ἀρχισαν κιόλας εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα συμπληρώνουν τὸ ἔργον τῶν σεισμῶν καὶ ἔτσι ἡ καταστροφὴ αὐτὴ λαμβάνει τεραστίαν ἔκτασιν, πού τέτοιαν δὲν τὴν ἐγνώρισεν ποτὲ ἡ 'Ιστορία τῆς Πατρίδος μας.

Μὰ ἐκεῖ, παιδιὰ, πού ἐνομιζάμε πὼς τὸ κακὸ περιωρίστηκε στὰ ὠραία μας νησιά, λίγο ἔπειτα εὐρίσκει, σὲ μικρότερη βέβαια κλίμακα, μὰ πάντα κακὸ, καὶ μερικὰ μέρη τῆς Κορινθίας, πού καὶ αὐτὰ ἔχουν ἀνάγκη τῆς ἀγάπης καὶ βοηθείας μας. Τὸ χειρότερο ὅμως εἶναι πὼς ἀκόμη λίγο ἀργότερα ἦλθαν ἀσχημὲς εἰδήσεις πὼς σὲ ἓνα ἄλλο ὠραῖο καὶ ἱστορικὸ νησί, πού εἶναι ξεχωριστὸ στὴν ἀγάπη μας, μὰ καὶ ἀληθινὰ ξεχωριστὸ γιὰ τὴν τύχη του, γιὰτὶ εἶναι καὶ κρατιέται ἀκόμα ἔξω ἀπὸ τὴν ἐλληνικὴν οἰκογένειαν, ἦλθαν λοιπὸν εἰδήσεις πὼς καὶ στὴν Κύπρον καὶ μάλιστα τὸ νοτιώτερο μέρος τῆς μεγαλονήσου, τὴν περιφέρεια τῆς ξακουστῆς Πάφου γίνηκαν καὶ ἐκεῖ φοβερὲς σεισμικαὶ καταστροφές. Ποῖος ὅμως Ἕλληνας δὲν θὰ δείξῃ διπλὴ τὴν ἀγάπην τῶν καὶ τὴ συμπαθείαν τοῦ πρὸς τὴν ἀγαπημένην μας Κύπρον, καὶ ποῖος δὲν θὰ τὴν κάμῃ νὰ αἰσθανθῇ πὼς ὁ πόνος μας γιὰ τὴν συμφορὰ τῆς εἶναι τουλάχιστον ἴσος μὲ τὸν πόνον μας γιὰ τὰ ἄλλα μας νησιά;

'Αλλὰ ἡ καταστροφὴ αὕτῃ δὲν εἶναι μόνον ὑλική. Δὲν εἶναι μόνον, πού ἔπεσαν τὰ σπιτία καὶ οἱ πόλεις καὶ τὰ χωριά, πού ἐξαφανίστηκαν. Δὲν εἶναι μόνον τὰ ἀνθρώπινα θύματα, οἱ πολλὰς ἑκατοντάδες νεκροὶ καὶ τραυματῆαι, πού πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς εἶναι ἀκόμη πλῆκται καὶ ἀπὸ τὰ ἐρείπια, μὰ ἡ καταστροφὴ εἶναι πολὺ μεγαλύτερη.

Ὅλοι θὰ γνωρίζετε πὼς τὰ νησιά τοῦ 'Ιονίου ἔ-

νεκα τῆς ἰδιαίτερας τῶν ἱστορίας εἶναι (θὰ μπορούσαμε νὰ ποῦμε ἦσαν) τὰ πιὸ πολιτισμένα μέρη τῆς 'Ελλάδος μας.

Δημόσια κτίρια, ἰδιωτικά σπιτία καὶ ἀρχοντικά, ἐκκλησιῆς μνημεῖα, μουσεῖα, βιβλιοθήκες, ἀρχεῖα καὶ καλλιτεχνήματα μεγάλης ἀξίας καὶ ἡλικίας οὐκ ὀλίγα καὶ πεντακοσίων ἐτῶν, ὅλα κατεστράφησαν ὁλότελα. Τὰ ὠραία νησιά, πού ἦσαν μοναχὰ τοὺς μουσεῖα τέχνης καὶ ὁμορφίαν δὲν ὑπάρχουν πλέον καὶ εἶναι ζήτημα, ἂν θὰ σωθῶν, ἀπὸ τὰ ἐρείπια, ἀπὸ τὴν πυρκαϊὰ καὶ ἀπὸ τὶς βροχές, μερικὰ λείψανα τοῦ παλαιοῦ μεγαλείου.

Μὲ δυὸ λόγια ἡ καταστροφὴ εἶναι πλήρης καὶ κανεὶς δὲν ἔμπορεῖ νὰ ὑπολογίσῃ τὸ μέγεθός της.

'Αλλὰ τώρα ὅ,τι ἔγινε ἔγινε καὶ τὰ μοιρολόγια διὰ τὴν καταστροφὴν, ὅταν ἐξακολουθοῦν ἐπ' ἀπειρον, δὲν πρόκειται νὰ ὠφελήσῃ σὲ τίποτε. Θὰ βρεθῶν βέβαια ἱστορικοὶ καὶ ποιηταί, πού θὰ περιγράψουν καὶ θὰ θρηνηθῶν τὴν καταστροφὴν καὶ θὰ ὑμνήσων τὰ χαμένα μεγαλεῖα καὶ τὶς ὁμορφίαν τῶν μοναδικῶν νησιῶν μας.

Μὰ ἐκεῖνο, πού χρειάζεται τώρα ἀπὸ ὅλους μας, εἶναι ἐργασία ἐντατικὴ καὶ πολύμοχθος· ἐργασία συστηματικὴ καὶ μεθοδικὴ καὶ βωδὴ, χωρὶς δηλαδὴ πολλὰ λόγια καὶ ἀτέλειωτες συζητήσεις.

'Η ἐργασία αὕτῃ καὶ ἔτσι ἂν γίνῃ δὲν θὰ ἐπαναφέρῃ βέβαια τὰ νησιά καὶ τὸν πολιτισμὸν τους ὅπως ἦσαν, μὰ θὰ ἔχῃ ὥς ἀποτέλεσμα νὰ βοηθηθῇ ἡ ζωὴ γιὰ νὰ ξαναρχίσῃ τὸ δρόμο της.

Οἱ δυστυχεῖς κάτοικοι πρέπει νὰ ζήσων καὶ νὰ καταστοῦν ἱκανοὶ νὰ ξαναρχίσων τὴν ἐργασίαν τους καὶ τὴν δρᾶσιν τους γιὰ νὰ ἀρχίσων νὰ δημιουργοῦν κάτι πού βέβαια μὲ χρόνια θὰ συμπληρώσωσιν οἱ ἐρχόμενες γενεές. Καὶ σὲ τοῦτο πρέπει νὰ βοηθήσωμε ὅλοι μας.

'Ολόκληρος ὁ κόσμος ὁ πολιτισμένος συγκινήθηκε γιὰ τὴ φοβερὴ καταστροφὴ τῶν νησιῶν μας καὶ μὲ εὐγνωμοσύνην ἐδεχθήκαμε ὅχι μόνον λόγια χριστιανικῆς ἀλληλεγγύης ἀλλὰ καὶ ἐφόδια παντὸς εἶδους, μὲ τὰ ὁποῖα οἱ κατεστραμμένοι τῶν νησιῶν εὐρήκαν ἀνακούφισιν στὴν πρώτη στιγμὴ τῆς δυστυχίας των.

'Αλλὰ καὶ ἡμεῖς οἱ ἴδιοι οἱ 'Ελληνες ἐδεῖξαμε ἀξιέπαινη προθυμία γιὰ νὰ βοηθήσωμε τοὺς ἀδελφούς μας νησιώτες, ἔτσι πού θαυμάσθηκε ἄλλη μιὰ φορὰ ἡ 'Ελληνικὴ προθυμία καὶ ἡ σπουδαία διάθεσις ἀλληλοβοηθείας, πού ἐδεῖξαμε. Καὶ ἡ Κυβέρνησις τῆς Χώρας μας ἔκαμε καὶ θὰ κάμῃ ὅ,τι μπορεῖ διὰ νὰ ἀντικρύσῃ τὴ δημιουργηθεῖσα κατάστασι.

Μὰ σεῖς, 'Ερυθροσταυρίται μου, πού ἀποτελεῖτε μιὰ διαλεκτὴ τάξι μέσα στὴν 'Ελληνικὴ νεολαία, ἔχετε κάπως ἰδιαίτερες καὶ ἀνώτερες ὑποχρεώσεις, τὶς ὁποῖες ὥς τώρα ἔχετε δείξει, μὲ τὴν εὐκαιρίαν ἄλλων συμφορῶν τῆς Πατρίδος μας, πὼς ξεύρετε νὰ τὶς ἐκτελήτε εἰς τὸ ἀκέραιον.

Χιλιάδες συνομηλίκων καὶ συναδέλφων σας 'Ερυθροσταυριτῶν στερήθηκαν τὸ σπῆτι τους, σὲ πολλές περιπτώσεις τοὺς ἀγαπημένους τους, τὴν διατροφὴν τους μὰ καὶ τὸ Σχολεῖον τους καὶ τὶς ἐκκλησίαις τους.

Μὴν ξεχάσετε λοιπὸν πρῶτα πρῶτα στὴ σκέψιν σας καὶ στὴν προσευχὴ σας τὰ ἀδέλφια σας, καὶ νὰ παρακαλῆτε τὸν Θεὸν νὰ τοὺς βοηθήσῃ στὴ δύσκολη αὕτῃ στιγμὴ τῆς ζωῆς τους. 'Επειτα κινηθῆτε γοργὰ καὶ ἐργασθῆτε ἐντατικὰ γιὰ νὰ βοηθήσετε μὲ ὅ,τι μπορεῖτε σὲ τροφή, σὲ ρούχα, σὲ σχολικὰ εἶδη σὲ βιβλία καὶ στεῖλτε τὰ στὰ νησιά μας δείχνοντας στοὺς συναδέλφους σας 'Ερυθροσταυρίτες τῶν νησιῶν τὴν ὑποχρεωτικὴν συναδελφικὴν ἀλληλεγγύην καὶ τὴν πραγματοποίησιν τῆς 'Ερυθροσταυρικῆς σας ἰδεολογίας. 'Εσεῖς, οἱ 'Ερυθροσταυρίτες τῇ γνωρίζετε τὴν τέχνην αὕτη. Σπεύσατε λοιπὸν νὰ βοηθήσετε ὅπως μπορεῖτε, υιοθετήσατε ὅσα σχολεῖα μπορεῖτε περισσότερα εἰς τὰ κατεστραμμένα νησιά τῆς Κεφαλληνίας, τῆς Ζακύνθου, τῆς 'Ιθάκης καὶ τῆς Κύπρου.

Στὰ Κεντρικὰ μας Γραφεῖα θὰ δεχθῶμε κάθε συνδρομὴ καὶ γράψετε μὲ προθυμία γιὰ νὰ πάρετε τὶς πληροφορίες, πού σὰς χρειάζονται.

'Ερυθροσταυρίται, περισσότερα λόγια δὲν χρειάζονται. 'Η καταστροφὴ εἶναι πρωτοφανὴς καὶ καλεῖσθε νὰ προσφέρετε τὴν ἰδικὴν σας βοήθειαν ὅπως τὴν ξαίρετε.

Σὰς καλῶ στὸ καθήκον σας καὶ εἶμαι βέβαιος πὼς κανεὶς σας δὲν θὰ ἀπουσιάσῃ ἀπὸ τὸ Προσκλητήριόν μου.

Ὁ Πρόεδρος τῆς 'Εφορείας Ε.Ε.Σ.Ν.
ΑΜΙΑΚΑΣ Σ. ΑΛΙΒΙΖΑΤΟΣ

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΥΡΙΤΑΣ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ, ΖΑΚΥΝΘΟΥ ΚΑΙ ΙΘΑΚΗΣ

'Αγαπητοὶ μου 'Ερυθροσταυρίται,

'Η συμφορὰ, πού ἐπληξε τὰ ὠραία καὶ πολιτισμένα νησιά μας, εἶναι μεγάλη καὶ πολὺ μεγαλύτερη ἀπὸ ὅ,τι μπορεῖ νὰ φαντασθῇ ἀνθρώπινος νοῦς.

Τώρα εἶδατε καὶ σεῖς τὴ σκληρὴν πραγματικότητα καὶ γνωρίζετε ἀπὸ ἰδικὴν σας πείραν τί σημαίνει σεισμοπλήκτοι καὶ πρόσφυγες καὶ κατεστραμμένοι ἄνθρωποι, πράγματα, μὲ τὰ ὁποῖα στὰ ὠραία καὶ καλὰ χρόνια εἴχατε συνεχῶς ἀσχοληθῇ, γιὰ νὰ βοηθήσετε καὶ σεῖς τοὺς συνομηλίκους καὶ τοὺς συναδέλφους σας τῶν ἄλλων μερῶν τῆς 'Ελλάδος, πού καὶ ἐκεῖνοι γιὰ τὸν ἓνα λόγο ἢ τὸν ἄλλον κατεστράφησαν.

Τώρα ἡ συμφορὰ ἐπληξε καὶ σὰς καὶ τὴν Πατρίδα σας καὶ μάλιστα κατὰ τὸν πιὸ σκληρὸν τρόπο. Πολλοὶ ἀπὸ σὰς ἔχασατε τὰ σπιτία σας, τὰ πράγματά σας καὶ ἴσως μερικοὶ ἀπὸ σὰς καὶ τοὺς συγγενεῖς σας.

Σὰς γράφω σήμερον γιὰ νὰ σὰς πῶ καὶ νὰ σὰς βεβαιώσω ἐξ ὀνόματος ὅλων τῶν 'Ερυθροσταυριτῶν πὼς ἀπὸ τὴν πρώτην στιγμὴ τῆς καταστροφῆς εἰσθε στὴ σκέψιν μας καὶ εἰσθε ἀντικειμενικὸν τῆς προσευχῆς ὅλων μας γιὰ νὰ σὰς βοηθήσῃ ὁ Θεὸς τὴ στιγμὴν αὕτη τῆς φοβερῆς συμφορᾶς καὶ δοκιμασίας σας.

Μὰ ἐκεῖνο, πού θέλω νὰ σὰς βεβαιώσω, εἶναι πὼς ὅλη ἡ 'Ερυθροσταυρικὴ οἰκογένεια σὰς σκέπτεται μὲ βαθύτατη συμπάθεια καὶ γρήγορα θὰ ἔχετε τὴν ἀγάπην τῆς ἐκδηλουμένην σὲ πραγματικὴν βοήθειαν καὶ συνδρομὴν, σύμφωνα βέβαια μὲ τὴν φτώχεια καὶ τὴν στενοχώριαν, πού ἔχει. Αὕτῃ τῇ βοήθειαν δὲν θὰ τὴν λάβετε μόνον ἀπὸ τὴν περιωρισμένην 'Ερυθροσταυρικὴν οἰκογένειαν τῆς Πατρίδος μας, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν μεγαλύτερη ὅλου τοῦ κόσμου, ἡ ὁποία, εἶμαι βέβαιος, ὅπως

καὶ μὰς ἀνήγγειλε, πὼς θὰ σπεύσῃ νὰ σὰς βοηθήσῃ.

Πιστεύω πὼς κανεὶς 'Ερυθροσταυρίτης, ὁποῦνδήποτε καὶ ἂν εὐρίσκειται, δὲν θὰ διαψεύσῃ μὲ κακὴ διαγωγή, καὶ ἔτσι γρήγορα θὰ εὐρεθῇ στὴν εὐχάριστη θέσιν νὰ καταλάβετε καὶ σεῖς ἀπὸ ἄλλους τὴν ἀξία τῆς ἀλληλεγγύης, πού ἐδεῖξατε καὶ σεῖς ἄλλοτε σὲ ἄλλους, πού εἶχαν τὴν ἀνάγκη σας. Εἶναι βέβαια δι' ἑσὰς πολὺ παρήγορον νὰ σκέπτεσθε πὼς κάποιον ὑπόχουν παιδιὰ, πού σκέπτονται γιὰ σὰς πὼς νὰ σὰς βοηθήσωσιν στὴν τωρινὴν σας δυστυχήαν.

'Αλλὰ παιδιὰ, προσέξτε, μὴ ξεχνάτε ἓνα ὠραῖο ἐπεισόδιον ἀπὸ τὴν 'Ιερὰ 'Ιστορίαν, πού θὰ τὸ μάθατε στὸ Σχολεῖόν σας. 'Ενωθὲν τὸ ἐπεισόδιον τῆς γυναικὸς τοῦ Λῶτ. Θυμάστε, πού αἰα κατεστράφηκε ἡ Πατρίδα τους καὶ τοὺς διέταξε ὁ Θεὸς νὰ φύγουν, τοὺς παρήγγειλε, κανεὶς νὰ μὴν κυττάξῃ πίσω τους, διότι ὁποῖος κίτταζε πίσω θὰ γινόταν στήλη ἄλατος. 'Η γυναίκα τοῦ Λῶτ παρήκουσε καὶ ἔτσι ἔμεινε στήλη ἄλατος, πού τὴν ἔλοιωσε καὶ αὕτῃ ἡ βροχὴ καὶ δὲν φάνηκε πιά οὔτε ἴχνος ἀπ' αὐτήν.

Παιδιὰ, τὸ βοηθῆτε νύημα τοῦ ἐπεισοδίου αὐτοῦ εἶναι φανερό καὶ αὐτὸ εἶναι, πὼς κανεὶς δὲν πρέπει νὰ κυττάξῃ πίσω δηλαδὴ νὰ μὴν προσκολλημένος καὶ μάλιστα μὲ μοιρολατρεῖαν στὸ τί ἐνῖνε, ἀλλὰ πρέπει νὰ κυττάξῃ μπροστὰ τοῦ στό τί θὰ γίνῃ. 'Η καταστροφὴ ἐνῖνε καὶ δὲν πρόκειται νὰ διορθωθῇ. Οὔτε νὰ φαντασθῇτε πὼς ἡ πόδθυμη βοήθειαν, πού, ὅπως πιστεύω, θὰ λάβετε ἀπὸ τοὺς συνομηλίκους καὶ συναδέλφους σας, θὰ εἶναι ἀκετὴ γιὰ νὰ ἐπαναφέσῃ τὰ πράγματα ὅπως ἦσαν. Αὐτὰ θὰ ἔξυοιζαν μὲ τὸ φέροισιμόν τῆς γυναικὸς τοῦ Λῶτ. Δηλαδὴ τὸ νὰ κυττάτε πίσω σὲ μιὰ καταστροφὴν, πού δὲν διορθώνεται, σημαίνει στάσι, ὀκνηρίαν, θάνατον.

Λοιπὸν ἐμπρός. ἀκετὰ ἐθρονήσαμε γιὰ τὴν ἀνεπανόρθωτην συμφορὰν. Τώρα δοιλεῖα μὲ προθυμία καὶ ἐνερνητικότητά. Θὰ ξεμπροστανθῇτε καὶ θὰ βοηθήσετε σὲ ὅ,τι μπορεῖτε, στὴν ἀνοικοδομίαν τοῦ σπιτιοῦ σας, τοῦ μοναχίου τοῦ πατέρος ἢ τοῦ θεοῦ σας, τοῦ Σχολείου σας, τῆς ἐκκλησίας σας, τῶν σπιτιῶν τῶν φτωχῶν, πού δὲν ἔνουν κανένα νὰ τοὺς φροντίσῃ καὶ νὰ τοὺς βοηθήσῃ. Θὰ κοιβαλίσετε ὅσο σὰς ἐπιτοῦσιν οἱ δυνάμεις σας σανάδια καὶ πέτορες καὶ ἀσβέστι καὶ κεραυτίδια καὶ ὅ,τι ἄλλο ἡμπορεῖτε καὶ αἰα θὰ τελειώσῃ μὲ τὴ δουλειὰ τῶν μενᾶλων ἢ ἀνοικοδομήσεως, θὰ χάσεσθε καὶ σεῖς πὼς ἐβοηθήσατε καὶ σεῖς, νὰ ἀνοίσῃ στὰ ὠραία νησιά σας ἡ νέα ζωὴ, πού θὰ εἶναι ἡ ἀοχὴ γιὰ νὰ ξαναγίνωσιν μὲ τοὺς καιροὺς πολλὰ ὠραία καὶ σπουδαία ὅπως ἦσαν καὶ ποιοτικότερα. 'Ετσι βέβαια, δὲν θὰ προσθάσωμε νὰ τὰ δοῦμε ἐμεῖς ὅλοι μας, μὰ ὅπως ἐμεῖς πάντα θυμούμαστε μὲ εὐγνωμοσύνην ἐκεῖνους, πού ὄνοισαν νὰ τὰ κάνουν ὠραία καὶ ὅπως τὰ γνωρίσαμε, ἔτσι μιὰ μέρα θὰ θυμολοῦναι καὶ σὰς, πὼς ἀρχίσατε ἀπὸ τὴν ἀοχὴ γιὰ νὰ ξαναγίνωσιν τὰ νησιά σας ὠραία. Αὐτὸ βέβαια δὲν θὰ γίνῃ οὔτε σὲ λίγες μέρες, οὔτε σὲ λίγους χρόνους, οὔτε καν σὲ λίγους αἰῶνες, γιὰτὶ αὐτὸ εἶναι ἔργον πολλῶν αἰῶνων, μὰ μιὰ μέρα πρέπει νὰ ἀρχίσῃ, καὶ χαρὰ σ' ἐκεῖνους, πού γίνονται ἡ ἀρχὴ μιᾶς ζωῆς, πού θὰ διαρκέσῃ αἰῶνες πολλούς.

Λοιπὸν, θάρρος, ἐργασία, καὶ φιλοτιμία σεῖς νὰ μὴν ἀποδειχθῇτε κατώτεροι τῶν προγόνων σας.

'Εμεῖς οἱ ἄλλοι 'Ερυθροσταυρίται εἰς ὅ,τι ἡμποροῦμε νὰ σὰς βοηθήσωμε θὰ τὰ κάμουμε μὲ ὅλην τὴν ἀγάπην καὶ τὴν φροντίδα. Μὰ σεῖς μόνοι σας πρέπει νὰ καταπασθῇτε μὲ δρεξί, στὴ δουλειὰ καὶ ὁ Θεὸς θὰ σὰς βοηθήσῃ μὲ τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ μέσα, πού θὰ σὰς βοηθήσωσιν στὴν δυστυχίαν σας.

Πρὸ παντός, 'Ερυθροσταυρίται, προσέξτε τώρα στὴν περίστασιν αὕτῃ νὰ δείξετε πὼς εἴσατε ἀληθινοὶ 'Ερυθροσταυρίται μὲ ἰδεολογία ἀληθινὴ, ἔτοιμοι νὰ ἐργασθῇτε μὲ ἀγάπην γιὰ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους καὶ ἀληθινοὶ στὰς 'Αρχὰς σας τῆς ἀλληλοβοηθείας, τὴν ὁποῖαν ποτὲ δὲν πρέπει νὰ διαψεύσετε εἴτε βοηθεῖτε εἴτε βοηθεῖσθε.

Ὁ Θεὸς μαζί σας.

Ὁ Πρόεδρος τῆς 'Εφορείας Ε.Ε.Σ.Ν.
ΑΜΙΑΚΑΣ Σ. ΑΛΙΒΙΖΑΤΟΣ

ΕΛΛΗΝΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΕΛΛΗΝΕΣ

Γ. Ι. ΚΟΥΡΜΟΥΛΗ, Καθηγήτου του Πανεπιστημίου 'Αθηνών

Κατὰ τοὺς προϊστορικοὺς ἡρώ-
κους χρόνους οἱ πρόγονοί μας δὲν
ἐκαλοῦντο ἀκόμη "Ελληνες. Ἡ γώ-
ρα μας ἐπίσης δὲν ἐκαλεῖτο ἀκόμη
τότε "Ελλάς. Διὰ τὸν "Ομηρον π. χ.
"Ελλάς ἦτο μόνον ἡ Φθίη, τὸ βασι-
λειον τοῦ "Αχιλλέως, καὶ "Ελληνες
οἱ ὑπήκοοι τοῦ ἥρωος αὐτοῦ.

Βέβαιον εἶναι ἀκόμη, ὅτι οἱ πρό-
γονοὶ τῶν "Ελλήνων δὲν κατώκουν
ἀνεκὰθεν εἰς τὸν τόπον μας. Διά-
φορα τμήματα ἀπὸ αὐτοὺς ἤρχισαν,
ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τῆς δευτέρας χιλιε-
τηρίδος πρὸ Χριστοῦ, νὰ ἔρχωνται
σιγὰ σιγὰ καὶ νὰ ἐγκαθίστανται εἰς
τὴν χώραν. Ἡ κάθοδος καὶ ἐγκατά-
στασις διήρκεσε χίλια περίπου ἔτη
καὶ ἐπραγματοποιήθη κατὰ πιν με-
γάλων καὶ σκληρῶν ἀγώνων.

Ἐπὶ τέλους ἐγέναν κύριοι τῆς χώ-
ρας, ὑπέταξαν δὲ καὶ ἐξηφάνισαν
τοὺς παλαιούς κατοίκους. Ὅσοι
ἀπὸ αὐτοὺς κατάρθωσαν νὰ ἐπιζή-
σουν καὶ νὰ παραμείνουν εἰς τὸν τό-
πον ἀφωμοιώθησαν πλήρως πρὸς
τοὺς "Ελληνες. Ἐλησμόνησαν καὶ
αὐτὴν τὴν γλῶσσαν των.

Ὀνόματα μόνον μερικῶν ἀπὸ τοὺς
προελληνικοὺς λαοὺς τῆς πατρίδος
μας περιεσώθησαν, ὅπως Πελασγοί,
Κάρες, Λέλεγες καὶ ὀνόματα μερι-
κῶν ἀπὸ τὰς πόλεις, τὰ βουνὰ καὶ
τοὺς ποταμούς των, ὅπως Κόρινθος,
Τίρυνς, Λυκαδηττός, Ὑμηττός,
Παρνασσός, Ἰλισσός κλπ. Τὰ ὀνό-
ματα αὐτὰ διετήρησεν ἡ "Ελληνικὴ
ιστορικὴ παράδοσις, ὡς μακρινὴν
ἀνάμνησιν τῆς καταστάσεως, πού ἐ-
πεκράτει εἰς τὴν χώραν πρὸ τῆς
καθόδου τῆς "Ελληνικῆς φυλῆς.

Ἡ ὑποταγὴ τῶν παλαιῶν κατοί-
κων τῆς χώρας δὲν ὑπῆρξεν εὐκολος
ἐπιχείρησις. Οἱ αὐτόχθονες εἶχον ἀ-
νεπτυγμένον ἀξίολογόν πολιτισμόν,
ἐνῶ ὁ πολιτισμὸς τῶν ἐπιδρομέων
ἦτο στοιχειώδης.

Οἱ ἐπιδρομεῖς αὐτοί, οἱ μακρινοί
μας πρόγονοι, ἦσαν Ἰνδοευρωπαῖοι,
συγγενεῖς φυλετικῶς πρὸς τοὺς Ἰτα-
λούς, Γερμανούς, Σλάβους, Πέρσας,
Ἰνδοὺς κλπ.

Ἦσαν βέβαια δυναμικοὶ καὶ πο-
λεμικοὶ λαός. Ἐπρεπε ὅμως νὰ
ἐκτοπίσουν ἀπὸ τὰς παλαιὰς του
κοιτίδας ἕνα λαὸν πολιτικῶς προη-
γμένον, κοινωνικῶς ὀργανωμένον
καὶ ἀριθμητικῶς ὑπέρτερον. Ἐπει-
τα οἱ ἐπιδρομεῖς δὲν ἦλθον ὅλοι ὁ-
μοῦ καὶ ὡς σύμμαχοι, ἀλλὰ βαθμη-
δόν, διηρημένοι εἰς διαφόρους φυ-
λὰς καὶ πολεμοῦντες ἢ μία φυλὴ
ἐναντίον τῆς ἄλλης.

Ποῖοι ἦσαν ὅμως αὐτοὶ οἱ ἐπιδρο-
μεῖς καὶ ἀπὸ ποῦ ἐξεκίνησαν; Εἴ-
παμε ὅτι τὸ ὄνομα "Ελληνες εἶναι
νεώτερον. Κατὰ τοὺς χρόνους τῆς
ἐμφανίσεως των εἶναι διηρημένοι εἰς
τρεις φυλὰς, τοὺς Ἰωνας, τοὺς Ἀ-
χαιοὺς καὶ τοὺς Δωριεῖς. Δὲν γνω-
ρίζομεν ἀκριβῶς ποῦ ἦσαν ἐγκατε-
στημένοι, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα
ὅμως ἐξεκίνησαν ἀπὸ κάποιον ση-
μεῖον τῶν Οὐγγρικῶν πεδιάδων. Ἐ-
κεῖ συνέζησαν ἐπὶ μακρὸν χρόνον αἱ
τρεις φυλαὶ καὶ ἐκεῖ τὸ πρῶτον ἤρ-
χισαν νὰ διαμορφώνωνται αἱ τρεις
ἀρχαῖαι "Ελληνικαὶ διάλεκτοι, ἡ Ἰω-
νικὴ, ἡ Ἀχαικὴ καὶ ἡ Δωρικὴ.

Οἱ λόγοι τῆς ἐγκαταλείψεως τῆς
παλαιᾶς ἀνὰ τὴν Οὐγγαρίαν κοιτί-
δος καὶ τῆς καθόδου πρὸς τὴν "Ελ-
ληνικὴν χερσόνησον, δὲν εἶναι ἐπα-
κριβῶς γνωστὸν. Φαίνεται μᾶλλον,
ὅτι ἄλλοι πρωτόγονοι λαοὶ ἐκινήθη-
σαν ἀπὸ βορρᾶ καὶ ἀνατολῶν καὶ
τοὺς ἠνάγκασαν νὰ λάβουν κατεύ-
θυνσιν πρὸς νότον.

Ἡ κάθοδος καὶ ὁριστικὴ ἐγκατά-
στασις εἰς τὴν "Ελληνικὴν πατρίδα
διήρκεσε μίαν καὶ πλέον χιλιετηρί-

δα. Τὰ πρῶτα κύματα τῶν ἐπιδρο-
μῶν ἐξαπελύθησαν κατὰ τὰ τέλη
τῆς τρίτης καὶ τὰς ἀρχὰς τῆς δευ-
τέρας χιλιετηρίδος πρὸ Χριστοῦ, ἢ
δὲ τελευταία κάθοδος, ἢ γνωστὴ ὡς
κάθοδος τῶν Δωριέων, συνετελέσθη
περὶ τὸ 1100 π. Χ.

Καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ τεράστιον διά-
στημα χρόνου, ἡ "Ελλάς εὐρίσκειτο
εἰς διαρκὴ ἀναστάσιον. Οἱ κατερ-
χόμενοι Ἰνδοευρωπαῖοι ἐπιδρομεῖς,
συνεπλέκοντο πρὸς τοὺς αὐτόχθονας
Προελλήνας κατοίκους τῆς χώρας,
τοὺς ὁποίους ἐν μέρει ἐξεδιώκον
πρὸς τὴν Μ. Ἀσίαν καὶ τὰς νήσους,
ἐν μέρει δὲ ὑπέτασσαν καὶ ἀφωμοί-
ωναν σιγὰ σιγὰ.

Τοὺς πρῶτους ἐπιδρομεῖς, ἠκολού-
θουν μετ' ὀλίγον ἢ πολὺν χρόνον νέα
κύματα. Οὗτοι ἐπετίθεντο κατὰ τῶν
προηγμένων καὶ τοιούτοτρόπως
διεξηγετο διαρκὴς σχεδὸν ἀγὼν ἐπι-
κρατήσεως, τῶσιν μεταξύ "Ελλήνων
καὶ αὐτοχθόνων, ὅσον καὶ μεταξύ
τῶν διαφόρων "Ελληνικῶν φυλῶν.

Ἀποτέλεσμα τοῦ ἀδυσωπῆτου
αὐτοῦ ἀγῶνος ὑπῆρξεν, ἀφ' ἑνὸς ἡ
πλήρης ὑποταγὴ τοῦ προελληνικοῦ
στοιχείου καὶ ἀφ' ἑτέρου, ἐν τῇ ἐξε-
λίξει τοῦ ἀγῶνος πρὸς ἐπικράτη-
σιν μεταξύ τῶν φυλῶν, ὁ περιορι-
σμὸς ἐκάστης ἐξ αὐτῶν εἰς ὀρισμέ-
νην περιοχὴν τῆς Χώρας.

Ἐνεκα τούτου βλέπομεν, ὅτι
κατὰ τοὺς ιστορικοὺς χρόνους, οἱ
μὲν Ἰωνες ἦσαν ἐγκατεστημένοι κυ-
ρίως εἰς τὴν Ἀττικὴν καὶ τὰ νοτιο-
δυτικὰ παράλια τῆς Μ. Ἀσίας, οἱ
Ἀχαιοὶ κυρίως εἰς τὴν Θεσσαλίαν,
Βοιωτίαν, Λέσβον καὶ βορειοδυτικὰ
παράλια τῆς Μ. Ἀσίας καὶ τέλος
οἱ Δωριεῖς κυρίως εἰς τὴν Ἡπειρον,
Στερεάν, Πελοπόννησον, Κρήτην.

Ἐννοεῖται ὅτι εἶναι δύσκολον νὰ
τεθοῦν σαφὴ διαχωριστικὰ ὅρια τῆς
περιοχῆς ἐκάστης φυλῆς. Τὸ αἰσθη-
μὰ τῆς ἐνότητος καὶ τῆς κοινῆς κα-
ταγωγῆς πάντων τῶν "Ελλήνων ὡ-
δήγει εἰς διαρκὴ φυλετικὴν ἐπικοι-
νωνίαν καὶ ἀνάμειξιν, ἢ ὁποῖα ἰσο-
πέδωνε, μέχρις ὀρισμένου βαθμοῦ
τὰ γεωγραφικὰ ὅρια.

Ἐκ πάντων τῶν δεδομένων προ-
κύπτει, ὅτι πρῶτοι κατελθόντες εἰς
"Ελλάδα ἦσαν οἱ Ἰωνες. Τὴν Ἰωνι-
κὴν κάθοδον ἐπηκολούθησε, μετὰ
πάροδον ὀλίγου χρόνου, ἡ κάθοδος
τῶν Ἀχαιῶν. Τέλος, μετὰ παρέλευ-
σιν αἰῶνων, προωθήθησαν πρὸς νό-
τον καὶ οἱ Δωριεῖς. Ἡ ἀνάμνησις
τῆς καθόδου τῶν τελευταίων τούτων
διετηρήθη ζωρὰ εἰς τὴν ιστορικὴν
μνήμην τοῦ "Εθνους, παρεδόθη δὲ
ὑπὸ τῶν "Ελλήνων συγγραφέων.

Ἀξίζει τώρα νὰ ἴδωμεν πῶς ἐγ-
κατεστάθησαν εἰς τὴν χώραν αἱ
τρεις φυλαὶ τῶν Ἰωνῶν, τῶν Ἀχαιῶν
καὶ τῶν Δωριέων καὶ κατὰ τί συνέ-
βαλεν ἐκάστη, εἰς τὴν δημιουργίαν
τοῦ ἀρχαίου "Ελληνικοῦ πολιτισμοῦ.

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΚΑΝΑΡΗ

Ε. Π. ΦΩΤΙΑΔΟΥ

Τῷ 1859 ἐταξίδευσεν εἰς τὴν "Ελ-
λάδα ἡ Σουηδὶς περιηγήτρια Φριδε-
ρίκη Μπρέμερ, ἡ ὁποία ὅσον ὀλίγοι
ξένοι εἶδε με ὀξυδερκεῖαν τὰ "Ελλη-
νικὰ πράγματα. Ὅταν ἐφθασεν εἰς
τὰς Ἀθήνας, τὸ πρῶτον, πού ἐνόμι-
σε χρέος τῆς, ἦτο νὰ ἐπισκεφθῇ τὸ
ἐνδοξότερον ζῶν λείψανον τοῦ Ἀ-
γῶνος, τὸν Κωνσταντῖνον Κανάρην,
τὸν ὁποῖον εὕρεν εἰς τὴν πτωχικὴν
του κατοικίαν εἰς τὴν Κυψέλην. Ἡ
ζωρὰ ἐντύπωσις ἀπὸ τὸν πυρπο-
λήτην — πού ἐδόξασεν εἰς τὸν ἔξω
κόσμον τὴν "Ελλάδα ὅσον ἴσως μό-
νον τὸ Μεσολόγγι, — δὲν ἐσκίασε τὴν
ἐπίσης ζωρὰν ἐντύπωσιν τῆς ἀπὸ
τὴν συντροφον τοῦ Κανάρη. Καὶ ἰ-
δοὺ τί μάς λέγει περὶ αὐτῆς: «Ἡ
κυρία Κανάρη ἐστέκετο σιωπηλὴ
καὶ ἤκουε τὴν διήγησιν τοῦ συζύγου
τῆς με συμπάθειαν καὶ ἐνδιαφέρον.
Ἐπρόχώρησα πρὸς αὐτὴν καὶ τὴν
ῥώτησα μετὰ διερμηνέαν μου ποῖα
ἦσαν τὰ συναισθηματά της ὅταν ὁ
Κανάρης ἐφευγε ἀπὸ τὸ σπίτι διὰ
νὰ ἐπιχειρήσῃ κάποιον ἀπὸ τοὺς ἐ-
πικινδύνους τοῦ ἀθλοῦ. Μοῦ ἀπῆν-
τησεν ὅτι θὰ ἤθελε νὰ μὴ ἦτο μόνη
εἰς τὸ σπίτι, ἀλλὰ μαζί του εἰς τὸ
πυρπολικόν. Μόνον ἡ σκέψις τῆς
πατρίδος με συνεκράτει, — προσέ-
θεσεν.

Καὶ ἐξηκολούθησεν ἀφηγουμένη
εἰς τὴν περιηγήτριαν: «Ἐκείνην τὴν
νύκτα πού ὁ Κανάρης ἐτίναξε εἰς
τὸν ἀέρα τὴν ναυαρχίδα τοῦ καπε-
τὰν πασὰ ἐγέννησα μετὰ μεγάλους
πόνους τὸ πρῶτον παιδί μας. Καὶ
ὅταν ἤκουσα ὅτι ὁ λαὸς ἐπευφημοῦ-
σε καὶ με ἀναμμένης λαμπάδας συ-
νέδευε τὸν πυρπολήτην εἰς τὴν ἐκ-
κλησίαν τῶν Ψαρῶν, με δυσκόλιαν
αἱ γυναῖκες, πού παρεστεκαν εἰς
τὸν τοκετόν μου, κατάρθωσαν νὰ με
ἐμποδίσουν νὰ τρέξω καὶ ἐγὼ κον-
τά του». Καὶ συνεπλήρωσε: «Ὅταν
ἐπειτα ἦλθε ὁ Κωνσταντῆς εἰς τὸ
σπίτι καὶ ἐκατάλαβα ἀπὸ τὰ καψί-
ματα εἰς τὸ δέρμα καὶ τὰ φρύδια
τὸν κίνδυνον πού διέφυγε, τότε δὲν
ἠμπόρεσα νὰ κρατηθῶ, — μοῦ ἔτρε-
χαν ποτάμι τὰ δάκρυα, καὶ τότε ἦ-
το ἡ συγκίνησίς μου, ὥστε μόλις
καὶ μετὰ βίας ἠμποροῦσα νὰ μετέ-
χω εἰς τὴν χαρὰν τοῦ ἀνδρός μου
πού ἐπαίρνε εἰς τὰ χέρια του τὸ
πρῶτον παιδί μας».

Με βαθυτάτην συνείδησιν τοῦ τι
ἔλεγε καὶ με περιπαθῆ ἀπλότητα
μοῦ διηγῆθη αὐτὰ ἡ γηραιά κυρία.
— λέγει ἡ περιηγήτρια. Καὶ κατα-
λήγει ἡ Μπρέμερ συγκεκριμένη:
«Δὲν εἶναι δυνατόν νὰ περιγράψω
τὸ μέγεθος τῆς εὐχαριστήσεως ἀπὸ
τὴν ἐπίσκεψιν αὐτὴν εἰς τὸ γηραιὸν
καὶ ἥρωικόν "Ελληνικόν ζεῦγος, πού,
τώρα, εἰς τὸ εἰρηνικόν του γῆρας,
ἔφερεν εἰς τὴν μνήμην μου τὸ ἀρ-
χαῖον ἐκεῖνο πρότυπον ὅλων τῶν ἀρ-
μονικῶν ζευγαριῶν, τὸ ζεῦγος τῶν
συζύγων τῆς Φρυγίας, οἱ ὁποῖοι, ὁ-

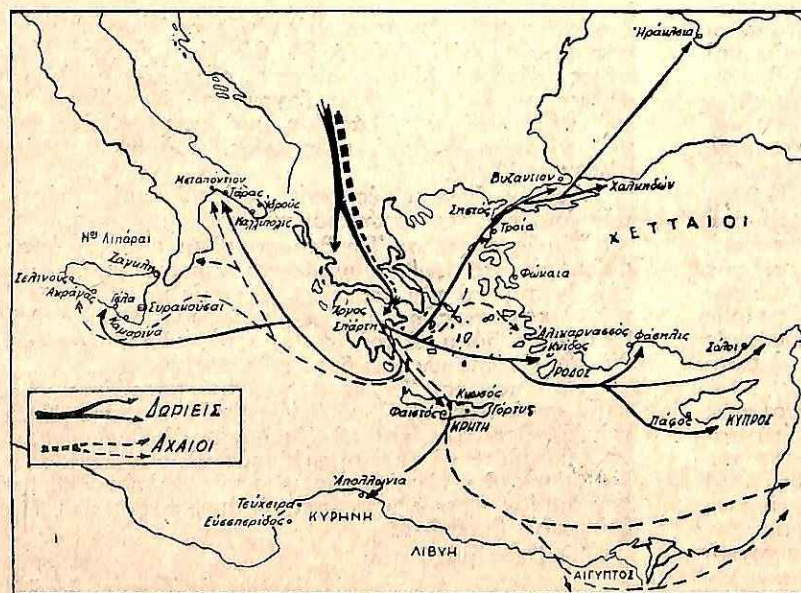
ταν κάποτε τοὺς ἐπεσκέφθησαν εἰς
τὸ σπίτι των οἱ θεοί, μίαν καὶ μόνον
ἐζήτησαν χάριν: Νὰ ἀποθάνουν τὴν
αὐτὴν ἡμέραν!».

Ὅπως εἰδυλλιακὰ ὑπῆρξαν τὰ
τελευταία ἔτη τῶν δύο συζύγων, ἔ-
τσι εἰδυλλιακὰ ὑπῆρξαν καὶ τὰ νεα-
νικά των: Ὁ «κοστατὴς μικαὶ κα-
ναριος» — αὐτὴ ἦτο ἡ πρώτη ὑπο-
γραφή τοῦ ἀγραμμάτου ἥρωος — ἀ-
γαποῦσε κρυφὰ τὴν Δέσποιναν Μα-
νιάτη, ὅπως ἦτο τὸ πατρικὸν ὄνομα
τῆς ἔπειτα κυρίας Κανάρη, τὴν ὁ-
ποῖαν ὅμως οἱ γονεῖς προώριζαν διὰ
τὸν μεγαλύτερον ἀδελφὸν τοῦ Κων-
σταντῆ, τὸν Ἀναγνώστην. Ἀλλὰ
καὶ ἡ Δέσποινα ἀνταπεκρίνετο κρυ-
φὰ καὶ ἀνεκδήλωτος εἰς τὴν ἀγάπην
τοῦ Κανάρη. Ὁ γάμος ὅμως αὐτὸς
ἦτο μακράν, διότι ἐν τῷ μεταξύ εἶχε
γίνει ὁ ἀρραβὼν μετὰ τὸν Ἀναγνώ-
στην. Καὶ ὁ Κωνσταντῆς ἀποφασί-
ζει νὰ φύγῃ, νὰ γίνῃ καλόγηρος!
Τέλος οἱ οἰκεῖοι τῶν ἀντιλαμβάνον-
ται τὴ συμβαίνει, διαλύουν τὸν ἀρ-
ραβῶνα, καὶ ὁ Κωνσταντῆς στεφα-
νώνεται τὴν Δέσποιναν.

Ὡραῖαν καὶ γενναίαν γυναῖκα καὶ
με χαρίσματα πολλὰ καὶ με ἕνα

παιδί εἰς τὴν θηλήν, — ἔτσι τὴν ἐμ-
φανίζουν οἱ περιηγηταί. Καὶ ὅταν
τῷ 1881 ἀπέθανε, μία ἡμέρῃς τῆς
ἐποχῆς, περιγράφουσα τὴν διάσω-
σίν της κατὰ τὴν καταστροφὴν τῶν
Ψαρῶν, σημειώνει: «Ἐν μέσῳ τῆς
συγχύσεως τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ σι-
δήρου, εἰ καὶ ἔγκυος, λαβούσα τὰ
δύο τέκνα αὐτῆς ἐρρίφη εἰς τὴν θά-
λασσαν, διότι ἦτο ἀρίστη κολυμβή-
τρια, καὶ ἔσωσε ταῦτα, σωθεῖσα καὶ
αὐτὴ ἐν τῇ λέμβῳ τοῦ πενθεροῦ
τῆς».

Ὅπως καὶ ὁ Κανάρης, ἦτο καὶ
ἐκείνη πιστὴ εἰς τὸν Θεὸν καὶ τὰ
πάτρια: Ὅταν τῷ 1863, κατὰ τὸν
ἐμφύλιον πόλεμον, ἐφονεύθη ὁ υἱὸς
τῆς Ἀριστείδης Κανάρης, ὑπολο-
χαγὸς τοῦ πεζικοῦ, ἔκοψε σύρριζα
ἡ ἀρχόντισσα τὰ μαλλιά της — πι-
στὴ εἰς τὸ παμπάλαιον ἔθιμον τῶν
"Ελλήνων, ἔθιμον πέντε χιλιάδων ἐ-
τῶν! — καὶ ἔδεσε μετὰ αὐτὰ τοῦ υἱοῦ
τῆς τὰ χέρια. Καί, βουβὴ χοηφόρος,
τὸν συνώδευσε μέχρι τοῦ τάφου.

Κάθοδος Δωριέων καὶ Ἀχαιῶν.

Ε.Σ.Ν. μαθήτριά του Β'. Γυμνασίου Θηλέων Πειραιώς με τὰ παιδιά τοῦ ὀρφανοτροφείου Βουλιαγμένης, τὰ ὁποῖα ἐψυχαγώγησαν.

Juniors of 2nd High school for girls Piraeus recreated the orphans in Vouliagmeni Orphanage.

Η ΜΗΤΡΙΚΗ ΓΑΛΟΥΧΙΑ

ΣΠ. ΜΠΑΡΤΣΟΚΑ, Παιδιάτρου

Δὲν εἶναι κάτι τὸ σπάνιο νὰ συμφωνῇ ἡ Ἐπιστήμη μὲ τὰ πορίσματα τῆς λαϊκῆς πείρας. Καὶ ὅπως εἰς πολλὰ ἄλλα ζητήματα, ἔτσι καὶ εἰς τὸ ζήτημα τῆς μητρικῆς γαλουχίας, ἡ ἐπιστήμη μᾶς λέγει τὰ ἴδια, ποὺ ἔλεγαν οἱ παλαιοί. Ὅτι δηλαδὴ εἶναι ἀπαραίτητη ἡ μητρικὴ γαλουχία. Μόνο μὲ τὸ μητρικὸ γάλα μπορεῖ νὰ ἀναπτυχθῇ τὸ παιδί, ὅπως πρέπει, καὶ ὅχι μόνον σωματικῶς, ἀλλὰ καὶ πνευματικῶς καὶ ἠθικῶς.

Δυστυχώς σήμερα, στην άστική τάξη ιδίως, υπάρχουν μητέρες, οι οποίες, χωρίς κανένα λόγο και με διάφορες προφάσεις, δεν θηλάζουν τα παιδιά των, τους δίνουν βιομηχανοποιητό γάλα και συχνά τα έμπιστευονται σε αμόρφωτες Νταντάδες. Υπάρχουν και περιπτώσεις, που τα παραδίνουν στην παραμάν-να. Και ναί μὲν αὐτὸ πλησιάζει τοὺς φυσικοὺς ὅρους, ἀλλὰ κινδύνους ἐγκλείει γιὰ τὴν ὑγεία τοῦ παιδιοῦ καὶ δὲν ἀποτελεῖ τὴν πραγματικὴ γαλουχία, ἀφοῦ πραγματικὴ γαλουχία εἶναι κυρίως ἡ μητρική.

Τò πεπτικό σύστημα του βρέφους κατὰ τοὺς πρώτους μῆνας τίποτε ἄλλο ἀπὸ τὸ γάλα δὲν μπορεῖ νὰ χωνέψῃ. Καὶ τὸ μόνο γάλα, ποὺ μπορεῖ καλύψαι τὰς χωνεύσεις, εἶναι τὸ μητρικόν, τὸ ὁποῖον ἡ σφῆ φύσις παρασκευάζει στὸν ὀργανισμό τῆς μητέρας μὲ ὅλα τὰ ἀπαραίτητα στοιχεῖα γιὰ τὴ θέρψι, τίς ἐνέργειες καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ βρέφους.

Τὰ βρέφη, ποὺ θηλάζουν, ἀναπτύσσονται εὐκολα, ἔχουν ἰσχυρὸ ὄργανισμὸ καὶ μεγαλύτερη ἀντοχὴ στὶς ἀρρώστειες τοῦ πεπτικοῦ συστήματος. Διότι τὸ γυναικεῖο γάλα εἶναι εὐπεπτότερο ἀπὸ τὸ γάλα τῶν ζώων, εἶναι πλούσιο σὲ βιολογικὰ στοιχεῖα καὶ δὲν περιέχει μικροβία. Καὶ ἂν τὰ διάφορα βιομηχανοποιητὰ γάλατα, ποὺ κυκλοφοροῦν εἴτε σὲ σκὴν εἴτε συμπυκνωμένα, ὅπως ἐπίσης καὶ τὰ ἀντιβιωτικὰ, συντελέσαν στὴν ἐλάττωσι τῶν θανάτων τῶν βρεφῶν, ποὺ ἐτρέφοντο ἄλλοτε μὲ γάλα ἀγέλαδος,— ὅμως ἡ ἀλήθεια εἶναι, ὅτι τὰ γάλατα αὐτὰ δὲν φθάνουν ποτὲ τὴν ἀξίαν τοῦ μητρικοῦ.

Ἡ τόσο συχνή, σήμερα, ἀπομάκρυνσις τῶν γυναικῶν ἀπὸ τῆ γαλουχίας τῶν βρεφῶν των καταργεῖ τὸ δῆσμά μητέρας καὶ βρέφους, ποὺ ἐθεμελίωσεν ἡ φύσις. Ἡ Θεομητὴρ, ἡ Ὅποια τὸν Θεάνθρωπον «γάλακτι ἐξέθρεψε, πνεύματι τὸν τρέφοντα τὴν οἰκουμένην» μᾶς δείχνει τὸ σωστὸ δρόμο. Χαρακτηριστικὰ εἶναι ὅσα λέγει σχετικῶς ὁ Μάρκος Αὐρήλιος: «Γυνὴ μὴ θηλάζουσα εἶναι κατὰ τὸ ἥμισυ μήτηρ».

Ὅταν ἡ μητέρα θηλάξῃ τὸ παιδί της, βλέπει ἢ μαντεύει τὶς ἀνάγκες του καὶ μιλώντας μαζί του τὴ μυστηριώδη διάλεκτο ἀναπτύσσει τὸ πνεῦμα του. Μὲ τὸ θηλασμὸ θεμελιώνεται ἡ πρώτη ἀγωγή τοῦ παιδιοῦ. Μὲ τὸ θηλασμὸ συνάπτεται τὸ ἄρρηκτο συμβό-
λαιον μητέρας καὶ παιδιοῦ.

Ἡ Ἑλληνίδα μητέρα δὲν ἔχει ἀμελήσει ποτὲ τὸ χρέος αὐτό. Ἀρχαῖοι καὶ νεώτεροι ποιηταὶ ἐπρόσθεσαν τὸ σημεῖον αὐτὸ καὶ τὴν ὑμνησαν. Καὶ στὰ δημοτικά μας τραγούδια ἡ μητρικὴ γαλουχία παίρνει ἕναν ἱερὸ χαρακτήρα. Καὶ ζωγραφικοὶ πίνακες τὴν ἐμφανίζουν τὴν ὥρα, ποὺ βάρβαρος ἐχθρὸς τὴν σκοτώνει, νὰ ἔχῃ τὸ παιδί στὸ στήθος της. Καὶ ὅλοι μας σὰν νὰ τὴν βλέπουμε ἐμπρὸς μας στὰ σκοτεινὰ χρόνια τῆς Κατοχῆς νὰ ψυχωραγῇ ἀπὸ τὴν πείνα καὶ ὁμῶς νὰ κρατῇ τὸ παιδί στὸ μαστὸ της. Ἡ μητέρα ὀφείλει νὰ θηλάξῃ τὸ παιδί της. Ἔτσι θὰ εἶναι τελεία μητέρα. Καὶ τότε μόνον θὰ τῆς συγχωρηθῇ ἡ ξένη γαλουχία, ὅταν τὸ γάλα της δὲν εἶναι ἀρκετὸ ἢ ὅταν ἡ κατάστασις τῆς ὑγείας της δὲν τὸ ἐπιτρέπῃ.

(Ένα κάθε μήνα γραμμένο από ένα καλό φίλο των έρυθροσταυριτών).

15ov

Είπαμε πώς θα μιλήσουμε στο τωρινό φύλλο για τον άλλο καρπό της φιλίας, τη συμπαράστασι στη ζωή του φίλου μας, που αυτή, χωρίς να το καταλάβουμε, γίνεται ωραίο συμπλήρωμα της ζωής και των δύο μας.

Ὁ ἄνθρωπος ἔχει τὴν κλίσι νὰ ἀγαπᾷ, νὰ συμπα-
θῇ καὶ νὰ συμπονεῖ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους. Αὐτὸ τὸ
αἶσθημα δὲν προέρχεται πάντα ἀπὸ συμφεροντολογί-
κους ὑπολογισμοὺς, μὰ εἶναι μιὰ ἀνάγκη στὸν πλού-
σιο ἐσωτερικὰ ἄνθρωπο γιὰ νὰ ξαπλώσῃ ὅσο περισ-
σότερο ἡμπορεῖ τὴν πλουσία εὐγενική του ὑπόστασι-
μέσα στὴ ζωὴ τῶν συνανθρώπων του.

Γι' αυτό οι μεγάλοι πραγματικά άνθρωποι τὰ μεγαλύτερα τῆς ζωῆς των δὲν τὰ προσφέρουν ἀπὸ συμφεροντολογικῆς ἐπίδειξι, ὅπως τοὺς συκοφαντοῦν οἱ κακοί, οἱ ὀκνηροί, οἱ τσιγκουνίδες καὶ οἱ φτωχοὶ τῆς ζωῆς, μὰ ἀπὸ ἀνάγκη νὰ ξεδιπλωθῇ στὴν εὐρύχωρη λεωφόρῳ τῆς ζωῆς ἡ πλούσια καὶ πραγματικὰ μεγάλη τους ψυχὴ.

⁷Αν αυτό, που κάνουν οί μεγάλοι γιά τὰ μεγάλα τους ἔργα, γίνη ἔστω καί σε περιωρισμένη κλίμακα ἀπό τούς καλούς φίλους μέσα στόν στενό κύκλο τῆς φιλίας γιά τούς φίλους τους, πάλι τοῦτο εἶναι μιὰ μεγάλη ἐνέργεια, πού ἔχει στήν κοινωνία τὰ θαυμασιώτερα ἀποτελέσματα.

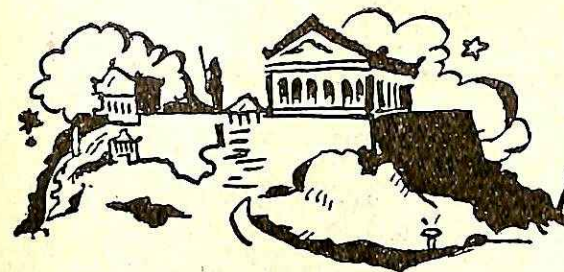
Ἐκεῖνος, ποῦ ἔτυχε νὰ ἔχη ἓνα καλὸ φίλο διὰ νὰ τὸν προστατεύῃ στὴ ζωὴ καὶ νὰ τὸν συντροφεύῃ στὸν δύσκολο δρόμο τῆς, δὲν ἔμπορεῖ παρὰ νὰ εἶναι εὐτυχής, διότι αἰσθάνεται πὺς κάποιος καλὸς ἄγγελος βαδίζει μαζὶ του. Ὁ καλὸς αὐτὸς φίλος δὲν περιορίζεται μόνο εἰς τὸ νὰ ἐρωτῇ ἀπλῶς μῆπως χρειάζομαστε τίποτε, ἀλλὰ θὰ σπένει νὰ μᾶς ἐξυπηρετῇ αὐθόρμητα, ἔστω καὶ ἂν τοῦ λέμε πῶς δὲν χρειαζόμαστε οἱ ὑπηρεσίες του. Τότε ὁ φίλος δὲν εἶναι μόνο πραγματικὸς προστάτης ἄγγελος, μὰ ἀληθινὸ στήριγμα γιὰ νὰ ἀνεβούμε τὸν ἀνηφορικὸ καὶ δύσκολο δρόμο τῆς ζωῆς.

Αὐτὸ εἶναι ἡ συμπαραστάσις τῆς φιλίας, ποὺ εἶναι ἕνας ἀπὸ τοὺς ὠριανότερους καρπούς τῆς. Ἀλλὰ αὐτὸς ὁ καρπὸς τῆς φιλίας δὲν εἶναι γλυκὸς μόνον γιὰ κείνους, ποὺ τὸν ἀπολαμβάνουν, μὰ ἴσως εἶναι γλυκύτερος ἀκόμη γιὰ κείνους, ποὺ τὸν προσφέρουν. Γιατί, ὅπως εἶπαμε, αὐτὸ τὸ φιλοδωρήμα, ποὺ φαίνεται στὰ μάτια τοῦ εὐεργετουμένου σὰν μιὰ καλωσύνη καὶ εὐεργεσία, γιὰ κείνους, ποὺ τὸ προσφέρουν, ἅμα δὲν ὑπάρχει κανένας συμφεροντολογικὸς λόγος στὴ μέση, εἶναι εὐεργετικὸ ξεδίπλωμα τῆς ψυχῆς, εἶναι μιὰ ἀξιοτιμωμένη ἐκδήλωση τῆς ζωῆς. Διότι τὸ νὰ ἔχη τις μεγαλύτερες εὐλογίας τῆς ζωῆς, ἀλλὰ νὰ τὰ ἀφήνῃ ἀχρησιμοποίητα, γίνεται ἄνθρωπος ἀνωφελὴς καὶ στὸν ἑαυτὸν καὶ στὸν ἄλλον. Ὅπως τὰ ὠρεὰ λουλούδια, ποὺ γαίνονται ἐπάνω σὲ πέτρες καὶ μαραίνονται, γιὰτὶ δὲν ἔχει ἡ πέτρα τὴ δύναμι νὰ τὰ πολλαπλασιάσῃ.

Ἡ ἰδική μας συμπαράστασις στὴ ζωὴ τοῦ φίλου μας ἐνῶ ὠφελεῖ αὐτόν, δίδει στὴ μάς τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἀναπτυχθῇ καὶ πολλὰ πλεονεκτήματα. Αὐτὸ τὸ δεύτερο, τὸ τονίζω ἀκόμη μιὰ φορά, πᾶσι ὁλοτελῶ χαμένο, ἂν γιὰ τὴν συμπαράστασι, πρὸ προσφέρουμε ὑπάρχει ἔστω καὶ μικρὸ συμφέρον στὴ μέση, ἢ καὶ ἂν παρακινούμεθα ἀπὸ αὐτὸ ἀπὸ κοινφύτητα γιὰ τοὺς ἐπαίτιους τοὺς ἀληθινοὺς ἢ τοὺς ψευτικούς, ποὺ θὰ ἀκούσωμε γιὰ τὴν πράξι μας αὐτή.

Ὁ καρπὸς αὐτὸς τῆς φιλίας, μόνο όταν βγαίνει ἀπὸ τὸ ἀληθινὸ δένδρο τῆς φιλίας, μὰς γεμίζει με ἀληθινὴ εὐτυχία, γιατί, κάνοντας τὸ καλὸ στὸ φίλο μὰς, ὄχι ἀπὸ ὑπολογισμό ἀλλὰ ἀπὸ ἀγνὴ πρόθεσι καὶ δική μὰς ἐσωτερικὴ ἀνάγκη, μὰς κάνει νὰ αἰσθανθοῦμε ὅτι εἰμᾶστε σὺ σὺ σὺ ἄνθρωποι.

A. Σ. A.

Σκίτσο τοῦ μαθητοῦ Π. Στρατηγοπούλου

“Ὡς πάρομε ἓνα κλαδί ἐλθά-
 στα χέρια καὶ ἄς ἀκολουθήσουμε
 ἐμεῖς τὴν ἱερὴ πομπή. Εἶναι ἡ δω-
 δέκατη ἡμέρα τῆς γιορτῆς τῶν Πα-
 ναθηναίων. Τὴν περασμένη νύχτα
 δὲν κοιμηθήκαμε γιὰ νὰ λάβουμε μέ-
 ρος στὴ μεγάλη λαμπραδορομία.
 Καὶ τὶς προηγούμενες μέρες δὲν ἐ-
 λείψαμε ἀπὸ τὶς θυσίες τοὺς θεοὺς
 καὶ ἀπὸ τοὺς ἀγῶνες. Παρακολου-
 θήσαμε ἀγῶνες μουσικῶς, πνευμα-
 τικῶς, ἀθλητικῶς καὶ ἱππικῶς.
 Καὶ θαυμάσαμε καὶ καμαρώσαμε τὰ
 ὄρατα σώματα καὶ τὰ πῖθ' ὄρατα
 κόμη ψυχικά ἐπιτεύγματα τῶν Νέων.

Ἀλλὰ σήμερα εἶναι τὸ κορύφω-
μα τῶν ἑορτῶν. Θὰ ξεκινήσουμε ἀ-
πὸ τὸν Κεραμεικὸ καὶ θ' ἀνεβούμε
στὴν Ἀκρόπολι, γιὰ νὰ μεταφερ-
με τὸν πέπλο τῆς Ἀθηνᾶς. Τὸν ἔ-
χουν ὀφάνει, μαζί μὲ τὴν Ἱερεία, οἱ
νεαρές παρθένες, ποὺ εἶναι ἀφιερ-
μένες στὴ θεὰ καὶ ζοῦν στὴν Ἀ-
κρόπολι («αἱ ἀρρηφόροι» καὶ «αἱ
ἐργαστῖναι»). Τὸ χρώμα του εἶναι
κίτρινο, κὶ ἐπάνω του εἶναι κεντη-
νὲς διάφορες παραστάσεις ἀπὸ τοὺς
ἀγῶνες τῆς Ἀθηνᾶς μὲ τοὺς Γίγαν-
τες.

Αὐτὸ τὸ πέπλο τὸ ἔχουν κρεμά-
σει σήμερα στὴν κορυφὴ ἑνὸς ἱστοῦ
ἑνὸς πολεμικοῦ πλοῖο («τριήρη»)
Καὶ θὰ τὸ κρατοῦν, στὴν ἀρχὴ τῆς
πομπῆς, οἱ ἀνάτοιοι ἄρχοντες
(«πρυτάνεις»), γιὰ νὰ τὸ ἀποθέσουν
στὸ ἅγαλμα τῆς θεᾶς μέσα στὸν
Παρθενῶνα.

“Υστερα από τους πρυτάνεις θα ακολουθήσουν οι «πομπείς», που θα οδηγούν τα σφάγια για τις θυσίες. Και έπειτα οι παρθένες, που θα κρατούν στο κεφάλι τους τα κάνιστρα (αί κανηφόροι) με τα σκεύη της θυσίας.

Θ' ἀκολουθοῦν κατόπιν οἱ νέες, ποὺ θὰ μεταφέρουν στὴν Ἀκρόπολιν τὰ «σκιάδια» (γί' αὐτὸ καὶ λέγονται «σκιαφοφόροι», γιὰ νὰ προφυλάγουν τὶς Ἀθηναῖες δέσποινες ἀπὸ τὸν ἥλιο, καθὼς καὶ ἄλλες μὲ τὶς ᾠραῖες πηλίνες «ὕδριες» («αἱ ὕδριφοροι») γεμάτες ἀπὸ νερό, ὅπως καὶ οἱ «διφροφόροι» νέοι, ποὺ θὰ κυβαλοῦν τὰ ἀπλά καὶ ἐλαφρά καπέλισματα, ποὺ λέγονται «διφρίο».

Θὰ καμαρώσουμε ἔπειτα τὰ ὠ-
ραῖα καὶ ζωντανὰ γεράματα, τοὺς
πιο ἀκμαίους καὶ θαλεροὺς γέρον-
των Ἀθηνῶν, διαλεγμένους ἀπ' ὅλες
τῆς «φυλῆς» τοῦ ἄστεως. Θὰ περπα-
τοῦν ὄσιοι καὶ καμαρωτοὶ καὶ θὰ
κρατοῦν στὰ χέρια τοὺς φρέσκους
κιάδους ἐληῆς («θαλλούρας»), γιὰ νὰ

ΤΟ ΠΕΙΛΑΪΚΑΙ ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ

ΜΙΑ ΑΝΑΠΟΛΗΣΙΣ

συμβολίζουν τὸ σφρίγος καὶ τὴν
αἰωνιότητα τῆς Ὁμορφιάς.

Στὸ τέλος θὰ ἔρχονται τὰ στρατιωτικὰ ἀποσπάσματα ἀπὸ ὀπλίτες, ἱππεῖς καὶ ἄρματῆλ᾽ αὐτοῖς. Καὶ πῖσω καὶ γύρω τὸν πλῆθος ἀπὸ τὸν λαὸν τοῦ ἄστεως, γεμᾶτο εὐλάβεια καὶ χαρὰ, σεβασμὸς καὶ ἀγαλλίασι.

Ἀνάμεσα σ' αὐτό κι ἐμείς θ' ἀ-
κολουθούμε με τὴν ἴδια ἑξάρσι τὴν
πομπή, θὰ περνούμε τὴν Ἱερὰν Ὁ-
δό, θὰ ψάλλουμε κι ἐμείς μαζί με τὸν
χορὸ θρησκευτικὸς ὕμνος καὶ θὰ
φθάνομε στὴν Ἀκρόπολι.

Θὰ φθάσουμε πρώτα στὰ Προπύλαια· θ' ἀνεδοῦμε τὰ μεγάλα μαρμάρινα σκαλοπατία· θὰ συναντήσουμε τὶς δυὸ στοές, ποὺ στηρίζονται σὲ ἕξη γερὰ καὶ δυνατὰς ὀριζικές κολώνες («κίονες»)· θὰ περάσουμε τὴν πρώτη στοά, ποὺ ἔχει πλάτος 24 μέτρα καὶ βάθος 18 καὶ μαρμαρινὴν στέγη, ποὺ στηρίζεται σὲ ἕξη λεπτές καὶ κομψές Ἰωνικές κολώνες· θὰ περάσουμε κατόπιν τὴν δευτέρη στοά, ποὺ χωρίζεται ἀπὸ τὴν πρώτη μὲ τοίχο, ποὺ ἔχει πέντε θύρες, καὶ θὰ μپουμε στὴν καθαυτὸ ἱερὰ περιοχή.

Δεξιά καὶ λίγο πιδ πίσω θ' ἀντι-
κρύσουμε τὸ κομφοτένημα τοῦ
ναοῦ, πού, ἐνῶ λέγεται ναὸς τῆς Ἀ-
πέρου Νίκης, εἶναι στήν πραγμα-
τικότητα ναὸς τῆς Ἀθηνᾶς Νίκης
(τῆς νικηφόρου δηλαδὴ Ἀθηνᾶς),
σὴν ὁποῖαν ἐδόθηκε τὸ ἐπίθετο αὐ-
τὸ γιὰ τὶς νίκες τῶν Ἑλλήνων ἐναν-
τίον τῶν Περσῶν. Καὶ ὁμῶς ἡ πα-
ράδοσις λέγει ὅτι στὸν ναὸ ὑπῆρχε
πτερωτὸ ἀγάλμα τῆς Νίκης καὶ ὅτι
οἱ Ἀθηναῖοι, ἔπειτα ἀπὸ τὴ νίκη ἐ-
ναντίον τῶν Περσῶν, ἔβγαλαν τὰ
πτερὰ τοῦ ἀγάλματος γιὰ νὰ μείνῃ
ἡ Νίκη ἄπτερη καὶ πάντα μαζί
τους. Ἡ παράδοσις μπορεῖ νὰ μὴν
ἀνταποκρίνεται στήν πραγματικό-
τητα, ἀλλὰ ἐκφράζει τὴ θέλησι τοῦ
Ἀθηναίου λαοῦ γιὰ τὴ νίκη καὶ τὴν
ἀγάπην του γιὰ τὴν ἐλευθερία.

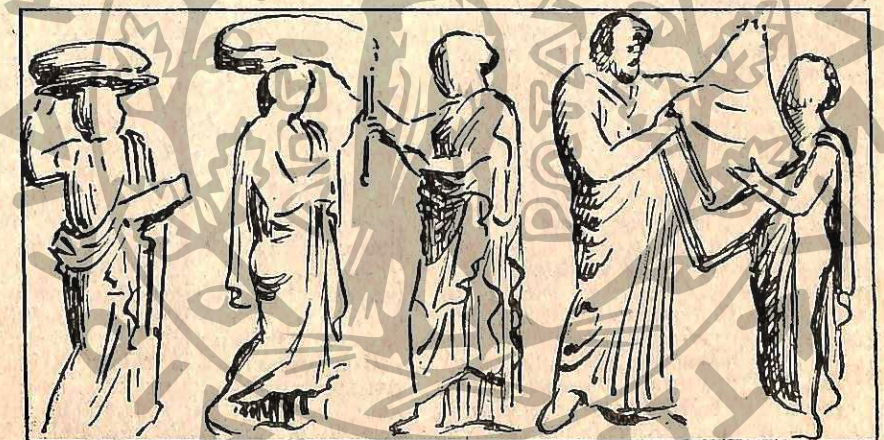
ΜΕΛΗ ΝΙΚΟΛΑ·Ι·ΔΗ

Ὁ ναὸς εἶναι Ἰωνικοῦ ρυθμοῦ («Ἰωνικός ἀμφιπρόστυλος»), μὲ δύο στοᾶς, ἀνατολική καὶ δυτική, ποὺ στηρίζονται σὲ τέσσερες κολώνες ἡ καθεμιά. Εἶναι λοξὰ τοποθετημένες ἀπέναντι στὰ Προπύλαια, καὶ καθὼς εἶναι κάπως ἀπομακρυσμένοι καὶ ἀπομονωμένοι καὶ εἶναι κτισμένοι σὲ μιὰν ὑψηλότερη τοποθεσία, στὰ χεῖλη ἐνὸς γκρεμοῦ, δίνει τὴν ἐντύπωση πὼς στεκεται ἀνέστρος, ἀνάμεσα σὲ οὐρανὸ καὶ γῆ, σὰν ἕνα θαυμαστὸ μετέωρο, σταλμένο ἀπὸ τοὺς θεοὺς τοὺς Ἀθηναίους, σὰν ἕνα ἀνεκτίμητο βεῖο χάρισμα.

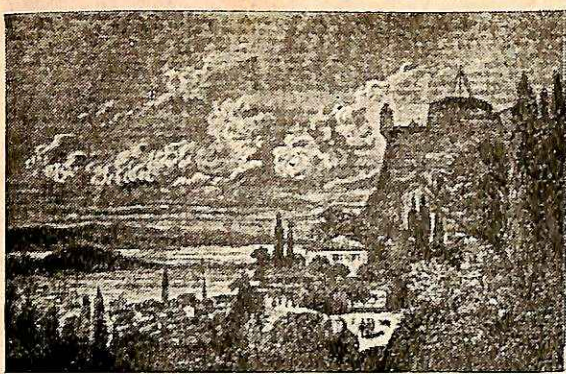
Καὶ ἐνὶ προχωροῦμε στὴ λεγόμενὴ «πομπικὴν ὁδόν», ἀνάμεσα σὲ «ἱερά» καὶ σὲ ἀγάλματα καὶ σὲ διάφορα ἄλλα «ἀναθήματα», ψάλλοντας πάντα, μαζί μὲ τὸν χορὸ, θρησκευτικούς ὕμνους, σταματοῦμε γιὰ λίγες στιγμὲς μὲ σεβασμὸ μπροστὰ στὸ γιγάντιο ἀγάλμα τῆς Προμάχου Ἀθηνᾶς, τὸ περίφημο χάλκινο ἔργο τοῦ Φειδία, ποῦ εἶναι τόσο ψηλὸ, ὥστε νὰ προβάλλῃ πάνω ἀπὸ τὰ τεῖχη καὶ νὰ φαίνεται ἀπὸ τὸν Σαραϊνὸ.

Πιὸ πίσω θὰ δοῦμε τοὺς χαριτωμέ-
νο καὶ γελαστοὺς Ἐρεχθίδας, ποῦ,
ἐνῶ ἔχει τοὺς ὄνομα τοῦ Ἐρεχθέως, εἴ-
ναι συγκρότημα ναῶν. Ἐξ Ἰωνι-
κοὶ κίονες ὀδηγοῦν στὸ ἑσωτερικό,
ποῦ εἶναι ναὸς τῆς Ἀθηνᾶς, μετὰ λίγο
παρακάτω τοὺς «ἱερὸν τοῦ Ἐρεχθέως
— Ποσειδῶνος», ὅπου εἶναι καὶ ἡ
«Ἐρεχθίδης πηγὴ» ἡ «θάλασσα τοῦ
Ποσειδῶνος». Ἐδῶ, ὅπως εἶναι γνω-
στόν, ὁ Ποσειδῶν, ποῦ διεδικοῦσε
ἀπὸ τὴν Ἀθηνᾶ τὴν κυριότητα καὶ
προστασία τοῦ ἄσπεως, εἶχε κυπτή-
σει μετὰ τὴν τρίαينά του τὸν βράχο
καὶ ἀνάβλυσε ἀμέσως νερό, ἄλμυρό,
ὅφου ἦταν θεὸς τῆς θάλασσας. Ἡ
Ἀθηνᾶ ἀπὸ τὴν ἄλλη μετὰ τοῦ δόρυ
τῆς ἔκαμε νὰ βλαστήσῃ τὴν ἱερὴ «κα-
τάφορτος ἑλαιᾶς», ποῦ διατηρεῖται

(Συνέχεια στη σελ. 20)

Ἡ πομπὴ τῶν Ἀθηναίων.

Ἡ Ζάκυνθος (κατὰ παλαιὰν ξυλογραφίαν)

Ἡ Ζάκυνθος, ἡ Ἰθάκη καὶ ἡ Κεφαλληνία, τὰ τρία αὐτὰ πολυπαθὴ νησιά μας, ποὺ τὴν καταστροφή τους ἐθρηνήσαμε τὸ καλοκαίρι, θὰ ξαναγίνουν βέβαια ὠραία κι ὀλοκαίνουργια πάλι, γιατί ἔχουν μαζί τους τὴν συμπαράστασι τοῦ Κράτους, ὅλων τῶν Ἑλλήνων, τῶν ξένων Κρατῶν καὶ πρὸ παντὸς ἔχουν στὸ ἐνεργητικὸ τους τὴν ἀφάνταστη δραστηριότητα, τὴν ἐπιμονὴ καὶ τὴν καρτερία αὐτῶν τῶν ἰδίων τῶν κατοίκων τους. Δὲν εἶναι ἡ πρώτη φορά, ποὺ ἔπαθαν ἀπὸ σεισμούς τὰ τρία αὐτὰ νησιά. Ἡ ἱστορία μᾶς πληροφορεῖ με ἡμερομηνίες ἀκριβεῖς ἀπὸ τὴν καταστροφὴς μεγάλης, ποὺ συνέβησαν κατὰ καιροὺς καὶ στὰ τρία νησιά, ἰδίως στὴν Κεφαλληνία καὶ στὴ Ζάκυνθο.

Ἡ Ζάκυνθος ἀναφαίνεται ἀπὸ τὸν 15ον αἰῶνα π. Χ. ἀπὸ τότε, ποὺ ὁ γιὸς τοῦ Δαρδάνου, Βασιλιάς τῆς Τροίας, Ζάκυνθος, ἴδρυσε στὸ μυροδόλο νησί τὴν πόλι, ποὺ στὴν ἀρχὴ ὀνομάσθηκε Ψωφίς καὶ ἀργότερα πῆρε τὸ ὄνομα τοῦ ἱδρυτοῦ της. Ἡ ἀρχαία Ζάκυνθος ἦταν ἐπάνω στὸ κάστρο μέχρι τὰ τέλη τοῦ 15ου αἰῶνος μ. Χ. ὅταν οἱ Τούρκοι, ποὺ τὴν κατέκτησαν γιὰ λίγο διάστημα, ἀναγκάσθηκαν νὰ τὴν ἀφήσουν. Ἀπὸ τότε τὴν πῆραν οἱ Βενετοὶ κι ἔγινεν ἀργότερα σπουδαῖο ἐμπορικὸ κέντρο τῆς Ἀνατολῆς. Στὴ Ζάκυνθο κατέφυγαν πολλοὶ Μωραῖτες, Ρουμελιῶτες καὶ Κρητικοὶ ὡς πρόσφυγες ἐπὶ Τουρκοκρατίας καὶ ὅλοι αὐτοὶ ἐγκατεστάθησαν, ὅχι πλὴν στὸ Κάστρο, ποὺ εἶχεν ἐγκαταλειφθῇ κι ἐρημωθῇ, ἀλλὰ κοντὰ στὴ θάλασσα. Ἔτσι σιγὰ σιγὰ, δημιουργήθηκε μιὰ νέα πόλις, ἡ ὁποία, ἀπὸ τὰ μέσα τοῦ 17ου αἰῶνος, ἔλαβε ἀξιόλογη ἀνάπτυξι, ποὺ ἔφθασε στὸ κατακόρυφο στὴς ἀρχὲς τοῦ 19ου αἰῶνος. ὅποτε με τὴν ἀνάπτυξι τῶν Πατρῶν, ὅπου συγκεντρώθηκε τὸ ἐμπόριο τῆς σταφίδος, ἐρχεται στὴ Ζάκυνθο ὁ ξεπεσμός. Διετήρησε ὅμως τὸ νησί τὴν παλαιὰ του ἱστορικὴ αἴγλη καὶ πρὸ πάντων μνημεῖα ἀρχιτεκτονικὰ, ἐκκλησιῆς, ἀρχεῖα, εἰκόνες καὶ ἦταν ἓνα ἀληθινὸ μουσεῖο Βυζαντινῆς τέχνης, καθὼς καὶ τῆς Νεοελληνικῆς μᾶς ἱστορίας τῶν τελευταίων αἰώνων. Ὅλα αὐτὰ σήμερα ἐχάθηκαν καὶ γι' αὐτὸ ἡ καταστροφὴ τῆς Ζακύνθου μᾶς θλίβει, ὅχι μόνον γιὰ τὰ ἀνθρώπινα θύματα καὶ τὴς ὑλικῆς

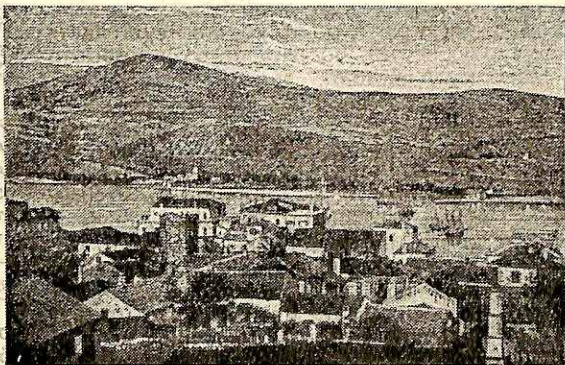
Γιὰ νὰ γνωρίσωμε τὴν Ἑλλάδα

ΖΑΚΥΝΘΟΣ - ΙΘΑΚΗ - ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ

ΠΕΤΡΟΥ Π. ΚΑΛΟΝΑΡΟΥ

ζημίες, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν ἀπώλεια τῶσαν καλλιτεχνικῶν θησαυρῶν καὶ τῶσαν ἱστορικῶν μνημείων.

Ὅσο γιὰ τὴν Ἰθάκη, τῆς ὁποίας τὸ ὄνομα σημαίνει «Ἀνωφερὴς» οἱ ἀρχαῖοι πρόγονοί μας εἶχαν πλάσει τὸ μῦθο ὅτι ἱδρύθη ἀπὸ τὸν Ἰθακὸ, ποὺ ἔφθασε στὸ νησί ἀπὸ τὴν Κεφαλληνία. Ἡ Ἰθάκη εἶναι ἓνα μικρὸ νησὶ πετρώδες, ὅλο κολλίσιους καὶ γραφικὰ λιμανάκια. Θὰ ἔλεγε κανεὶς ὅτι τίποτε δὲν θὰ μπορούσε νὰ φυτρώσῃ στὶς πέτρες του. Ἀλλὰ τί κάνει ἡ θαυμαστὴ ἐπιμονὴ καὶ ἡ ἐργατικότητα τοῦ Ἑλλήνου ἀγρότου, ὅταν ἀγαπᾷ τὸν τόπο του. Ὅλα τὰ γύρω στὴν πρωτεύουσα τῆς Ἰθάκης, τὸ Βαθύ, εἶναι χλοερὰ καὶ κατάφυτα με ἔλγες καὶ διάφορα ὀπωροφόρα δένδρα. Γιὰ τὴν ἀρχαία ἐποχὴ τῆς Ἰθάκης τὰ πρὶ πολλὰ, ποὺ γνωρίζουμε εἶναι ἀπ' τὸν Ὀμηρο. Κατὰ τοὺς μέσους χρόνους ἡ

Ἡ Κεφαλληνία (κατὰ παλαιὰν ξυλογραφίαν)

Ἰθάκη ἐδεινοπάθησεν ἀρκετὰ ἀπὸ τὴς ἐπιδρομῆς ξένων εἰσβολῶν καὶ πειρατῶν Σαρακηνῶν, Νορμανδῶν, Φράγκων καὶ Τούρκων ἀκόμη. Οἱ Τούρκοι ἐρήμωσαν τὴν Ἰθάκη κατὰ τὸ τέλος τοῦ 15ου αἰῶνος καὶ ὕστερα τὴν παρέλαβαν οἱ Βενετοί. Ἐπὶ Βενετοκρατίας τὸ νησί ἦταν κατ' ἀρχὰς σχεδὸν ἐρημὸ καὶ εἶχε λησμονηθῇ ἀκόμη καὶ τὸ ἐνδοξὸ τοῦ ὀνόμα. Μερικοὶ ποιμένες, ἀπ' τὴν ἀπέλναι ἀκτὴ τῆς Ρούμελης, ἐγκατεστάθησαν τότε ἐκεῖ καὶ αὐτοὺς ἀκριβῶς βρῆκεν ἐκεῖ, ὅταν ἐπεσκέφθη τὸ Βαθύ, ἓνας Βενετὸς ναύαρχος, ποὺ ἔφθασε μετὰ τὸ στόλο του κι ἐδέχθη νὰ γίνῃ κουμπάρους, βαφτίζοντας ἓνα νεογέννητο τῶν Ἑλλήνων τσοπάνηδων. Ἀπὸ τότε ὁ Βενετὸς ναύαρχος ὀνόμασε στὰ χαρτιά του τὴν Ἰθάκη: «Λειβάδι τοῦ Κουμπάρου», κι ἔτσι ἀναφέρεται στοὺς παλαιούς ναυτικούς χάρτες. Ὑστερα ὀνομάσθηκε «Μικρὴ Κεφαλληνία» καὶ πολὺ ἀργότερα κατάρθωσε τὸ νησί νὰ ξανα-

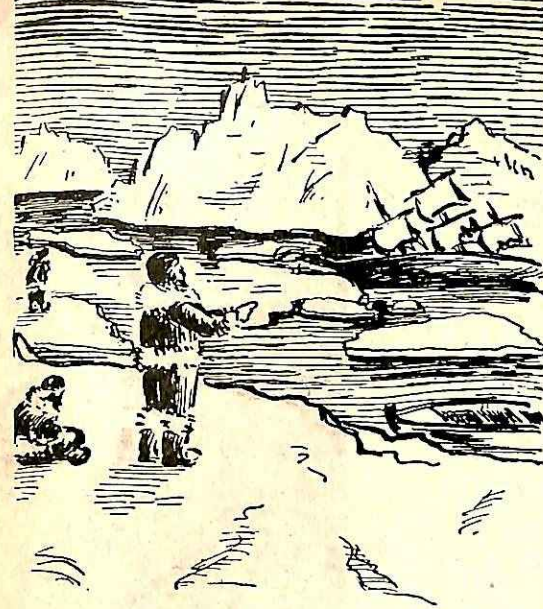
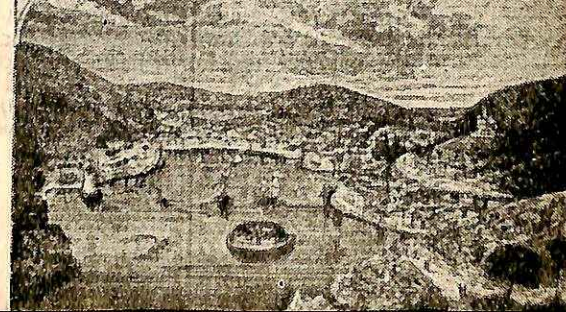
πάρῃ τὸ πραγματικὸ καὶ ἀρχαῖο ὅσο καὶ ἐνδοξὸ ὄνομά του. Ἡ Ἰθάκη ἔμεινε στοὺς Βενετοὺς μέχρι τὸ ἔτος 1797, ὕστερα τὴν πῆραν οἱ Γάλλοι, ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Μεγάλου Ναπολέοντος καὶ τὸ 1809 οἱ Ἀγγλοὶ, οἱ ὁποῖοι τὴν διετήρησαν μέχρι τὸ ἔτος 1864, ὅποτε ἔγινε ἡ ἐνωσις τῶν Ἰονίων νήσων μετὰ τὴν Ἑλλάδα. Στὴν Ἰθάκη ἔζησε καὶ ὁ ἥρωας Λάμπρος Κατσώνης μαζί με τὸν Ἀνδρούτσο, τὸν πατέρα τοῦ ἥρωος τοῦ 21, ὁ ὁποῖος γι' αὐτὸ ἔδωκε καὶ στὸν γιό του τὸ ὄνομα Ὀδυσσεύς, τοῦ ἀρχαίου ἐνδόξου Βασιλέως τῆς Ἰθάκης.

Ἐπίσης στὴν Ἰθάκη ἔζησε γιὰ λίγο καὶ ὁ Θεόδωρος Κολοκοτρώνης κι ἔδρασε πρὸ τοῦ 21 ἐκεῖ, μαζί με ἀρκετοὺς ἄλλους ἀγωνιστάς, ἀργότερα δὲ κατέφυγαν στὸ νησί πολλοὶ πληγωμένοι κι ἄρρωστοι, ποὺ ἐσώθηκαν μετὰ τὴν ἥρωικὴ ἐξοδὸ τοῦ Μεσολογγίου.

Ἡ Κεφαλληνία εἶναι τὸ πρὶο μεγάλο ἀπὸ τὰ νησιά τοῦ Ἰονίου πελάγους κι ἔχει ἐνδοξὴ ἀρχαία ἱστορία. Ἀλλὰ καὶ στὰ μεσαιωνικὰ χρόνια ὑπῆρξε ἡ Κεφαλληνία τὸ κέντρο τῆς Ἑπτανήσου κι ἐκεῖ εἶχε τὴν ἔδρα τὸν ὁ Στρατηγὸς καὶ Γενικὸς Διοικητὴς τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος. Εἶναι πατρίδα τοῦ διασήμου Ἀρχιεπισκόπου Νικοδήμου Μεταξά, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε ἓνας ἀπὸ τοὺς διασημότερους Ἑλλήνες λογίους τοῦ 17ου αἰῶνος καὶ ἀνθρώπος μεγάλης δράσεως καὶ ἀξίας, ἀφοῦ πρώτος αὐτὸς ἔφερε τυπογραφικὲς ἐγκαταστάσεις στὴν Ἑλληνικὴν Ἀνατολὴ καὶ χάρις σ' αὐτὲς εἶδαν τὸ φῶς πολλὰ βιβλία τοῦ καιροῦ ἐκείνου. Ἀπ' τὴν οἰκογένειαν τῶν Μεταξάδων, οἱ ὁποῖοι ἔχουν ἰδιαίτερο χωριὸ δικό τους, ἓνα ἀπὸ τὰ πρὶο σημαντικὰ τῆς Κεφαλληνίας, τὰ Μεταξάτα, βγῆκαν καὶ πολλοὶ ἄλλοι διάσημοι ἄνδρες κατὰ τὸν ἱερὸ Ἀγῶνα καὶ μέχρι τὰ χρόνια μας. Ἀλλὰ ἡ Κεφαλληνία ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ καὶ πολλοὺς ἄλλους ἀκόμη, ἀπὸ τοὺς παλαιότερους χρόνους, ὅπως τὸν περίφημο Γεράκη, ποὺ ἔγινε Πρωθυπουργὸς τοῦ Σιάμ, τὸν Φωκῆ, περίφημο θαλασ-

(Συνέχεια στὴ σελ. 14)

Ἡ Ἰθάκη (κατὰ παλαιὰν ξυλογραφίαν)

Μετὰ τὴν ἀνακάλυψι τοῦ θαλασσοῦ δρόμου πρὸς τὰς Ἰνδίας ἀπὸ τοὺς Πορτογάλους καὶ τῆς Ἀμερικῆς ἀπὸ τὸν Κολόμβο, ὅλα τὰ ναυτικὰ Κράτη τῆς ἐποχῆς ἐκείνης συναγωνίζονταν μεταξὺ τους, ποῖο θὰ ἐξασφαλίσῃ γιὰ λογαριασμό του τὸ μονοπώλιο τῶν θαλασσίων μεταφορῶν καὶ τοῦ ἐμπορίου τῶν μπαχαρικών καὶ τῶν πολυτίμων μετάλλων. Ἐξ αἰτίας τοῦ συναγωνισμοῦ ἐκείνου, τῶν δυσκολιῶν, ποὺ παρουσιά-ζε ὁ περίπλοκος τῆς Ἀφρικῆς καὶ τοῦ χρόνου, ποὺ ἀπαιτοῦσε τὸ ταξίδι πρὸς τὰς Ἰνδίας — δέκα ὀλόκληρους μῆνες — πολλοὶ σκέφθηκαν μήπως θὰ ἦταν δυνατό νὰ φθάσουν στὶς χώρες τῆς μακρινῆς Ἀνατολῆς, τὴν Κίνα καὶ τὴς Ἰνδίες, περιπλέοντας τὴν Ἀσίαν ἀπὸ βορρᾶ. Τὸ ταξίδι αὐτὸ θὰ ἦταν καὶ συντομώτερο, ὅπως ἐπίστευαν τουλάχιστο, ὅχι περισσότερο ἀπὸ δυὸ μῆνες.

Ποῖος ὅμως θὰ ἀποφάσιζε νὰ ταξιδέψῃ πρῶτος στὶς ἀγνωστες θάλασσες τοῦ Βορρᾶ, ἐκεῖ ποὺ ἦταν ἡ ἀκρὴ τοῦ κόσμου, ὅπως ἐπίστευαν τότε; Πληροφορίες ἀκριβεῖς δὲν ὑπῆρχαν. Μονάχα θρύλοι τρομακτικοὶ κυκλοφοροῦσαν ἀνάμεσα στοὺς ναυτικούς, ποὺ παρουσίαζαν τὶς θάλασσες ἐκεῖνες φοβερές, ἀταξίδευτες. «Πρὶο πέρα ἀπὸ τὴ Θούλη — ἔγραφε ἓνας ἀρχαῖος συγγραφεὺς — δὲν ὑπάρχει οὔτε ξηρὰ, οὔτε θάλασσα, οὔτε ἀέρας, ἀλλὰ ἓνα μίγμα καὶ ἀπὸ τὰ τρία αὐτὰ στοιχεῖα, κάτι ποὺ σκεπάζει ἀπὸ παντοῦ τὴν στεριά καὶ τὴ θάλασσα, ὀλόκληρο τὸ σύμπαν, ὅπου δὲν μπορεῖ κανεὶς οὔτε νὰ ταξιδέψῃ οὔτε νὰ περπατήσῃ».

Παρὰ τοὺς τρομακτικούς αὐτοὺς θρύλους τὸ 1553 ἱδρύθηκε ἡ Ἑταιρία τῶν «Τολμηρῶν ταξιδιωτῶν», ἡ ὁποία ἐξώπλισε τρία πλοῖα, προωριζόμενα νὰ ταξιδέψουν βορείως τῆς Ἀσίας καὶ νὰ βροῦν καινούργιο δρόμο γιὰ τὴν Ἀπὼ Ἀνατολὴ. Ἡ θύελλα ὅμως διασκόρπισε τὸ μικρὸ ἐκείνο στόλο στὶς βόρειες ἀκτὲς τῆς Νορβηγίας καὶ μόνο τὸ ἓνα πλοῖο γύρισε πίσω. Τὰ ἄλλα δυὸ κλείστηκαν στοὺς πάγους τοῦ Β. Παγωμένου Ὀκεανοῦ καὶ τὰ πληρώματά

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΕΞΕΡΕΥΝΗΣΕΩΝ

ΓΟΥΛ. ΜΠΑΡΕΝΤΣ Ο ΠΡΩΤΟΣ ΕΞΕΡΕΥΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΑΡΚΤΙΚΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΥ Γ. ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗ

τους πέθαναν ἀπὸ τὸ κρύο καὶ τὴς στερησιῆς.

Νέα ἀπόπειρα ἔκαναν οἱ Ὀλλανδοὶ κατὰ τὸ τέλος τοῦ 16ου αἰῶνα. Ἄν κατάρθωναν νὰ ἀνακαλύψουν τὴ «βορειοανατολικὴ διάβασι», ὅπως τὴν ἔλεγαν, βορείως τῆς Ἀσίας, πολλὰ θὰ εἶχαν νὰ κερδίσουν μιὰ καὶ οἱ Ἰσπανοὶ καὶ οἱ Πορτογάλοι δὲν ἄφηναν τὰ πλοῖα τους νὰ ταξιδεύουν στὸν Ἀτλαντικὸ καὶ τὸν Ἰνδικὸ Ὀκεανό.

Τρεῖς ἀποστολὲς ὁργανώθηκαν διαδοχικὰ γι' αὐτὸ τὸ σκοπὸ. Ἀρχηγὸς ἦταν καθὲς φορά ὁ Γουλιέλμος Μπάρεντς, ἓνας θαρραλέος καὶ ἐπιδέξιος ναυτικὸς ἀπὸ τὸ Ἄμστερνταμ.

Στὶς 6 Ἰουνίου 1594 Ὀλλανδικὰ πλοῖα ἔδωσαν πλῆρη κατὰ τὸ Βορρᾶ. Ἀρχηγὸς τῆς ἀποστολῆς ἦταν ὁ ναύαρχος Κορνήλιος Νάιγ, ψυχὴ ὅμως τῆς ἐπιχειρήσεως ὁ Μπάρεντς. Στὶς 15 Ἰουνίου προσπέρασαν τὴ ρωσικὴ Λαπωνία. Ἀπὸ κεῖ ὁ Μπάρεντς μετὰ τὸ πλοῖο ἔπλευσε βορειότερα, ἐνῷ τὰ ἄλλα δυὸ τράβηξαν ἀνατολικά. Στὸ ταξίδι του ἐκεῖνο ὁ Μπάρεντς ἔφθασε ὡς τὸ βορειότερο σημεῖο τῆς Νέας Ζέμλιας. Ὅταν οἱ ναῦτες ἀποβιβάστηκαν στὴ στεριά εἶχαν τὴν πρώτη τους περιπέτεια. Μιὰ γιγαντοσώμη ἄσπρη ἀρκουδα ἐπετέθηκε ἐναντίον τους. Εὐτυχῶς ἓνας αὐτῆς πρόφτασε καὶ τὴ σκότωσε μετὰ τὸ τσεκούρι του κι ἔτσι δὲν εἶχαν κανένα θύμα.

Τὰ παγόβουνα τοὺς ἐμπόδισαν νὰ προχωρήσουν περισσότερο κι ἀποφάσισαν νὰ γυρίσουν πίσω. Στὴν ἐπιστροφὴ ἀνταμώθηκαν καὶ μετὰ τὰ δυὸ ἄλλα πλοῖα τῆς ἀποστολῆς. Ὁ ναύαρχος Νάιγ, ἀκολουθώντας ἀνατολικὴ κατεύθυνσι, προχώρησε ἀρκετὰ κατὰ μήκος τῶν ἀκτῶν τῆς Σιβηρίας. Ἐκεῖ ἀνακάλυψε τὴ φυλὴ τῶν Σαμογετῶν. Ἀπὸ τὴς πληροφορίες, ποὺ τοῦ ἔδωσαν, ἐθεδαῖωθηκε πῶς ἐξ αἰτίας τῶν πάγων δὲν θὰ μπορούσε νὰ προχωρήσῃ περισσότερο. Ἔτσι ἀποφάσισε κι αὐτὸς νὰ γυρίσῃ πίσω.

Τὰ τέσσερα πλοῖα ἐπέστρεψαν τότε στὴν Ὀλλανδία, ὅπου οἱ ἐξερευνητὰ ἔγιναν δεκτοὶ με ἐνθουσιασμό, γιατί ἐθεωρήθηκε πῶς εἶχαν ἐπιτύχει ἀρκετὰ στὴν πρώτη τους ἐκκίνη ἀπόπειρα.

Τὸ ἐπόμενο ἔτος νέα ἀποστολὴ, ἀπὸ 16 πλοῖα αὐτὴ τὴ φορά, ξεκίνησε γιὰ τὴν ἀνακάλυψι τῆς «βορειοανατολικῆς διαβάσεως». Κι αὐτὴ ὅμως ἡ ἀπόπειρα δὲν ἔχει καλύτερα ἀποτελέσματα ἀπὸ τὴν προηγουμένη. Ἡ ἀποστολὴ ἔχασε μάλιστα καὶ τὸ πλοῖο, ποὺ κατασπαράχθηκε ἀπὸ μιὰ ἄσπρη ἀρκουδα.

Τρίτῃ ἀποστολὴ ἀπὸ δυὸ πλοῖα

ξεκίνησε στὶς 20 Μαΐου 1597 ἀπὸ τὸ Ἄμστερνταμ. Στὸ ταξίδι αὐτὸ ὁ Μπάρεντς ἀνακάλυψε τὴ Σπιτςβέργη. Δὲν κατάρθωσε ὅμως νὰ τὴν περιπλέσῃ καὶ γύρισε πίσω στὴ Νέα Ζέμλια. Ἐκεῖ τὰ δυὸ πλοῖα χωρίστηκαν καὶ ὁ Μπάρεντς τράβηξε ἀνατολικά. Οἱ πάγοι τὸν ἐμπόδισαν νὰ προχωρήσῃ καὶ ἀποφάσισε νὰ γυρίσῃ πίσω. Ἀλλὰ καὶ ὁ δρόμος τοῦ γυρισμοῦ ἦταν τώρα κλεισμένος ἀπὸ τοὺς πάγους. Ἔτσι ὁ Μπάρεντς καὶ οἱ σύντροφοί του ἀναγκάστηκαν νὰ ξεχειμωνιάσουν — πρῶτοι αὐτοὶ — ἀνάμεσα στοὺς πάγους τοῦ Β. Παγωμένου Ὀκεανοῦ.

Ἡ θέσι τους ἦταν πολὺ δύσκολη. Ἐρῆθηκαν στὴν ἀνάγκη νὰ ἐγκαταλείψουν τὸ πλοῖο τους, γιατί σὲ κάθε στιγμὴ κινδύνευε νὰ θρυμματισθῇ ἀπὸ τοὺς πάγους. Εὐτυχῶς βρῆκαν στὶς ἀκτὲς τοῦ νησιοῦ ἔυλα καὶ κορμούς δένδρων καὶ μ' αὐτὰ κατασκεύασαν μιὰ μικρὴ, ἀλλὰ γερὴ καλύβια, ὅπου ἐγκαταστάθηκαν. Στὶς 3 Νοεμβρίου 1596 εἶδαν γιὰ τελευταία φορά τὸν ἥλιο καὶ ὕστερα ἄρχισε ἡ ἀτέλειωτη νύχτα τῶν πολικῶν περιοχῶν.

Οἱ στερησιῆς καὶ οἱ δοκιμασιῆς, ποὺ πέρασαν οἱ ἀκούσιοι κάτοικοι τῶν πολικῶν περιοχῶν, ἦταν φοβερές. Τὸ κρύο ἀνυπόφορο. Τὰ τρόφιμα λιγοστά. «Ἡ φωτιὰ δὲν ζέσταινε — ἔγραφε ὁ Μπάρεντς στὸ ἡμερολόγιό του. — Ὁ καπνὸς μᾶς ἐπνίγε. Ὅταν πλύνουμε τὰ ρούχα μας, μόλις τὰ βγάξουμε ἀπὸ τὸ ζεστὸ νερὸ, παγώνουν καὶ γίνονται ἀλύγιστα. Ἐπρεπε με χίτες προφυλάξεις νὰ τὰ στεγνώσωμε πολὺ κοντὰ στὴ φωτιὰ. Τὰ δέρματα τῶν παπουτσιῶν μας ἀπὸ τὸ κρύο ἦταν ἀλύγιστα σὰν σανίδες».

(Συνέχεια στὴ σελ. 14)

— Λοιπόν, παιδί μου, κατάλαβες καλὰ πῶς ἐργάζεται τὸ ἡλιακὸν ὥρολόγιον;

— Ναι, μπαμπά. Καὶ σὲ παρακαλῶ, αὔριο νὰ μού πάρῃς κ' ἐμένα ἓνα ἡλιακὸ ρολογάκι γιὰ τὴν κάμαρά μου.

Ε.Σ.Ν. του 30ου δημ. Σχολ. 'Αθηνών με δέματα δια τὸ δημ. Σχ. 'Ελείας Φιλιατών, τὸ ὁποῖον υιοθέτησαν.
Juniors of 30th Elem. School Athens with parcels for the pupils of elem. school Elea, Philates which they have adopted.

Ε.Σ.Ν. μαθηταὶ τῆς 'Ιδιωτικῆς Σχολῆς Περιδου 'Αθηνών με δέματα δια τὸ δημ. Σχολ. Παλαιοκλήσιου, Φιλιατών, τὸ ὁποῖον υιοθέτησαν.
Juniors of Peridou private school, Athens with parcels for the pupils of Paleokliss on, Philates, which they have adopted.

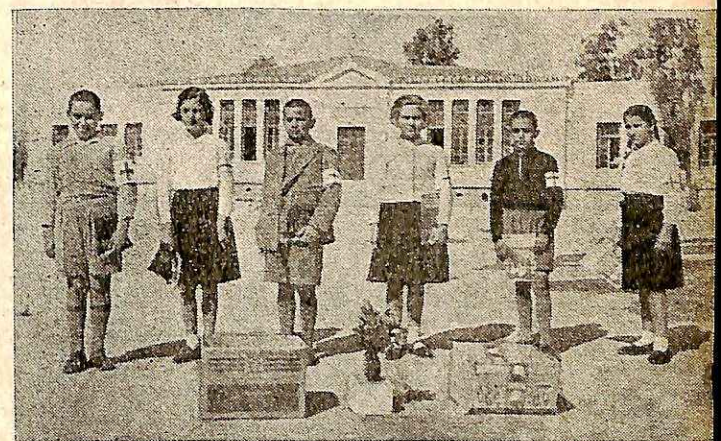

Ὁ Πρόεδρος τῆς 'Εφορείας Ε.Ε.Σ.Ν., Ἄμ. 'Αλιβιζάτος εἰς τὰ Γραφεῖα τοῦ 'Αμερικανικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ εἰς Washington, παραλαμβάνων συμβολικῶς τὰ 25.000 κτῖα σχολικῶν δώρων, δωρεὰ τῶν 'Αμερικανῶν Ἐρυθροσταυριτῶν δια τοὺς Ἕλληνας συνδούλους των.
The President G. J. R. C. Mr Ham. Alpisatos at the A. R. C. Headquarters in Washington receiving symbolically the 25,000 school boxes, donation of the American Juniors to their Greek colleagues.

Ε.Σ.Ν. τοῦ Α' δημ. Σχολ. Περιστερίου 'Αθηνών με δέματα δια τὸ δημ. Σχολ. 'Ορεινὸν Πωγωνίου, τὸ ὁποῖον υιοθέτησαν.
Juniors of 1st Elem. School Peristeri, Athens with parcels for the pupils of Orinon school, which they have adopted.

Ε.Σ.Ν. τοῦ Α' καὶ Β' δημ. Σχ. 'Ασπροπύργου Ἀττικῆς, με δέματα δια τὰ δημ. Σχολεῖα Δωδώνης καὶ Χρυσορράχης 'Ιωαννίνων, τὰ ὁποῖα υιοθέτησαν.
Juniors of 1st and 2nd Elem. Schools Aspropyrgos with parcels for the pupils of elem. schools Dodoni and Chrysorachi Janina, which they have adopted.

Ε.Σ.Ν. τοῦ Προτύπου δημ. Σχολ. Γ' Περιφ. 'Αθηνών με δέματα δια τὸ υιοθετηθὲν δημ. Σχολ. Σαρανταπόρου.
Juniors of Model Elem-School, 3rd district Athens, with parcels for the pupils of elem. school Sarantaporon which they have adopted.

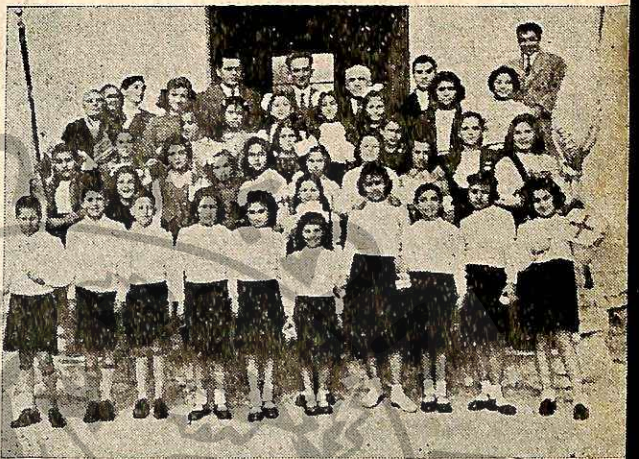

Ε.Σ.Ν. τοῦ Γυμνασίου θηλέων 'Εδέσσης μετὰ τὸ βάπτισμα 6 παιδιῶν ἀπόρων οἰκογενειῶν τῆς πόλεως των.
Juniors of High School for girls Edessa after having christened six babies, children of poor families of their town.

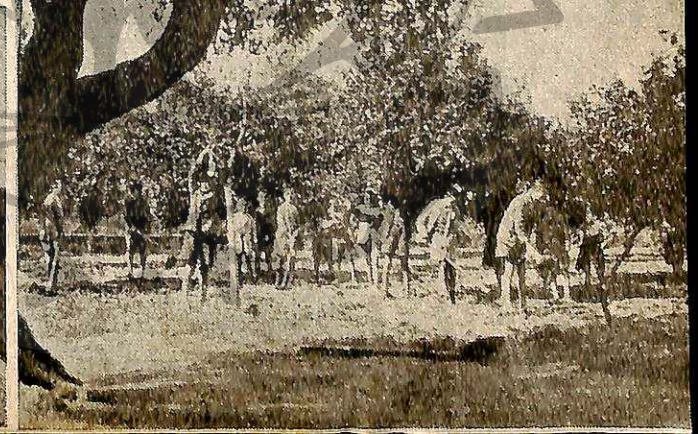
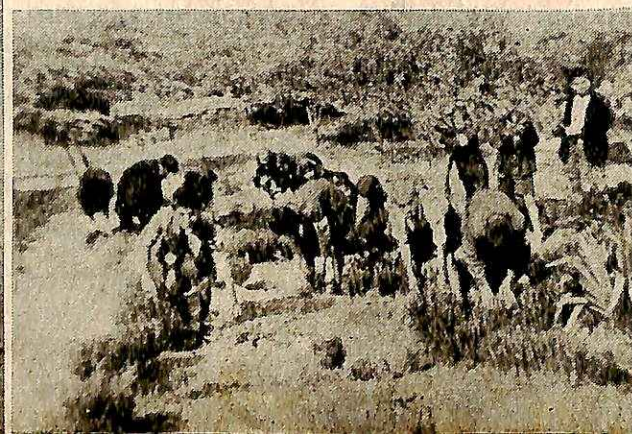
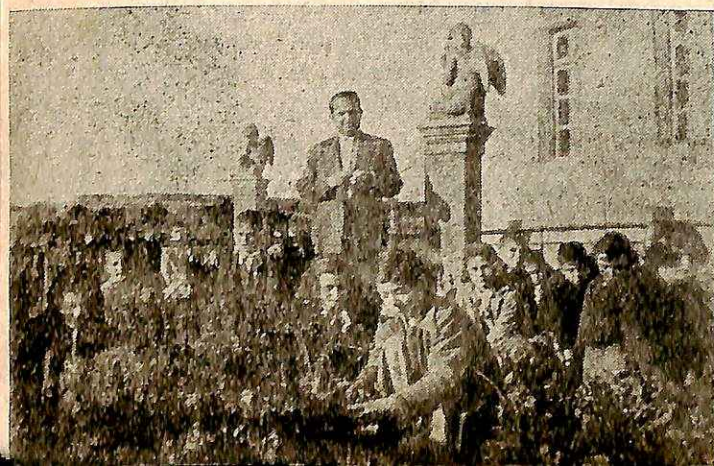

Ε.Σ.Ν. τοῦ Β' δημ. Σχολ. Αἰγίνης εἰς τὸ Νοσοκομεῖον «Ἅγιος Διονύσιος», ὅπου ἐμοίρασαν φρούτα.
Juniors of 2nd Elem. School Aegina at the Hospital «St. Denis» where they distributed fruit.

Ε.Σ.Ν. τοῦ 18ου καὶ 21ου δημ. Σχολ. Πειραιῶς Β' Περιφ. ἐνέδυσαν 8 ὀρφανούς μαθητάς.
Juniors of 18th and 21st elem. Schools Piraeus offered suits of clothes to eight orphan pupils.

'Εξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιὰ: Ε.Σ.Ν. μαθηταὶ τῶν Δημ. Σχολ. 1) Μυρτιάς 'Ηλείας, 2) Χωσιάνων Ἄρτης, 3) Ἀπεσώκαρι Γόρτυνος, 4) Ἱπποκρατείου Γυμνασίου Κῶ καὶ 5) Δημ. Σχολ. Πυργέλας Ἀργολίδος εἰς τὸν Σχολικὸν τῶν κήπον.
From left to right: Juniors of 1) Myrtia, 2) Hosianon, 3) Apessokari, 4) High School Kos, and 5) Purgela in their school garden.

Ο Χ Ι

Όταν όλη ή Εύρώπη, βυθισμένη στη σκλαβιά,
Και τὸ ἐχθρικό ποδάρι τὴν ἐπάταγε βαρεία.
Όταν όλοι φοβισμένοι σκύδανε τὴν κεφαλή
καὶ παράδιναν με τρόμο καὶ Πατρίδα καὶ τιμή.

Όταν ἦρθε κ' ή σειρά σου, ὦ Ἑλλάς, νὰ προσκυ-
(νήσης,
Τὴν τιμὴ καὶ τὴ γενιά σου, καὶ τὴ δόξα σου νὰ σβύ-
(σης,

Τότε στύλωσες γενναία τὸ μικρό σου τὸ κορμί
κι «ΟΧΙ» φώναζες μ' ὀρμή.

Καὶ ἀντίκρυσες με θάρρος τὰ δυὸ ἄγρια θηρία
Ποὺ χωρὶς ντροπὴ καὶ οἶκτο, σοὺ τρυπούσαν τὴν
(καρδιά.

Κι ἔγινε σὰν τῶν μαρτύρων τὸν καιρὸ τὸ σκοτεινὸ:
Ἐπεσες μ' ἓνα στεφάνι στὸ κεφάλι φωτεινὸ!

ΓΟΥΛ. ΜΠΑΡΕΝΤΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελ. 11)

Εὐτυχῶς οἱ πολικὲς ἀλεπούδες ἀ-
φθονοῦσαν στὴν περιοχή. Καθημερι-
νῶς σχεδὸν σκότωναν ἀρκετές, τρέ-
φονταν με τὸ κρέας τους, ἐντύνον-
ταν με τὶς γούνες τῶν καὶ φωτίζον-
ταν με τὸ λίπος τους.

Στὶς 24 Ἰανουαρίου 1597 δυὸ
ναῦτες, ποὺ εἶχαν βγῆ ἀπὸ τὴν κα-
λύβα, γύρισαν πίσω ξεφωνίζοντας
ἀπὸ χαρά. Εἶχαν ἀντικρίσει καὶ πάλι
τὸν ἥλιο. Ὁ Μπάρεντς δὲν ἤθελε
νὰ τοὺς πιστέψῃ, γιατί σύμφωνα με
τοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ ὁ ἥλιος ἤ-
θελε δυὸ ἐβδομάδες ἀκόμη γιὰ νὰ
φανῇ πάνω ἀπὸ τὸν ὀρίζοντα. Τί εἶ-
χε λοιπὸν συμβῆ; Γιατί οἱ ναῦτες
ἔλεγαν τὴν ἀλήθεια.

Μέσα στὴν πολικὴ νύχτα, ποὺ ζοῦ-
σαν τόσον καιρὸ, μετροῦσαν τὸ πέρα-
σμα τοῦ χρόνου με τὸ ρολόγι.
Ἀπὸ τὸ δυνατό ὅμως κρῦο τὸ ρολόγι
σταμάτησε κι ἔτσι ἔκαμαν λάθος
οἱ ὑπολογισμοὺς τῶν. Εἶχαν πε-
ράσει δυὸ ἐβδομάδες χωρὶς νὰ τὶς
λογαριάσουν...

Όσο ψῆλωνε ὁ ἥλιος οἱ πάγοι
ἄρχισαν νὰ λιώνουν σιγὰ - σιγὰ καὶ
τὸ κρῦο νὰ μετριάζεται. Τὸ πλοῖο
τοὺς εἶχε καταστραφῇ, οἱ ἐξερευνη-
τὲς ὅμως λογάριζαν νὰ χρησιμο-
ποιήσουν γιὰ τὴν ἐπιστροφή τους
τὶς δυὸ βάρκες, ποὺ εἶχαν διατηρη-
θῇ ἀνέπαφες.

Πρὶν ξεκινήσουν γιὰ τὸ γυρισμὸ
ὁ Μπάρεντς ἔκαμε τρεῖς ἐκθέσεις
γιὰ τὸ ταξίδι τοῦ καὶ τὴν περιπέ-
τειά τους μέσα στοὺς πάγους. Τὸ
ἓνα ἀντίγραφο τὸ ἔβαλε μέσα στὸ
σακκούλι, ποὺ ἔβαζε τὸ μπαρούτι
καὶ τὸ κρέμασε μέσα στὴν καλύβα,
γιὰ νὰ τὸ βροῦν ἄλλοι ἐξερευνητές,
ποὺ θὰ ἔφθαναν κάποτε ὡς ἐκεῖ.
Ἀπὸ τὰ ἄλλα δυὸ ἀντίγραφα, πῆρε
ἀπὸ ἓνα τὸ πλήρωμα καθε βάρκας
ὥστε, ὅποιοι γλύτωναν, νὰ ἔδιναν
πληροφορίες γιὰ τὴν περιπέτειά
τους.

Στὶς 14 Ἰουνίου 1597 ἄρχισε τὸ
ταξίδι τῆς ἐπιστροφῆς. Τὰ βάσανα,
ποὺ τράβηξαν, δὲν ἦταν λιγώτερα
ἀπὸ τὰ προηγούμενα. Ὁ Μπάρεντς,
ποὺ ἦταν ἀρρώστος πρὶν ξεκινήσουν,
καὶ δυὸ ἄλλοι ναῦτες ἀπέθαναν. Οἱ
ὑπόλοιποι 12 κατόρθωσαν νὰ γυρί-
σουν στὴν Ὀλλανδία. Όταν ἀποβι-
βάστηκαν στὸ Ἀμστερνταμ, ὅπου
τοὺς ἐνόμιζαν γιὰ χαμένους, ντυμέ-

νοι με δέρματα ἀρκούδας, ὁ λαὸς
τοὺς ἐξητῶκραύγασε.

Τρεῖς αἰῶνες ἀργότερα, τὸ 1871,
ὁ Νορβηγὸς πλοίαρχος Κάρλσεν,
φθάνοντας στὴ Νέα Ζέμλια, βρῆκε
τὴν καλύβα τοῦ Μπάρεντς, σκεπα-
σμένη ἀπὸ πάγους ἀλλὰ ἀνέπαφη.
Πῆρε μαζί του τὰ ἐργαλεῖα, τὰ
σκεῦη, τὸ ρολόγι, τὴν ἐκθεσὶ τοῦ
Μπάρεντς καὶ ὅ,τι ἄλλο εἶχαν χρη-
σιμοποιήσει οἱ ἐξερευνητὲς κατὰ τὴ
διαχείμασί τους, μέσα στοὺς πά-
γους. Ὅλα αὐτὰ φυλάσσονται ση-
μερα στὸ Ναυτικὸ Μουσεῖο τοῦ Ἀμ-
στερνταμ, τοῦ ὁποῖου μιὰ αἰθουσα
εἶναι διασκευασμένη ὥπως ἀκριβῶς
ἦταν ἡ καλύβα τοῦ Μπάρεντς, μέσα
στὴν ὁποία πέρασαν τὸν χειμῶνα
τοῦ 1596 - 1597, ἀνάμεσα στοὺς
πάγους τοῦ Βορείου Παγωμένου Ὠ-
κεανοῦ αὐτὸς καὶ οἱ σύντροφοί του,
οἱ πρῶτοι ἐξερευνητὲς τῶν Πολικῶν
περιοχῶν.

Ν. ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗΣ

Ζάκυνθος - Ἰθάκη - Κεφαλληνία

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελ. 10)

σοπὸρο καὶ ἐξερευνητὴ τῆς Ἀμερι-
κῆς καὶ στὰ νεώτερα χρόνια τοὺς
Βαλλιάνους, τοὺς Δεστούνηδες,
τοὺς Ἰακωβάτους, τοὺς Λοβέρδους,
τὸν περίφημο Λασκαράτο καὶ τό-
σους καὶ τόσους ἄλλους, ποὺ διέ-
σπυναν στὸ ναυτικὸ, στὸ στρατό,
στὰ γράμματα, στὴν Πολιτικὴ, στὸ
ἐμπόριο καὶ σ' ὅλους τοὺς ἄλλους
τομεῖς τῆς ἀνθρωπίνης δραστηριό-
τητος. Ἀλλὰ καὶ ὅλοι οἱ Κεφαλλω-
νῆτες γενικά, δραστήριοι καὶ ριψο-
κίνδουνοι, ὅπως εἶναι, ἔχουν ἀπλωθῇ
μέχρι τὰ πέρατα τῆς γῆς χωρὶς ὁ-
μως καὶ νὰ λησμονοῦν τὴ μικρὴ πα-
τρίδα τους, τὴν Κεφαλληνία καὶ τὴν
Ἑλλάδα γενικώτερα.

Αὐτὴ εἶναι με λίγα λόγια ἡ ἱστο-
ρία τῶν τριῶν νησιῶν, τῶν ὁποίων ἡ
καταστροφὴ ἐπλήγωσε τόσο βαθεῖα
κάθε Ἑλληνικὴ ψυχὴ, γιατί ἀποτε-
λοῦν ἓνα ἀπὸ τὰ πολυτιμότερα τμή-
ματα τῆς Χώρας μας καὶ οἱ κάτοι-
κοί τους ἔχουν προσφέρει τόσο με-
γάλες ὑπηρεσίες στὴν Πατρίδα μας.

ΠΕΤΡΟΣ Π. ΚΑΛΟΝΑΡΟΣ

Πῶς γίνεται τὸ Πετιμέζι

Κάθε γεωργικὸ σπίτι εἶναι ὑπο-
χρεωμένο νὰ φτιάχνῃ κάθε χρόνο
πετιμέζι τόσο, ὅσο χρειάζεται ἡ οἰ-
κογένεια νὰ περάσῃ ἓνα χρόνο.

Τὸ πετιμέζι γίνεται ὡς ἑξῆς :
Παίρνουμε φρέσκο μούστο, τὸν σου-
ρώνουμε καλὰ καὶ ρίχνουμε μέσα λίγη
στάκτη ἀπὸ ξύλα. Ἀφοῦ κατακα-
θίσῃ καὶ καθάρισῃ τὸν περνάμε σὲ
ἄλλο δοχεῖο καὶ τὸν βάζουμε νὰ βρά-
σῃ τόσο ποὺ νὰ μείνῃ τὸ 1)3 ἀπ'
ὅ,τι ἦταν.

Τὸ ζουμί αὐτό, ποὺ εἶναι πάρα
πολύ γλυκό, εἶναι τὸ πετιμέζι, ποὺ
τὸ μεταχειριζόμαστε ὅλο τὸ χρόνο
ἀντὶ γιὰ ζάχαρι καὶ γιὰ νὰ κάνου-
με γλυκά, κομπόστες, μαρμελάδες.
Εἶναι μιὰ πλούσια καὶ εὐχάριστη
τροφή καὶ δὲν πρέπει νὰ λείπῃ ἀπὸ
κανένα σπίτι στὴν Ἑλλάδα, ποὺ ἔ-
χομε τόσα πολλὰ σταφύλια. Με τὰ
ξεραμένα φρούτα καὶ τὸ πετιμέζι,
γίνεται πλούσια ἡ κουζίνα τοῦ σπι-
τιοῦ καὶ τὰ παιδιὰ ἔχουν μιὰ εὐχά-
ριστη καὶ θρεπτικὴ τροφή.

Κ. ΖΕΥΓΑΣ

ΠΕΡΑΣΕ ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ

Πέρασε τὸ καλοκαίρι,
πού'χε σέ χρυσὸ πανέρι
πλούσια φρούτα καὶ καρπούς.

Δῶ κι ἐκεῖ τὰ σπαταλοῦσε
καὶ γυρνώντας τραγουδοῦσε
χαρωπούς, γλυκοὺς σκοπούς.

Κι ἦρθε μιὰ βροχούλα πρώτη
σιγαλὴ καὶ μίλησε ὅτι
τὸ Φθινόπωρο θὰ ῥθῇ.

Μὴ στὴν ἐξοχὴ τὸ κρῦο
θὰ προφθάσῃ, τὸ θρανίο
στὸ σχολεῖο μᾶς ποθεῖ.

Φεύγουν ὅλοι, φεύγουν ὅλοι
καὶ γυρνοῦν ξανά στὴν πόλι
οἱ μεγάλοι κι οἱ μικροί.

Ἐφυγε τὸ καλοκαίρι
μ' ἄδειο τὸ χρυσὸ πανέρι
νὰ ὁ χειμῶνας, νὰ ἡ βροχὴ.

Σ. Γ. Κωνσταντίνου

Τὸ παραμῦθι μας

Ὁ εὐτυχισμένος πρίγκηπας

Τοῦ ΟΣΚΑΡ ΟΥΑΪΛΑΝΤ

Στὴν κεντρικὴ πλατεῖα τῆς μεγάλης πολιτείας,
πάνω σὲ μιὰ ψηλὴ καὶ σκαλιστὴ μαρμαρινὴ κολῶνα,
ἦταν τὸ ἀγαλμα τοῦ Εὐτυχισμένου Πρίγκηπα. Χρυ-
σωμένο ἀπὸ πάνω ὡς κάτω, εἶχε γιὰ μάτια δυὸ φω-
τεινὰ ζαφείρια καὶ στὴ λαβὴ τοῦ σπαθιοῦ τοῦ φάνταζε
ἓνα κόκκινο ρουμπίνι.

Κάποιο δειλινὸ ἓνα χελιδονάκι πέταξε ἀπάνω ἀπὸ
τὴν πολιτεία. Ἦταν τὸ μόνο, ποὺ εἶχε μείνει ἀκόμα
ἐκεῖ, σ' ἓνα μακρυνὸ χωριό, ἐνῶ ὅλα τ' ἄλλα χελιδό-
νια εἶχαν φύγει, πηγαίνοντας νὰ ξεχειμωνιάσουν, ὅ-
πως κάθε χρόνο, στὴν Αἴγυπτο, ἐκεῖ ποὺ ὁ χειμῶνας
εἶναι ζεστός. Ἀλλὰ τὸ χελιδονάκι μας δὲν μπόρεσε νὰ
φύγῃ μαζί τους, γιατί κάποιο
ἀπὸ τὰ χωριὰ τοῦ ποῦ εἶχε μείνει ἀκόμα
τὸ εἶχε πληγώσει στὴ φτερούγα με
μιὰ πέτρα. Μὰ τώρα ἦταν πιά
καλὰ καὶ ξεκίνησε μονάχο του
ἀπὸ τὸ χωριὸ γιὰ τὸ μεγάλο
ταξίδι.

Ἔτσι κατὰ τὸ δειλινὸ ἔ-
φτασε στὴν πολιτεία τοῦ Εὐ-
τυχισμένου Πρίγκηπα καὶ κοί-
ταξε ἀμέσως νὰ βρῇ μιὰ με-
ριά γιὰ νὰ ξεκουραστῇ. Πέ-
ταξε ἀπὸ δῶ, πέταξε ἀπὸ κεί,
ὥσπου εἶδε τὸ ἀγαλμα καὶ κά-
θισε στὰ πόδια του.

«Σὰν καλὰ εἶν' ἐδῶ» εἶπε.
Μὰ ὅτι εἶχε χάσει τὸ κεφαλά-
κι του στὶς φτερούγες γιὰ νὰ
τὸ πάρῃ ὁ ὕπνος, ἐνοίωσε μιὰ
σταλαματιά νὰ πέφτῃ ἀπάνω
του. «Μπα! Κι ὅμως εἶναι ξα-
στεριά, ψιθύρισε. Πῶς βρέ-
χει!» Ἀλλὰ νὰ καὶ δευτέρη
σταλαματιά στὴ ράχη του.
Καὶ τότε, ρίχνοντας μιὰ μα-
τιά ψηλά, βλέπει τὸν Πρίγκη-
πα με μάτια καταδακρυσμένα.

— Ποιὸς εἶσαι, τὸν ρωτᾷ,
θαυμάζοντας τὴ γλύκα τοῦ
προσώπου του.

— Εἶμαι ὁ Εὐτυχισμένος
Πρίγκηπας, τοῦ λέει ἐκεῖνος.
— Ὁ Εὐτυχισμένος Πρίγ-
κηπας; Μὰ τότε γιατί κλαῖς;

— Ὅσο ἤμουν ζωντανός, ἀ-
πάντησε τὸ ἀγαλμα, ζοῦσα
στὰ πλούσια παλάτια μου,
χτισμένα μέσα σὲ παραδείσια
περιβόλια, κι ἐκεῖ κυλοῦσαν
οἱ μέρες μου μ' ἀτέλειωτες δι-
ασκεδάσεις. Τὶς μέρες κυνη-
γοῦσα, τὰ βράδια χορεύα κι ἔτσι ποτέ μου δὲν εὐκαί-
αυλικοί μου μ' ἔλεγαν Εὐτυχισμένο Πρίγκηπα. Οἱ
ποτέ μου δὲν εἶχα γνωρίσει τὰ δάκρυα. Ἀπ' τὴν ἡμέ-
ρα όμως, ποὺ ἀφῆσα τὴ ζωὴ καὶ μ' ἔχουν στήθεσι ἄ-
χίες, ποὺ μοῦ σπαράζουν τὴν καρδιά καὶ κλαῖω.

— Νὰ ἀγαπητὸ μου χελιδόνι. Ἀνέβα στὸ χέρι μου
νὰ ἰδῇς. Βλέπεις ἐκεῖ μακριὰ μιὰ καλυβούλα; Μέσα
ἀπ' τὸ παράθυρό της φαίνεται μιὰ μητέρα ἀδύνατη
καὶ κουρασμένη καὶ διπλά της στὸ κρεβάτι εἶναι τὸ
ἄρρωστο κοριτσάκι της. Τὸ μικρὸ ὅλο καὶ κάτι τῆς
ζητᾷ, μὰ ἐκεῖνη ἡ δύστυχη τὸ κοιτάζει ἀπελπισμένη,
γιατί δὲν ἔχει νὰ τοῦ δώσῃ τίποτα.

— Χελιδονάκι μου, πάρε τὸ ρουμπίνι, ποὺ ἔχω στὸ
σπαθί μου καὶ πετάξου νὰ τῆς τὸ δώσῃς.

— Πολὺ θὰ τὸ θέλῃ, καλὲ μου Πρίγκηπα, εἶπε τὸ

χελιδόνι, μὰ ἐγὼ σταμάτησα ἐδῶ γιὰ νὰ κοιμηθῶ λι-
γάκι καὶ τὸ βράδυ νὰ ξεκινήσω γιὰ τὴν Αἴγυπτο. Ἐδῶ
ἄρχισε τὸ κρῦο καὶ δὲν μπορῶ νὰ μείνω πιά.

Κι ὁ Εὐτυχισμένος Πρίγκηπας τοῦ ἀποκρίθηκε:

Χελιδόνι, χελιδόνι, ἀγαθὸ χελιδονάκι,
μὴ μοῦ φύγῃς, μείνε,
μείνε τοῦτο ἀκόμα τὸ βραδάκι.

Καὶ τὸ καλὸ χελιδόνι κάθισε, ἀγωνίστηκε μ' ἐπι-
μονὴ γιὰ νὰ ξεκολλήσῃ τὸ ρουμπίνι, κι ἀφοῦ ὕστερα
ἀπὸ ἀρκετὴ ὥρα τὰ κατάφερε, τὸ πῆρε στὸ στόμα
του, πέταξε ὡς τὴν καλυβούλα καὶ τ' ἀφῆσε πάνω στὸ
τραπέζι. Ὑστερα χαϊρέτησε
τὴν καλὴ μαννούλα με τὰ φτε-
ρούγιά του καὶ γύρισε χαρού-
μενο στὸν Πρίγκηπα.

— Ἀ, τώρα αἰσθάνομαι σὰ
νὰ λιγότεψε τὸ κρῦο, τοῦ
εἶπε.

Εἶναι ἀπ' τὴν καλὴ πράξι,
ποὺ ἔκανες, ἀπάντησε ὁ Πρίγ-
κηπας. Πέσε τώρα στὰ πόδια
μου νὰ κοιμηθῇς.

Τὸ πρῶτὸ τὸ χελιδονάκι μας
ἔκανε τὸ λουτρό του στὸ πο-
τάμι, ἔκανε λίγους γύρους πά-
νω ἀπὸ τὴν πολιτεία καὶ τὸ
μεσημέρι γύρισε πάλι στὸν ἀ-
γαπητὸ του Πρίγκηπα.

— Ἐ, ἀπόψε, τοῦ εἶπε,
φεύγω δίχως ἄλλο γιὰ τὴν
Αἴγυπτο.

Ἐκεῖνος ὅμως, γεμάτος εὐ-
τυχία ἀπ' τὸ καλὸ, ποὺ ἔκανε
χθές, τοῦ ξαναλέει:

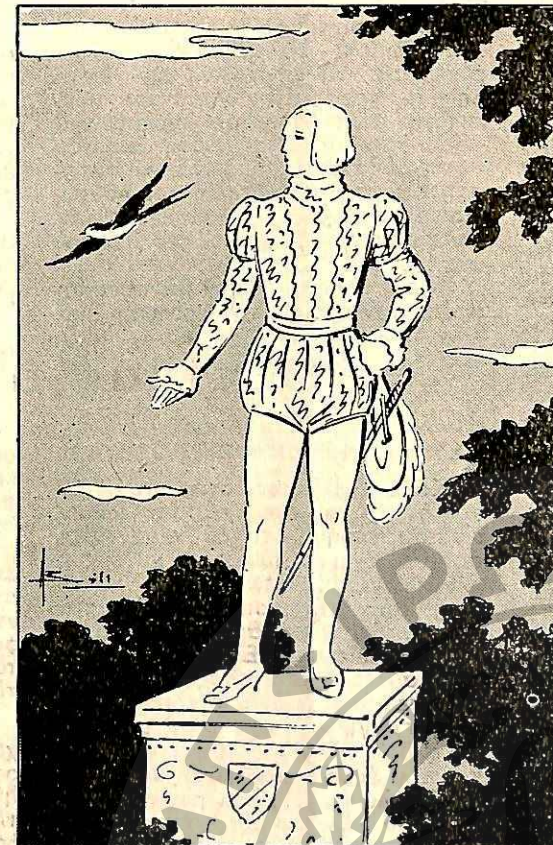
Χελιδόνι, χελιδόνι, ἀγαθὸ
(χελιδονάκι,
μὴ μοῦ φύγῃς. Μείνε, μείνε
(τοῦτο ἀκόμα τὸ βραδάκι.

Ἔτσι τὸ χελιδονάκι μας,
μ' ὅλο ποὺ κάθε μέρα ὅλο καὶ
δυναμώνε τὸ κρῦο, γιὰ τὸ χα-
τῆρι τοῦ καλοῦ Πρίγκηπα ἔ-
μεινε ἀκόμα τρεῖς βραδύες ἐ-
κεῖ. Τὴ μιὰ βραδυὰ πῆρε τὰ
ζαφείρια, ποὺ εἶχε στὰ μάτια
τοῦ ὁ Πρίγκηπας καὶ τὰ πῆ-
γε σ' ἓνα γέρο ἀνάπηρο ποὺ
πεινοῦσε. Καὶ τὶς ἄλλες, παίρ-
νοντας λίγα - λίγα καὶ τὰ
χρυσόφυλλα, ποὺ σκέπαζαν τὸ
κορμί του, τὰ μοίρασε σ' ὅλα
τὰ φτωχὰ παιδάκια τῆς πολιτείας.

Μὰ τὸ κρῦο τὴν τελευταία νύχτα ἦταν πιά πολὺ
δυνατὸ, καὶ τὸ καυμένο τὸ χελιδονάκι ἀντὶ νὰ πετάξῃ
γιὰ τὴν Αἴγυπτο, πέταξε γιὰ τὸν ἄλλο κόσμον. Πνί-
γηκε ἀπ' τοὺς λυγμούς ὁ Πρίγκηπας μὲ τὸ ἐνοίωσε
τὸν ἀκριβὸ τοῦ φίλου νὰ ξεψυχᾷ στὰ πόδια του.

Καὶ τὰ χαράματα ἓνα ἀγγελοῦδι κατέβηκε ἀπ'
τὸν οὐρανὸ καὶ φόρεσε στὸ λαιμὸ τοῦ Πρίγκηπα τὸ
στεφάνο τῆς Καλωσύνης, πολὺ πῖο φωτεινὸ καὶ πῖο
πολύτιμο ἀπ' ὅλα τ' ἀκριβὰ στολίσια, ποὺ φοροῦσε
πρὶν. Κ' ὕστερα πῆρε τὸ χελιδονάκι καὶ τὸ ἀφῆσε
πάνω στὸ πῖο ὡραῖο δέντρο τοῦ Παραδείσου, γιὰ νὰ
δοξάζῃ με τὴ φωνούλα του τὸν καλὸ Θεὸ, ποὺ μᾶς
ἔδωκε τὸ δῶρο τῆς Ἀγάπης.

Διασκευὴ Β.

Στην δόνη της 'Ιστορίας τα ανθρώπινα κύματα, που προβάλλονται από τον ατελείωτο χρόνο σαν σκιές, που όρμουν από τα σπηλκία της ζωής και χάνονται στα πηχτά σκοτάδια του βαράθρου του αφανισμού. 'Ανάμεσα όμως στις έκμηδενίζόμενες αυτές ανώνυμες μυρμηκίες, που σαν φύλλα φθινοπωρινά τις παρσύρει ο άνεμος του χαμού στα νερά της αδυσώπητης φθοράς, ύψωνται και μερικές ήρωικές μορφές, αναστήματα ούρανοφταστα, φυσιογνωμίες, που αυλακώνουν τον ήλιόλουστο αίθέρα με το άστραμμά τους και παίρνουν θέση ανάμεσα από τα άστέρια της νύχτας της αιωνιότητας. Μια από τις εξέχουσες αυτές μορφές, τις πιο μεγαλειώδεις της Παγκόσμιας 'Ιστορίας, και τις πιο λαοφιλείς πρωταγωνιστούσες υπάρχουν της 'Εραϊκής 'Ιστορίας, είναι και η Δεββώρα. 1300 χρόνια πριν γεννηθή ο Κύριος 'Ημών 'Ιησούς Χριστός εμφανίζεται η θρυλική αυτή Πατριώτισ ως 'Αρχηγός του 'Εβραϊκού 'Εθνους.

Βρισκόμαστε στην ηρωική εποχή των Κριτών, των ένδοξοτάτων αυτών αρχηγών των 'Ιουδαίων, που με την απάραμιλλη ανδρεία τους και τη θαυμαστή θεοσέβειά τους έγιναν τα πρότυπα των έθνοσωτήρων ηγετών για όλες τις φυλές και όλους τους λαούς της κάθε εποχής. Δεν ήταν ούτε βασιλείς, ούτε άρχοντες. 'Ηταν απλοί άνθρωποι, που όταν εκινδύνευαν η πατρίδα και η θρησκεία, σύσσωμος ο λαός με τη θεία επίνευσι τους ανέβαζε στο πιο ύψηλο αξίωμα του Γενικού 'Αρχηγού για να σωθή με τα φώτα και την αξιοσύνη τους από τον όλεθρο και τη σκλαβιά. Και το παράδοξο είναι πως στη μακρινή εκείνη εποχή — 3.200 χρόνια από σήμερα — ως αρχηγοί εμφανίζονται και Γυναίκες, φαινόμενο μοναδικό στην 'Ιστορία της ανθρωπότητας, που βρίσκεται μόνο στην έβραϊκή 'Ιστορία. 'Ετσι ύψώνει το ανάστημά της ως Κριτής εκείνο τον καιρό μια υπέροχη γυναίκα προσωπικότητας, η πολυύμηνη Δεββώρα. Σε όλη την 'Ιστορία του ανθρώπινου Γένους η Δεββώρα δεν έχει το ταίρι της. Είναι η ασύγκριτη αμαζόνα, η φλογερή πατριώτισσα, η αγία Θεοσεβής, η ακατανίκητη αρχηγός. 'Ηταν νέα ακόμη και έθεωρείτο «Θεοφόρος Προφήτις». 'Εκείνη την εποχή οι 'Ε-

ΔΕΒΒΩΡΑ

ΚΩΣΤΑ ΠΑΠΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

βραίοι, που είχαν υποδουλωθή στους Χαναναίους εδώ και 20 χρόνια, υπέφεραν τα πάνδεινα. 'Ο Χαναναίος Βασιλιάς 'Ιαβείν και ο στρατηγός του Σισάρα τους υπέβαλαν σε φονερούς εξευτελισμούς και ασύλληπτα μαρτύρια. Κινδύνευε να χαθή η φυλή και να σβυσθή η 'Θρησκεία. Τότε ο λαός με νηστείες και προσευχές ζητούσε από τον 'Ιεχωβά να τον ευσπλαχνισθή και να τον ελευθερώσει. 'Ο Θεός τους εισήκουσε. Με τη φώτισί του διάλεξαν ως Κριτή τους μια θεληματική γυναίκα, τη ΔΕΒΒΩΡΑ. 'Η Δεββώρα εξήγησε από τον 'Ιεχωβά να κάμη το θαύμα του και να ελευθερώση από την τυραννία τον 'Εβραϊκό λαό, που μετάνοιζε για τη διασφορά του και την άπιστία του. 'Ο 'Ιεχωβά τότε τη διέταξε να στείλη το στρατηγό Βαράκ εναντίον των κατακτητών Χαναναίων. 'Η ΔΕΒΒΩΡΑ καλεί τον άρχιστράτηγο Βαράκ και του λέει: 'Θέλημα Θεού είναι να μαζέψης στρατό και να βαδίσης εναντίον των έχθρων της πατρίδας μας. Να έμφυσης στους στρατιώτες πατριωτική πνοή και να σηκώσης το πέσμενο φρόνημά τους. 'Ο Θεός μας λυπήθηκε και μου υποσχέθηκεν ότι θα εύλογήση τα όπλα μας. 'Η νίκη είναι δική μας. Χρειάζεται όμως σκληρός αγώνας, γιατί οι έχθροι είναι πολλοί και φοβεροί πολεμισταί. 'Ο Βαράκ έμάζεψε δέκα χιλιάδες διαλεκτούς 'Εβραίους. Δεν κατάφε-
— Στρατηγέ, του είπε, θα έρθω μαζί σας, αλλά να ξέρες ότι η τιμή της νίκης θα είναι δική μου. Και η Δεββώρα με το κυπαρισσένιο κορμί, η γυναίκα με την αδάμαστη ψυχή, το πολιτικό δαιμόνιο και το τεράστιο κύρος της ξεκίνησε μαζί με το Βαράκ και έφθασε στο στρατόπεδο. Μόλις την είδαν οι χιλιάδες πολεμιστές από μακριά ξέσπασαν σε ούρανοφταστες ζητωκραυγές. Ζήτη η άτρόμητη Δεββώρα. 'Ελευθερία ή θάνατος. 'Η Δεββώρα έκαμε νόημα στο στρατό να σωπάση, γονάτισε και άρχισε να προσεύχεται. Τότε όλη εκείνη η άνθρωπαλάσσα

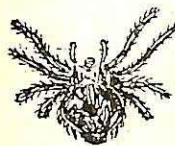
κάτω από τη θεία χειραγώγησι σηκώθηκε, πήδησε σε ένα άσπρο άτι, ύψωσε το δεξί της χέρι και σαν αμαζόνα κάλπασε φωνάζοντας: 'Εμπρός γενναίοι μου! όρμηστε.

Μπροστά η Δεββώρα και πίσω ο στρατός έφθασαν στο όρος Θαδώρ. Κάτω από το Θαδώρ έρρεε το ποτάμι, που λεγόταν Κισσών. Σε όλο εκείνο το μέρος άπλωνόταν η άμετρητη μαυρίλα του έχθρικού στρατού. Τα πολεμικά άλογα χρεμέτιζαν ανυπόμονα. Οι σιδερόφραχτοι κατακτητές Χαναναίοι όρμητικοί και άσυγκράτητοι εκράδαιναν τα φοβερά σπαθιά τους. 'Επάνω στην κορφή μια γυναίκα ψηλή, λεπτή, ζωερή με μια πυρετική φλόγα στα μάτια της στέκονταν με γυρισμένο το όμορφο κεφάλι της προς τον ούρανό. Λές κι ήταν βυθισμένη σε έκστασι τα χείλη της, θαρρείς, πως σάλευαν σαν κάτι να έψιθύριζαν. 'Αξαφνα ύψωσε και τα δυο χέρια της ίκετευτικά προς τον ούρανό θόλο. 'Αμέσως σκοτάδισαν ο ούρανος, μολυβένια σύννεφα μαζεύτηκαν, ήλεκτρίσθηκαν και η ειδυλλιακή ως εκείνη τη στιγμή ατμόσφαιρα και άρχισε μια ραγδαία βροχή. Θαρρείς πως είχαν ανοίξει οι καταρράχτες του ούρανού. Μ' αυτούς φούσκωσε το ποτάμι και τα άστραπόβροντα αυλάκωναν και γέμιζαν τον αίθερα. Το έχθρικό ίππικό δεν μπορούσε να κινηθή άνετα. Τότε η Δεββώρα παράγγειλε στους σαλπικτές να σημάνουν επίθεσι. 10 χιλιάδες 'Εβραίοι στρατιώτες κατέβηκαν με όρμη και έτρεψαν εις φυγήν τους ρωμαλέους Χαναναίους. 'Η σφαγή ήταν τρομερή. Τα ρείθρα του Κισσών κοκκίνισαν από το αίμα. Τα άπομεινάρια των Χαναναίων εξαφανίσθηκαν πανικόβλητα. 'Πρώτος ο φοβερός στρατηλάτης Σισάρας. Μόλις κατορθώνει να κρυφθή στη σκηνή μιας γυναίκας 'Ιαήλ. 'Η 'Ιαήλ όμως ήταν 'Εβραία και σαν φανατική πατριώτισσα τον σκότωσε. Τέτοιο τέλος τραγικό και άδοξο είχεν ο τυραννικός στρατάρχης των κατακτητών Σισάρας. 'Η Γη του 'Ισραήλ έλευθερώθηκε και ο λαός υποδέχθηκε θριαμβευτικά την προφήτισσα και αρχηγό του Δεββώρα, τη «Μητέρα του 'Ισραήλ».

γονάτισε και ύψωσε τα χέρια προς τον ούρανό: «Θεέ των πατέρων μας, είπεν η Δεββώρα, έλέησέ μας. Χάρισέ μας τη νίκη» τα έργα σου είναι θαυμαστά. Κάμε το θαύμα σου και ταπεινώσε τους αλαζόνες και άπιστους έχθρους μας». Και

ΜΥΘΟΙ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

Η ΚΑΛΗ ΚΟΡΗ

για στρώματα και σκεπάσματα. 'Ολημερίς στον άργαλειό της τραγουδούσε χαρούμενα.

Το μυρμήγκι ήταν όλη μέρα στο χωράφι του και τότε άργωνε με το ζευγάρι του, τότε σκάλιζε τα σπαρτά του, τότε εύτυχισμένος θέριζε, άλώνιζε κι άποθήκευε. 'Ηταν αυτός, που έφερνε στο σπίτι το σιτάρι κι όλα τα καλά του κόσμου για φαγητό και πιτό.

Μα και η Μελίσσα και Σφήκα δεν πήγαιναν καθόλου πίσω! 'Εφτιαναν τα δωμάτια, μαγείρευαν, έφτιαναν γλυκά, κι ήταν η χαρά και το καμάρι όλης της οικογενείας.

Τα τέσσαρα αδέρφια παντρεύτηκαν και το καθένα έφτιασε ξεχωριστά το νοικοκυριό του! 'Η χήρα η Μάνα τους, έμεινε μόνη στο σπίτι του 'Ανδρός της.

Μα κάποτε — γριά πιά — κατάλαβε πως έφτασε στα στερνά της κι έστειλε μαντατοφόρους στα παιδιά της:

Τρέξε γλυκό μου έσύ παιδί κι η Μάνα σου πεθαίνει! Γιατί τη στερνή της την εύχη ή δόλια σε προσμένει.

'Η άράχνη ήταν στον άργαλειό της, όταν έφτασε το θλιβερό αυτό μήνυμα. Δεν ταραχτηκε καθόλου:

— 'Αν δεν τελειώσω το πανί που τώρα έδω ύφαινω — ούτε κι αν είναι για θανή στη Μάνα μου πηγαίνω.

'Από την 'Αράχνη πήγε ο μαντατοφόρος στο Μυρμήγκι και τούπε το κακό μήνυμα. Μ' αυτό σήκωσε τους ώμους του άδιάφορο:

Πήγε τότε ο μαντατοφόρος στη Σφήκα. Είπε και σ' αυτή το κακό μήνυμα. Μα κι αυτή την ίδια άδιαφορία.

Και τέλος ο μαντατοφόρος έτρεξε στη Μελίσσα. 'Εκείνη τη στιγμή ζύμωνε. Μα με τα ζυμάρια στα χέρια είπε στο μαντατοφόρο:

Προτού ο ήλιος κρυφθή και βγή ο άποσπερίτης φτάνω στη Μάνα τη χρυσή να πάρω την εύχη της.

'Ηταν η μόνη, που έφτασε γρήγορα και βρήκε τη Μάνα της ζωντανή. Και πήρε την εύχη της.

— Νάχης την εύχη μου της είπε η Μάνα της από τα τρίςβαθα της ψυχής μου. Και φαρμάκι αν τρώς μέλι να γίνεται. Και νάναι τόσο πολύ το μέλι σου, που να περισσεύη και γι' άλλους! Με τα προζύμια σου να φτιάχνουν κεριά και να τ' ανάβουν μπροστά στην εικόνα της Παναγίας.

'Από τότε η Μελίσσα είναι εύλογημένη.

ΑΓΓ. ΜΕΤΑΞΑΣ

Ο ΞΥΛΟΚΟΠΟΣ

Π. ΓΡΙΣΠΟΥ

Καθώς έδούλευε ο ξυλοκόπος μέσα στο δάσος, πελεκώντας τα δέντρα, που εύρισκε χρήσιμα στη δουλειά του, το στυλιάρι του τσεκούριού του, κόπηκε στη μέση.

— Μπά! Είπε μέσα του ο ξυλοκόπος. Τί σημάδι είναι τούτο; 'Ας είναι, μικρό το κακό. Θά εύρισκε ένα λουμάκι να το πελεκήση, να φτιάξη ένα άλλο στυλιάρι για το τσεκούρι του. Κι εύθυσ, βάλθηκε να βρή μέσα στο δάσος ένα γερό κλωνάρι γι' αυτή τη δουλειά.

Δεν άργησε να βρή το κατάλληλο ξύλο. Μα όταν έπεχείρησε να το κόψη, το δέντρο αντίσταθε.

— 'Οχι, του είπε. Δέ σ' άφίνω να κόψεις το κλωνάρι μου. Πήγαινε πιο πέρα, να βρής άλλο δέντρο να κόψεις στυλιάρι.

'Ο ξυλοκόπος ζήτησε σε άλλο δέντρο να κόψη στυλιάρι. Μα και κεί τα ίδια. Στο τέλος είδε πως κανένα δέντρο δεν ήθελε να τον άφιση να κόψη ένα κλωνάρι για να φτιάξη στυλιάρι. 'Όλα τον έδιωχναν. 'Όλο το δάσος ξεσηκώθηκε. Και μ' ένα στόμα του φώναζε να φύγη άμέσως. 'Αρκετά δέντρα είχε κόψει. 'Αρκετή ζημιά είχε κάνει. 'Ας πήγαινε σε άλλο δάσος να ξυλέψη. Τούτο το δάσος δεν άντεχε άλλο στο κόψε-κόψε.

'Ο ξυλοκόπος, υποσχέθηκε να μη ξαναπατήση σε τούτο το δάσος άλλη φορά. 'Ούτε ένα κλαράκι δεν θα άγγιζε στο μέλλον. Μόνο ένα στυλιάρι, να τον άφήσουν να κόψη για να μη χάση άδικα την ημέρα του,

γιατί τα παιδιά του από το τσεκούρι του περιμένουν να ζήσουν.

Αυτές τις υποσχέσεις έδινε, ο ξυλοκόπος, με φωνή κλαψάρικη, που σου ράγιζε την καρδιά. Τα άγαθα δέντρα συγκινήθηκαν και τον άφησαν να κόψη ένα στυλιάρι, τόσο μόνο και τίποτα περισσότερο.

Μόλις όμως ο ξυλοκόπος έτοιμάσε το στυλιάρι του και το πέρασε στο τσεκούρι του, ξέχασε και τις υποσχέσεις του και τα παρακάλλια του. 'Αρχισε να κλαρίζει δεξιά κι άριστερά, να πελεκάη τα νεαρά δεντράκια, να τσεκουροκόβη αλύπητα τις κορφές.

'Θρήνος σηκώθηκε μέσα στο δάσος και τα δέντρα καταρίωνταν τον άπιστο ξυλοκόπο, που δεν κράτησε το λόγο του.

Στο έξής, είπαν τα δέντρα, να μάθουμε, καλό να μην κάνουμε σε κανένα.

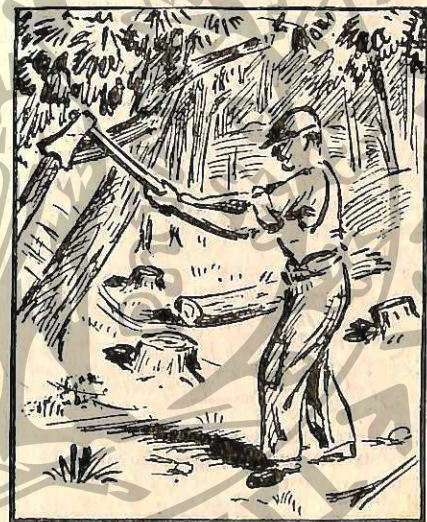
— Νάι, νάι, είπαν όλα με μια φωνή. Να μην ξανακάνουμε πιά ποτέ μας καλό.

Αμα κατάκατσε ο θρήνος, ένας γερόδετρος πήρε το λόγο.

— Είναι αλήθεια, είπε, πως τούτος ο ξυλοκόπος φάνηκε άπιστος απέναντί μας και σκληρός. Μα είναι πάλι σωστό γιαυτό το λόγο, να μην κάνουμε ποτέ μας καλ όσε κανένα; 'Οχι, μήτε τούτο είναι σωστό. Τό σωστό είναι να κάνουμε το καλό, όταν χρειάζεται και να έχουμε όικτο απέναντι στη δυστυχία. 'Ομως

πρέπει να θυμούμαστε πάντα, πως όταν κάνουμε το καλό, ανταμειβή δε θα περιμένουμε και πως σχεδόν ποτέ η εύεργεσία δε συναπαντήθηκε με την εύγνωμοσύνη.

Σε τούτα τα λόγια του γέρω δέντρου, όλα τα κλαριά του λόγγου σώπασαν και έμειναν σκεπτικά. 'Υστερα είπαν μ' ένα στόμα. «Κάνε το καλό και ρίξε το στο γιαλό».

ΤΟ ΒΟΛΛΕΥ ΜΠΩΛ

Από τις πρώτες φθινοπωρινές μέρες η αγωνιστική κίνησι άρχισε, όπως είναι φυσικό, ζωηρότερη. Μετά το κολύμπι του καλοκαιριού έρχεται τώρα η σειρά των «στεριανών» άθλημάτων. Οι άθλοπαίδιες έχουν για τα παιδιά την πρώτη θέση στη σωματική τους εξέσκηση. Έχουμε μιλήσει πολλές φορές για το μπάσκετ-μπώλ, το παίγνιδι, που προσελκύει σήμερα το ενδιαφέρον των νέων κάθε ηλικίας. Ο συνδυασμός κι η τεχνική του παίγνιδιού αυτού είναι πραγματικά θαυμάσιος και γι' αυτό δίκαια στρέφεται η προτίμηση προς την όμορφη αυτή άθλοπαίδιά.

Δεν είναι όμως μικρότερη ή ωφέλεια, που γίνεται στον άσκούμενο με το βόλλεϋ - μπώλ. Το σπόρ αυτό, που γνώρισε πριν τριάντα τόσα χρόνια μεγάλες δόξες και στη χώρα μας, είναι απ' τα καλύτερα για την όμαλή και χωρίς συγκρούσεις, μικροκτυπήματα και άλλα άτυχήματα άσκηση των νέων αλλά και των μεγάλων.

Μετά το ποδόσφαιρο, το βόλλεϋ - μπώλ ήταν η δημοφιλέστερη παιδιά όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά και στο έξωτερικό. Ένώ όμως οι ξένοι εξακολουθούν να ενδιαφέρονται και να γυμνάζονται στο βόλλεϋ - μπώλ, εδώ σιγά - σιγά το ενδιαφέρον εξατμίστηκε και είναι πιά λίγοι αυτοί, που ασχολούνται μ' αυτό.

Ετσι, σπάνια, σπανιότατα καρτίζεται έθνική όμας βόλλεϋ-μπώλ για να άγωνισθί με μιά άλλη ξένη όμαδα, όπως συνέβη τελευταία και πριν λίγο καιρό. Αυτές ήταν και οι μοναδικές «διεθνείς» έκδηλώσεις του βόλλεϋ - μπώλ στον τόπο μας. Βέβαια, εξακολουθεί να υπάρχει πρωτάθλημα α' και β' κατηγορίας στο βόλλεϋ - μπώλ και να μετέχουν σ' αυτό αρκετές όμαδες. Οι παίκτες του όμως είναι οι ίδιοι, που παίζουν μπάσκετ - μπώλ και ασχολούνται με το βόλλεϋ μόνον όταν έρχεται η εποχή του πρωταθλήματός του. Κι' όμως, το βόλλεϋ - μπώλ δεν θάπρεπε να εγκαταλειφθί έτσι. Τα σχολεία, εύτυχως, εξακολουθούν να το καλλιεργούν και βλέπουμε κάθε χρόνο στα πρωταθλήματα άρρένων και θηλέων πολλές όμαδες να παίρνουν μέρος. Αυτό είναι το μόνο ευχάριστο σημείο από τη σημερινή θέση του ωραίου παίγνιδιού στην πατρίδα μας. Πάντως, το βόλλεϋ-μπώλ είναι ένα από τα λίγα σπόρ, που γυμνάζει όλα μαζί τα μέλη του σώματος. Είναι κι αυτό δημιουργημα της έφευρετικής της τών Άμερικανών, όπως και το μπάσκετ - μπώλ. Συγκεκριμένα το πρωτοπαρουσίασε ο

ΣΠ. ΑΥΛΩΝΙΤΗ αρχηγός της Χ.Α.Ν., στην πολιτεία της Μασσαχουσέτης, Ουίλλιαμ Μόργκαν, το 1895. Βέβαια, τότε το παίγνιδι αυτό δεν είχε τη σημερινή του εξέλιξη, που το έκανε μέσα σε πενήντα τόσα χρόνια να παρουσιάσει τέτοιο συναγωνισμό στις συναντήσεις δύο καλών ομάδων ώστε να καθλωή κυριολεκτικά τους θεατάς του.

Η πρώτη χώρα μετά τις Ήνωμένες Πολιτείες, που παρουσίασε μεταξύν των άθλουμένων της το βόλλεϋ-μπώλ ήταν ο Καναδάς, γύρω στα

ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ

(Συνέχεια από τη σελ. 9)

πάντα θαλερή και είναι το σύμβολο της γονιμότητας και της εργασίας. Το δώρο της Αθηνάς ερωρήθηκε πολυτιμότερο και γι' αυτό έγινε και έμεινε από τότε η «πολιούχος» των Αθηνών.

Το Έρέχθειον έχει πλουσιωτάτη διακόσμηση, αλλά το λαμπρότερο τμήμα του είναι η στοά («πρόστασις») των Καρατιδίων. Το πραγματικό της όνομα είναι «Πρόστασις των Κορών», αλλά, επειδή οι κόρες αυτές παριστάνουν γυναίκες από την πολίχνη «Καραί» της Λακωνίας, που ήταν περίφημες για την όμορφιά τους, έδωσαν τελικά και το όνομά τους στη στοά. Τα αγάλματα των κορών είναι έξη και με τα κάνιστρα, που κρατούν στα κεφάλια τους, στηρίζουν τη στέγη της στοάς. Και έκτελούν με τόση άνεσι και τόση χάρι αυτή την άποστολή τους, ώστε να μη μπορή κανείς να τις δη σαν κολώνες με μορφή γυναικεία, αλλά σαν ζωντανές, κομψές και ώραιες κόρες, που μοιάζουν με κολώνες στην κορμοσταςιά και στη χάρι και συμμετέχουν σε μιά αιώνια θρησκευτική τελετή, την τελετή της παντοτεινής και άθάνατης ελληνικής όμορφιάς.

Και τώρα φθάνουμε πιά στον Παρθενώνα, το κυριότερο καλλιτεχνικό δημιούργημα της Ακροπόλεως, που είναι και το κυριότερο καλλιτεχνικό δημιούργημα του αρχαίου ελληνικού κόσμου. Ρίχνοντας μιά ματιά στο αρχιτεκτονικό αυτό μεγαλουργημα του Ικτίνου και του Καλλικράτους καμωμένο δλόκληρο από πεντελήσιο μάρμαρο, με τις θαυμαστές αναλογίες, τις αρμονικές γραμμές, την τελείαν ισορρόπηση σχημάτων και όγκων, με την δολομυρή κιονοστοιχία δωρικού ρυθμού δλόγυρά του, με την εξάισια ζωφόρο, που παριστάνει την ίδια

1900. Ακολούθησαν άργότερα μερικές νοτιοαμερικανικές χώρες, όπως το Πουέρτο Ρίκο, η Ουρουγουά, η Βραζιλία, το Μεξικό, κλπ. Αυτό όμως έγινε από το 1910 κι έπειτα, όπότε το βόλλεϋ - μπώλ εξαπλώθηκε σ' όλες τις χώρες της Αμερικής. Την ίδια εποχή το «νέο σπόρ» μεταφέρθηκε και στην Απω Ανατολή, χάρις στις ενέργειες του αρχηγού της Χ.Α.Ν. των Φιλιππίνων Έλγουντ Μπράουν. Στην Ιαπωνία, στην Κίνα και τις Φιλιππίνες ιδίως, το βόλλεϋ - μπώλ έγινε κοσμοαπτητο άθλημα και κατέκτησε τις μεγάλες μάζες των νέων.

Στους Εύρωπαίους εγνώρισαν το βόλλεϋ - μπώλ οι Άμερικανοί στρατιώτες κατά την διάρκεια του πρώτου Παγκοσμίου πολέμου. Με την εύκολία της εγκαταστάσεως και του παιζιματός του γρήγορα τράβηξε το ενδιαφέρον της νεολαίας, αλλά και των μεγάλων στην ηλικία, που έκτος από το τένις έβλεπαν ότι το βόλλεϋ - μπώλ ήταν κατάλληλο για την άσκησί τους.

αυτή πομπή των Παναθηναίων, που ακολουθούμε κι έμεις σήμερα, τις 95 μετόπες και τα αείτωμα με τα περίφημα ανάγλυφα — όλα αυτά έργα του Φειδία — νιώθουμε βαθύτατα ότι δεν βρισκόμαστε απλώς μπροστά σ' έναν έκπαγλο ναό, σ' ένα αρχιτεκτονικό και καλλιτεχνικό άριστούρημα, αλλά μπροστά σε μιά ανώτερη πνευματική κατάκτηση, σε μιά υψιστη έκφρασι πολιτισμού.

Και όταν σε λίγο μπαίνουμε στον εύρύτατο «σηκό» και, περνώντας κάτω από τις δύο σειρές των κιόνων, που χωρίζουν τον ναό σε τρία μέρη φθάνουμε στο μεγάλο χρυσελεφάντινο αγάλμα της Αθηνάς—το άοιστούργημα του Φειδία — με τη Νίκη στο χέρι της, καταλαβαίνουμε πώς η Αθηνά αυτή, που στα πόδια της καταθέτουμε το χρυσοστόλιστο πέπλο, δεν είναι η κόρη του Διός, που βγήκε από την κεφαλή του, αλλά είναι η γνήσια κόρη του Έλληνικού Πνεύματος, που αναπήδησε από την καρδιά της Ελλάδος. ΜΕΛΗΣ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ

Η όμας Α' Βοηθειών του Β' Γυμνασίου Θελέων Θεονίκης μετά του κ. Γυμνασιάρχου και της έθελοντίδος άδελφής δίδος Μεγανούπουλου. The first aid group of 2nd High school for Girls Salonica with the school principal and the R. C. volunteer nurse

ΔΡΑΣΙΣ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν.

ΑΘΗΝΑΙ

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθήτριά του Θ' Γυμνασίου Θελέων Πειραιώς έπεσκέφθησαν το Όρβοπεδικόν Νοσοκομείον Βούλας και το Στρατιωτικόν Νοσοκομείον Αθηνών, όπου έμοίρασαν διάφορα δώρα και γλυκίσματα

ΕΣΝ μαθήτριά Δημ. Σχολ. Αετού Φιλιατών εις το μαθητικόν κουρείον. Juniors of Elem. School Aetos Philiatas cutting the hair of their schoolmates.

και έψυχαγώγησαν τους νοσηλευμένους και τροφίμους. Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθήτριά του 30ου Δημ. Σχολείου Β' Περιφ. Αθηνών άπέστειλαν εις το Δημοτ. Σχολείον Έλαιας Φιλιατών, που υιοθέτησαν, 5 μεγάλα δέματα με ιματισμό, έπιπτικά μέσα διδασκαλίας, σχολικά είδη και μιά βιβλιοθήκη.

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθήτριά του 46ου Δημ. Σχολείου Β' Περιφέρειας Αθηνών έπεσκέφθησαν το Νοσοκομείον Άποκαταστάσεως Αναπήρων Κηφισίας, όπου έψυχαγώγησαν τους νοσηλευμένους και τους έμοίρασαν αυγά, κουλουράκια, τσουρέκια, πορτοκάλια, σιγάρα και σπίρτα.

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθήτριά του 4ου Δημ. Σχολείου Γ' Μητρώου φροντίζουν την καθαριότητα του σχολείου των και την ιδιότητά των. Έχουν σχολ. φαρμακείο. Προσέφεραν φάρμακα εις άρρωστη τυφή γριά. Κατά τας εορτάς του Πάσχα προσέφεραν εις τους πτωχούς μαθητάς δέματα με γλυκά, αυγά, κάλτσες κλπ.

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθήτριά της Νέας Σχολής Αθηνών κ. Σαλβάδου άπέστειλαν εις το Όρφανοτροφείον Κερκύρας 200.000 δραχ. εις μνήμην του καθηγητού των Σπυρίδωνος Μαρτίνη.

ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθήτριά του 19ου Δημ. Σχολ. Β' Περιφέρειας Πειραιώς έλαβαν μέρος εις τον έρανον της Φανέλλας του Στρατιώτου και έμάζεψαν 3.600.000 δραχμάς.

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθήτριά της Σχολής Αϊκ. Χουμεριανού Νικαίας προσέφεραν εις το Νοσοκομείον Κρατουμένων «Άγιος Παύλος» 1 μεγάλη εικόνα του Νυμφίου και 1 κανθλι.

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθήτριά και μαθήτριά του Μικτού Γυμνασίου Καστέλλας έπεσκέφθησαν τα 401 και 430 Στρατιωτικά Νοσοκομεία και έψυχαγώγησαν τους νοσηλευμένους τραυματίας. Έψαλαν τα κάλαντα.

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθήτριά και μαθήτριά του Μικτού Γυμνασίου Μοσχάτου φροντίζουν την καθαριότητα του Σχολείου των. Καλλιεργούν σχολ. κήπο. Παρακολούθησαν μαθήματα Α' Βοηθειών. Έμάζεψαν διάφορα είδη δια πτωχούς μαθητάς.

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθήτριά του Α' Γυμνασίου Θελέων Πειραιώς φρον-

τίζουν την καθαριότητα του Σχολείου των και την ιδιότητά των. Έπισκέπτονται άσθενείς μαθητριάς. Όργανώνουν έκδρομάς.

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθήτριά του Ραλλείου Γυμνασίου Θελέων φροντίζουν την καθαριότητα του σχολείου των και την ιδιότητά των. Έχουν σχολ. φαρμακείο και παρέχουν τας πρώτας βοηθείας εις τους έχοντας ανάγκην. Προσέφεραν αρκετό ποσόν υπέρ του έρανου της Φανέλλας του Στρατιώτου. Έδοθησαν χρηματικώς τας έπιστατριάς του Γυμνασίου και Γεν. Έπιθεωρήσεως. Έπεσκέφθησαν Νοσοκομεία και έψυχαγώγησαν τους άσθενείς. Όργανώσαν Χριστουγεννιάτικη εορτή, τα κέρδη της οποίας θα διατεθούν δια την άνοικοδόμησιν ενός σχολείου της Β. Ελλάδος. Έχουν ταμείον δια τον αυτόν σκοπόν.

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθήτριά του Β' Γυμνασίου Θελέων Πειραιώς φροντίζουν την καθαριότητα του σχολείου των και την ιδιότητά των. Έχουν σχολ. φαρμακείο και παρέχουν τας πρώτας βοηθείας εις τους έχοντας ανάγκην. Άπέστειλαν γραφικήν ύλην, ιματισμόν και χρήματα εις το Δημοτ. Σχολείον

Έρυνθροσταυρίτης του Δημ. Σχολ. Άηδονοχωρίου Κονίτας, βοηθί γερόντα να περάση ένα δρόμο χιονισμένο.

A Junior of the Elementary School of Aidonochori Konitsa, helping an old man to cross a slippery road.

Σκούπας Καλεντζίου, το όποιον έχουν υιοθετήκει. Έπεσκέφθησαν την Έπαγγελματικήν Σχολήν «Άγία Βαρβάρα», τους τροφίμους της οποίας έψυχαγώγησαν και διένειμαν διάφορα δώρα, φρούτα και γλυκίσματα. Τα χρήματα που έμάζεψαν από τα κάλαντα προσέφεραν υπέρ των συμμοριοπηλίκτων περιοχών. Έκαμαν έρανον υπέρ των πλημυροπαθών Κάτω Χωρών. Έπεσκέφθησαν το Όρφανοτροφείον Βουλιαγμένης και το Γηροκομείον Πειραιώς, εις τους τροφίμους των όποιων προσέφεραν αυγά και κουλούρια.

ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΣ

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθήτριά του Δημοτικού Σχολείου Μουσούρων Μεσολογγίου φροντίζουν την καθαριότητα του Σχολείου και την ιδιότητά των. Καλλιεργούν σχολ. κήπο. Έκαλλιεργήσαν φυτάρια άμυγδαλών. Έκαμαν έρανο υπέρ της Φανέλλας του Στρατιώτου. Έχουν σχολ. φαρμακείο και παρέχουν πρώτας βοηθείας εις τους έχοντας ανάγκην. Όργανώνουν εορτάς.

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθήτριά του Δημοτ. Σχολείου Θέρμου Ναυπακτίας ήσυχολήθησαν με την έξερσην αναφαθήτων, τους όποιους συνοδεύουν το βράδυ εις τα Τμήματα των Νυκτερινών Σχολών. Με χρήματα του ταμείου των άγόρασαν γραφική ύλη δια τη Νυκτερινή Σχολή.

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθήτριά του Δημ. Σχολείου Άργαλαστής Βόλου φροντίζουν την καθαριότητα του Σχολείου και την ιδιότητά των. Καλλιεργούν σχολικό κήπο. Έλαβαν μέρος εις την δένδροφύτευσιν του χωρίου των.

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθήτριά του Δημ. Σχολείου Πόριαρης Ρηγανίου Ναυπακτίας μετέφεραν οικοδομήσιμο υλικό δια την άποπεράτωσιν του διδ. κτηρίου των. Έφύτευσαν πολλά δένδρα εις το προαύλιον του σχολείου και εις άλλα μέρη του χωρίου. Έπισκέπτονται τους άρρώστους συμ- μαθητάς των.

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθήτριά του Δημ. Σχολείου Άνω Μυρτιάς Αίτωλοακαρνανίας μετέφεραν οικοδομήσιμο υλικό δια την άποπεράτωσιν του διδ. κτηρίου των. Έφύτευσαν πολλά δένδρα εις το προαύλιον του σχολείου και εις άλλα μέρη του χωρίου. Έπισκέπτονται τους άρρώστους συμ- μαθητάς των.

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθήτριά του Δημ. Σχολείου Καστριώτισσης Μαυρολιθαρίου Φωκίδος φροντίζουν την καθαριότητα του Σχολείου και την ιδιότητά των. Έφύτευσαν διάφορα δένδρα. Ισοπέδωσαν ανώμαλους δρόμους. Προσέφεραν αυγά εις τα πτωχά παιδιά του σχολείου.

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθήτριά του Δημ. Σχολείου Μεσοποταμίας Φθιώτιδος φροντίζουν την καθαριότητα του Σχολείου των και την ιδιότητά των. Καλλιεργούν σχολ. κήπο. Περιποιούνται τα 150 πεύκα, που έφύτευσαν.

ΘΕΣΣΑΛΙΑ

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθήτριά του Δημ. Σχολείου Συκεώνος Καρδίτσης φροντίζουν την καθαριότητα του Σχολείου και την ιδιότητά των. Καλλιεργούν σχολ. κήπο. Έχουν σχολ. φαρμακείο. Βοηθούν εις την άνεγερσιν του διδαστηρίου. Βοηθούν τους πτωχούς μαθητάς. Άλληλογραφούν με Έρυνθροσταυρίτας άλλων σχολείων.

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθήτριά του Δημ. Σχολείου Τσαγκαράδων Μαγνησίας φροντίζουν την καθαριότητα του Σχολείου και του χωρίου των. Καλλιεργούν σχολ. κήπο τον όποιον περιέφεραν. Έφύτευσαν δένδρα και καλλιεργούν άνθη. Ισοπέδωσαν την αυλήν του Σχολείου. Όργανώνουν εορτάς.

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθήτριά του Δημ. Σχολείου Κουτσούρων Καρδίτσης φροντίζουν την καθαριότητα του Σχολείου, την ιδιότητά των και του χωρίου των. Έχουν μαθητικό κουρείο. Έφύτευσαν περi τα 150 όπωροφόρα δένδρα.

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθήτριά του Δημ. Σχολ.

ΕΣΝ μαθήτριά του 2ου Δημ. Σχ. Β' Περιφ. Θεονίκης έπισκευάζουν μίαν καρέκλα του σχολείου.

Juniors of 2nd Elem. School, Salonica repairing a school chair.

ΣΤΟ ΓΥΡΙΣΜΟ ΜΟΥ...

Μπήκα με την αὐγὴ στὸ καλὸ δόλο χωριό μου. Ταξιδευτὴς ὡδὸς καὶ τρία χρόνια, ἐνῶθα τὸν πόθο μου τὸν ἀνείπωτο, ποὺ μεγάλωνε, μεγάλωνε, τόσο ποὺ δὲ μάφινε ἄλλο, παρὰ νὰ κλαίω, καὶ νάμαι σκλάβος παντοτινὸς στὸν πολυπόθητο γυρισμό μου... Καὶ νά, σήμερὰ τ' ὄνειρό μου ἔγινε ἀληθινὸ πιά. Βλέπω ξανά πάλι τὸν ἥλιο ὁλόχρυσο στὰ μενεξελιά βουνὰ τοῦ χωριοῦ μου, τὰ κρυσταλλένια νερά, τὴ χορταριασμένη βρύση, τοὺς πράσινους κάμπους, τὶς νεροσυρμές κι ὁλόκληρὴ τὴν Ἑλληνικὴ φύση, ποὺ τ' ἀνθρώπινο μάτι μαγεύεται.

Πόση ἡ χαρὰ μου... χαρὰ γιομάτη πόθος καὶ στεναγμάτα, ποὺ ξέσπασαν τώρα ἔτσι στὸ τρελλὸ μεθύσι τοῦ γυρισμοῦ μου.

Τὰ ματόφυλλα μου δάκρυσαν τώρα ἀπὸ συγκίνησι κ' ἴσως γιὰ στερὴν φορὰ.

Γιὰ κοίτα... ὁ παπποὺς με τοὺς ψεύτικους σαραντάπηχους ζῆ ἀνέλπιστα — γερὴ ἡ γενιά του — κι ὁ λάκερο το σπιτικό μου χαίρεται στὸ γυρισμό μου.

Τὸ σπῆτι μου, ποὺ τὸ τραγουδοῦσα μικρὸς, τὸ παραγῶνι, ἡ φλογέρα, τὰ γίδια, οἱ φίλοι, οἱ χωριανοὶ ὁ Παπα - Χρήστος, ἡ ἐκκλησιά, ὅλα νά, ὅλα ὅπως τ' ἄφησα...

Σήμερα σβύνω τὶς χαρὲς καὶ τὶς πίκρες τῆς ἔρμης ξενιτιάς. Προσπαθῶ νὰ δημιουργήσω μιὰ νέα ζωὴ, τοῦ χωριοῦ μου τὴν ὁμορφὴ ζωὴ, τὴ γαλήνη καὶ τόσο πλανεύτρα.

ΦΑΝΗΣ ΜΟΥΛΙΟΣ
Τάξις ΣΤ'. Γυμνάσιον Νικαίας

ΑΙΝΙΓΜΑ

Εἶμαι νῆσος τοῦ Αἰγαίου κι ἂν με ἀποκεφαλίσῃς καὶ με ἀλλαξοτονίσῃς δηλητήριο θὰ γίνω, κι ἂν ξανά με ἀποκεφαλίσῃς ἀντωνυμία ἀναφορικὴ στὴ στιγμή θὰ σχηματίσῃς.

ΓΕΩΡΓ. ΣΤΑΥΡΟΥΛΑΚΙΣ
Τάξις Ζ' Γυμνασίον Πόμπιας

ΤΟ ΧΩΡΙΟ

Πάνω ἀπ' τοῦ βουνοῦ τὴ ράχη ἄγναντεύει τὸ χωριὸ κι ἄπ' τὴν κρύα τοῦ βρυσοῦλα τρέχει δροσερὸ νερό.

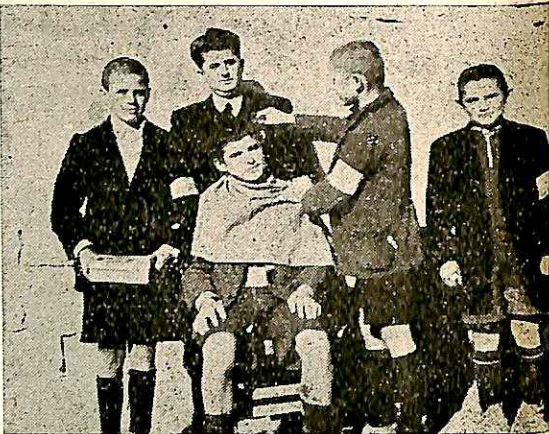
Τὸ πρωί, ποὺ ὁ ἥλιος βγαίνει ἀπὸ τὶς ψηλὲς κορφές πρωτοστέλνει τὰ φιλιὰ του στὸν σπιτίον του τὴν σκεπὴς.

ΑΝΔΡΕΑΣ Δ. ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ
Μαθ. Γ' τάξ. Γυμνασίον Κορίνθου

ΓΙΑΤΙ ΕΤΡΕΧΕ

Ἦ μικρούλα Λέλα γυρίζοντας στὸ σπῆτι με τὴν γκουβερνάντα τῆς ἔτρεχε στὸ δρόμο.

(Συνεχίζεται)

ΕΣΝ Δημ. Σχολ. Πέτρας Ζαγορίου κουρεύουν τοὺς μαθητὰς τῶν Juniors of Elem. School Petra cutting the hair of their school mates.

Ἐχουν ἀλληλογραφία με Ἐρυθροσταυρίτας ὁλοῦν Σχολείων. Ἐλάσαν μέρος εἰς τὸν ἔρανον τῆς Φανέλλας τοῦ Στρατιώτου.

Οἱ Ε.Σ.Ν. μαθητὰ τοῦ Δημ. Σχολείου Ἀ. Ἡ. ὁνομαχίου Ἰ. Κονίτης φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ Σχολείου, τοῦ χωριοῦ καὶ τὴν ἰδικήν των. Καλλιεργοῦν σχολ. κήπο. Βοηθοῦν τοὺς πτωχοὺς μαθητὰς με γραφικὴ ὕλη καὶ τοὺς ἀδυνατοὺς εἰς τὰ μαθήματα. Ἐπίσης βοηθοῦν γέροντας καὶ γριὰς εἰς τὰς οικιακὰς τὰς ἐργασίας. Ἐπισκέπτονται τοὺς ἀσθενεῖς συμμαθητὰς τῶν.

Οἱ Ε.Σ.Ν. μαθητὰ τοῦ Δημ. Σχολείου Σερβιανῶν Δωδώνης Ἰωαννίνων μετέφεραν οἰκοδομικὸν ὕλικον διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ διδασκατηρίου τῶν.

Οἱ Ε.Σ.Ν. μαθητὰ τοῦ Δημ. Σχολείου Σ. ὑνιὰκου Ἀρτῆ φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ Σχολείου καὶ τὴν ἰδικήν των. Ἐχουν σχολ. φαρμακεῖο καὶ παρέχουν τὶς πρώτες βοήθειες εἰς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην. Καλλιεργοῦν σχολ. κήπο. Ἐπισκέπτονται τοὺς ἀσθενεῖς μαθητὰς. Βοηθοῦν τοὺς ἀδυνατοὺς εἰς τὰ μαθήματα. Ἐφύτευσαν διάφορα δένδρα καὶ ἐδημιούργησαν φυτῶριον κυπαρίσσου.

Οἱ Ε.Σ.Ν. μαθητὰ τοῦ Δημ. Σχολείου Ριζοδουνίου Πρεσέζης φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ Σχολείου τῶν, τὴν ἰδικήν των καὶ τοῦ χωριοῦ τῶν. Καλλιεργοῦν σχολ. κήπο. Βοηθοῦν τοὺς ἀδυνατοὺς εἰς τὰ μαθήματα μαθητὰς.

Οἱ Ε.Σ.Ν. μαθητὰ τοῦ Δημ. Σχολείου Πέντης Ἐκκλησιῶν Παρραμυθίας φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ Σχολείου τῶν, τὴν ἰδικήν των καὶ τοῦ χωριοῦ τῶν. Καλλιεργοῦν σχολ. κήπο. Βοηθοῦν τοὺς ἀδυνατοὺς εἰς τὰ μαθήματα μαθητὰς.

Οἱ Ε.Σ.Ν. μαθητὰ τοῦ Δημ. Σχολείου Π. Ἐντῆ φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ Σχολείου τῶν, τὴν ἰδικήν των καὶ τοῦ χωριοῦ τῶν. Ἐχουν σχολ. φαρμακεῖο καὶ παρέχουν τὶς πρώτες βοήθειες εἰς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην. Ἐφύτευσαν περὶ τὰ 200 πεῦκα. Βοηθοῦν τοὺς πτωχοὺς μαθητὰς με γραφικὴ ὕλη.

Οἱ Ε.Σ.Ν. μαθητὰ τοῦ Δημ. Σχολείου Λευκοθέας Βοΐου φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ Σχολείου καὶ τὴν ἰδικήν των. Βοηθοῦν τοὺς πτωχοὺς μαθητὰς με γραφικὴ ὕλη. Καλλιεργοῦν σχολ. κήπο.

ζης φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ Σχολείου καὶ τὴν ἰδικήν των. Καλλιεργοῦν σχολ. κήπο. Ἐφύτευσαν δένδρα εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Σχολείου. Βοηθοῦν τοὺς ἀδυνατοὺς εἰς τὰ μαθήματα μαθητὰς.

Οἱ Ε.Σ.Ν. μαθητὰ τοῦ Δημ. Σχολείου Ριζοδουνίου Πρεσέζης φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ Σχολείου τῶν, τὴν ἰδικήν των. Ἐκαθάρισαν τοὺς δρόμους καὶ τὴν πλατεῖαν τοῦ χωριοῦ. Ἐδεδροφύτευσαν τὸν σχολ. κήπο.

Οἱ Ε.Σ.Ν. μαθητὰ τοῦ Δημ. Σχολείου Ἀ. Ἡ. Πέτρας Ζαγορίου φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ Σχολείου τῶν καὶ τὴν ἰδικήν των. Ἐχουν μαθητικὸ κουρεῖο καὶ φαρμακεῖο. Καλλιεργοῦν σχολ. κήπο. Ἀπεψήσαν ἔλη τοῦ χωριοῦ. Ἐρωτοστάτησαν εἰς τὴν ἀνέγερσιν τῆς καταστροφείσης Μονῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτήρος Βραγυῶν. Παρακολοῦθουν διαλέξεις ὑγιεινῆς καὶ ἀσκήσεων εἰς τὰς πρώτας βοήθειες. Βοηθοῦν τοὺς πτωχοὺς μαθητὰς με γραφικὴ ὕλη καὶ ἐπισκέπτονται τοὺς ἀρρώστους με διάφορα δώρα.

Οἱ Ε.Σ.Ν. μαθητὰ τοῦ Δημ. Σχολείου Ἀ. Ἡ. Νικολάου Εύρου τῶν φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ Σχολείου καὶ τὴν ἰδικήν των. Καλλιεργοῦν σχολ. κήπο. τὸν ὅποιον περιέφρασαν. Ἐμάζεψαν 35.000 δρακ., με τὰς ὁποίας ἀγόρασαν 2 ἡμερολόγια, καὶ 1 χάρτη διὰ τὸ Σχολεῖο.

Οἱ Ε.Σ.Ν. μαθητὰ τοῦ Δημ. Σχολείου Κ. Ἀ. Ἡ. ὁνομαχίου Ἰ. Κονίτης φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ Σχολείου τῶν καὶ τὴν ἰδικήν των. Ἐκαθάρισαν τοὺς δρόμους τοῦ χωριοῦ. Ἐχουν ἀνολικὸ φαρμακεῖο. Καλλιεργοῦν σχολ. κήπο. Βοηθοῦν τοὺς πτωχοὺς μαθητὰς. Με τὰ χρήματα ἀπὸ τὰ κάλαντα ἀγόρασαν ἕν ζεύγος ὑποδημάτων διὰ πτωχὸν συμμαθητὴν τῶν καὶ μοῦδρα διὰ τοὺς πτωχοὺς μαθητὰς.

Οἱ Ε.Σ.Ν. μαθητὰ τοῦ Δημ. Σχολείου Κ. Ἀ. Ἡ. ὁνομαχίου Ἰ. Κονίτης φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ Σχολείου τῶν καὶ τὴν ἰδικήν των. Ἐχουν ἀνολικὸ φαρμακεῖο. Καλλιεργοῦν σχολ. κήπο. Βοηθοῦν τοὺς πτωχοὺς μαθητὰς. Με τὰ χρήματα ἀπὸ τὰ κάλαντα ἀγόρασαν αὐτὰ, καρδιά καὶ μῆλτ. τὰ ὅποια ἐμοίρασαν εἰς τοὺς πτωχοὺς μαθητὰς. Ἀνοῖξαν τὸν ἀποκλεισμένο ἀπὸ τὰ χιόνια δρόμο τοῦ Σχολείου τῶν.

Οἱ Ε.Σ.Ν. μαθητὰ τοῦ Δημ. Σχολείου Κ. Ἀ. Ἡ. ὁνομαχίου Ἰ. Κονίτης φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ Σχολείου τῶν καὶ τὴν ἰδικήν των. Ἐχουν ἀνολικὸ φαρμακεῖο. Καλλιεργοῦν σχολ. κήπο. Βοηθοῦν τοὺς πτωχοὺς μαθητὰς. Με τὰ χρήματα ἀπὸ τὰ κάλαντα ἀγόρασαν αὐτὰ, καρδιά καὶ μῆλτ. τὰ ὅποια ἐμοίρασαν εἰς τοὺς πτωχοὺς μαθητὰς. Ἀνοῖξαν τὸν ἀποκλεισμένο ἀπὸ τὰ χιόνια δρόμο τοῦ Σχολείου τῶν.

Οἱ ΕΣΝ τοῦ Ιου Δημ. Σχολ. Πετρούσας Β. Ἀράμας διανέμουν δῶρα εἰς στρατιώτας τῶν σὺνδρον. The Juniors of Ist Elem. School Petroussa, Drama distributing gifts to soldiers in the Frontier.

ἔχοντας ἀνάγκην. Βοηθοῦν τοὺς πτωχοὺς μαθητὰς καὶ τοὺς ἀδυνατοὺς εἰς τὰ μαθήματα. Ἀνέλασαν τὴν ἐπίδωξιν τῶν συμμάτων καὶ μονωτήρων τηλεφωνικῶν γρμῶν τῆς περιουχῆς τῶν. Ὁργανῶνουν ἐκδρομὰς. Ἐφύτευσαν δένδρα.

Οἱ Ε.Σ.Ν. μαθητὰ τοῦ Δημ. Σχολείου Καλπακίου Ἰωαννίνων φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ Σχολείου, τὴν ἰδικήν των καὶ τοῦ χωριοῦ τῶν. Ἐχουν μαθητικὸ κουρεῖο. Καλλιεργοῦν σχολ. κήπο. Ἐφύτευσαν 40 πεῦκα καὶ 15 ἀκακίες γύρω ἀπὸ τὸ Σχολεῖο, τὶς ὁποῖες περιποιούνται. Τὸ Πάσχα ἐμοίρασαν αὐτὰ εἰς τὴν πλῆσιν τοῦ χωριοῦ τῶν Στρατιωτικὴν Μονάδα.

Οἱ Ε.Σ.Ν. μαθητὰ τοῦ Δημ. Σχολείου Μ. Ἀ. Ἡ. ὁνομαχίου Ἰ. Κονίτης φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ Σχολείου καὶ τοῦ χωριοῦ τῶν. Προσφέρουν τὰς πρώτας βοήθειες εἰς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην. Βοηθοῦν τοὺς πτωχοὺς. Ἀνέλασαν τὴν ἀνδράσασιν λόφου φυτεύσαντες 2.000 πεῦκα.

Οἱ Ε.Σ.Ν. μαθητὰ τοῦ Δημ. Σχολείου Β. ὁνομαχίου Ἰωαννίνων φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ Σχολείου, τὴν ἰδικήν των καὶ τοῦ χωριοῦ τῶν. Βοηθοῦν τοὺς πτωχοὺς συμμαθητὰς τῶν.

Οἱ Ε.Σ.Ν. μαθητὰ τοῦ Δημ. Σχολείου Ἀ. Ἡ. ὁνομαχίου Ἰ. Κονίτης φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ Σχολείου, τοῦ χωριοῦ καὶ τὴν ἰδικήν των. Ἐχουν μαθητικὸ κουρεῖο. Βοηθοῦν τοὺς πτωχοὺς συμμαθητὰς τῶν με γραφικὴ ὕλη καὶ βιβλία.

Λείου Πρώτης Καλαμπάκας καλλιεργοῦν σχολ. κήπον, εἰς τὸν ὅποιον ἐφύτευσαν ἀγριομηλίες. Ἐκαθάρισαν τὴν πλατεῖαν τοῦ Σχολείου καὶ τοὺς δρόμους. Ἀγόρασαν ὑδρόγειο σφαῖρα καὶ κουρευτικὴ μηχανή. Ἐφύτευσαν γύρω ἀπὸ τὸ Σχολεῖο πεῦκα καὶ κληματα. Κατεσκεύασαν τὴν ἔδρα τοῦ Διδασκάλου με βελία, ποὺ προσέφεραν οἱ ἰδιοί.

Οἱ Ε.Σ.Ν. μαθητὰ τοῦ Δημ. Σχολείου Β. ὁνομαχίου Ἰ. Κονίτης φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ Σχολείου τῶν καὶ τὴν ἰδικήν των. Ἐχουν μαθητικὸ κουρεῖο καὶ φαρμακεῖο. Καλλιεργοῦν σχολ. κήπο. Ἀπεψήσαν ἔλη τοῦ χωριοῦ. Ἐρωτοστάτησαν εἰς τὴν ἀνέγερσιν τῆς καταστροφείσης Μονῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτήρος Βραγυῶν. Παρακολοῦθουν διαλέξεις ὑγιεινῆς καὶ ἀσκήσεων εἰς τὰς πρώτας βοήθειες. Βοηθοῦν τοὺς πτωχοὺς μαθητὰς με γραφικὴ ὕλη καὶ ἐπισκέπτονται τοὺς ἀρρώστους με διάφορα δώρα.

Οἱ Ε.Σ.Ν. μαθητὰ τοῦ Δημ. Σχολείου Ἀ. Ἡ. Νικολάου Εύρου τῶν φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ Σχολείου καὶ τὴν ἰδικήν των. Καλλιεργοῦν σχολ. κήπο. τὸν ὅποιον περιέφρασαν. Ἐμάζεψαν 35.000 δρακ., με τὰς ὁποίας ἀγόρασαν 2 ἡμερολόγια, καὶ 1 χάρτη διὰ τὸ Σχολεῖο.

Οἱ Ε.Σ.Ν. μαθητὰ τοῦ Δημ. Σχολείου Κ. Ἀ. Ἡ. ὁνομαχίου Ἰ. Κονίτης φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ Σχολείου τῶν καὶ τὴν ἰδικήν των. Ἐκαθάρισαν τοὺς δρόμους τοῦ χωριοῦ. Ἐχουν ἀνολικὸ φαρμακεῖο. Καλλιεργοῦν σχολ. κήπο. Βοηθοῦν τοὺς πτωχοὺς μαθητὰς. Με τὰ χρήματα ἀπὸ τὰ κάλαντα ἀγόρασαν ἕν ζεύγος ὑποδημάτων διὰ πτωχὸν συμμαθητὴν τῶν καὶ μοῦδρα διὰ τοὺς πτωχοὺς μαθητὰς.

Οἱ Ε.Σ.Ν. μαθητὰ τοῦ Δημ. Σχολείου Κ. Ἀ. Ἡ. ὁνομαχίου Ἰ. Κονίτης φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ Σχολείου τῶν καὶ τὴν ἰδικήν των. Ἐχουν ἀνολικὸ φαρμακεῖο. Καλλιεργοῦν σχολ. κήπο. Βοηθοῦν τοὺς πτωχοὺς μαθητὰς. Με τὰ χρήματα ἀπὸ τὰ κάλαντα ἀγόρασαν αὐτὰ, καρδιά καὶ μῆλτ. τὰ ὅποια ἐμοίρασαν εἰς τοὺς πτωχοὺς μαθητὰς. Ἀνοῖξαν τὸν ἀποκλεισμένο ἀπὸ τὰ χιόνια δρόμο τοῦ Σχολείου τῶν.

ΗΠΕΙΡΟΣ

Οἱ Ε.Σ.Ν. μαθητὰ τοῦ Δημ. Σχολείου Ἀ. Ἡ. ὁνομαχίου Ἰ. Κονίτης φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ Σχολείου, τοῦ χωριοῦ καὶ τὴν ἰδικήν των. Ἐχουν μαθητικὸ κουρεῖο καὶ φαρμακεῖο. Καλλιεργοῦν σχολ. κήπο. Ἐφύτευσαν 150 ἀμυγδαλιές. Ἐδοῦντο εἰς τὴν συγκομιδὴν τῶν ἐλῶν τῆς ἐκκλησίας. Κατεσκεύασαν αὐλάκα 500 μέτρων καὶ ἔφεραν νερὸ διὰ τὸ πότισμα τοῦ σχολ. κήπου.

Οἱ Ε.Σ.Ν. μαθητὰ τοῦ Δημ. Σχολείου Δ. Ἡ. ὁνομαχίου Ἰ. Κονίτης φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ Σχολείου καὶ τὴν ἰδικήν των. Ἐχουν μαθητικὸ κουρεῖο. Βοηθοῦν τοὺς ἀδυνατοὺς εἰς τὰ μαθήματα μαθητὰς. Ἐπισκεύαζον τοὺς δρόμους τοῦ χωριοῦ.

Οἱ Ε.Σ.Ν. μαθητὰ τοῦ Δημ. Σχολείου Ἀ. Ἡ. ὁνομαχίου Ἰ. Κονίτης φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ Σχολείου τῶν καὶ τὴν ἰδικήν των. Ἐχουν ἀνολικὸ φαρμακεῖο. Καλλιεργοῦν σχολ. κήπο. Βοηθοῦν τοὺς πτωχοὺς μαθητὰς. Με τὰ χρήματα ἀπὸ τὰ κάλαντα ἀγόρασαν αὐτὰ, καρδιά καὶ μῆλτ. τὰ ὅποια ἐμοίρασαν εἰς τοὺς πτωχοὺς μαθητὰς. Ἀνοῖξαν τὸν ἀποκλεισμένο ἀπὸ τὰ χιόνια δρόμο τοῦ Σχολείου τῶν.

Ὁλλανδοὶ Ἐρυθροσταυρίται διαδίδουν ἕνα καινούργιο βιβλίον τῆς Ἑλληνικῆς δασειολογίας βιβλιοθήκης τοῦ Ἰδρυθῆ ἀπὸ ἔρανον τῶν Ἑλλήνων Ἐρυθροσταυριτῶν τῶν Σχολείων: 1) Β' Γυμν. Θηλέων Πειραιῶς, 2) τῶν Δημ. Σχολείων Κατὰ Νευροκοπίου διὰ τοῦ κ. Ἐπιθεωρητοῦ τῶν, καὶ 3) τῶν Δημ. Σχολ.: α) Ἀ. Νικολάου Ἀρκαδίας, β) Γεωργίου καὶ Ν. Τριγλίας Χαλκιδικῆς, γ) Φιλιάτων Ἡπείρου καὶ δ) 2ου Ἀσφίης, ἐξ ἀφορμῆς τῶν τελευταίων καταστρεπτικῶν πλημμυρῶν εἰς τὰς Κάτω Χώρας.

Dutch Juniors reading a book borrowed from the «Greek lending library».

της φεύγει και κατεύθυνεται προς τη μηλιά. Άλλα στο δρόμο τον συναντά ένα σκοπό και τον ρωτά:

«Πού πᾶς;» Ὁ στρατιώτης τότε τοῦ εἶπε: «Πηγαίνω νὰ κόψω ἕνα μῆλο τοῦ Λοχία», καὶ τότε ὁ σκοπὸς τοῦ λέει: «ὅταν θὰ ξαναγυρίσης, ὅσα μῆλα κρατεῖς θὰ σοῦ πᾶρω τὰ μισὰ καὶ ἐπὶ πλέον μισὸ μῆλο» τότε ὁ στρατιώτης φεύγει. Ὁταν πῆγαινε συναντᾷ ἀκόμα δύο σκοπούς, οἱ ὁποῖοι τοῦ εἶπαν τὰ ἴδια τοῦ πρώτου σκοποῦ.

Πόσα μῆλα ἔπρεπε νὰ κόψῃ, γιὰ νὰ ἱκανοποιήσῃ καὶ τοὺς τρεῖς σκοπούς, ἀλλὰ χωρὶς νὰ φάῃ κανένα νὰ τοῦ μείνῃ μόνο ἕνα διὰ νὰ τὸ πᾶῃ στὸν Λοχία;

ΙΔ. ΜΑΡΙΝΟΣ
Μαθ. Β'. Γυμν. 'Αρρ. 'Ηρακλείου

ΣΚΑΛΑ

- 1) Σ . Σ
- 2) Σ . Σ
- 3) Σ . Σ
- 4) Σ . Σ
- 5) Σ . Σ
- 6) Σ . Σ
- 7) Σ . Σ
- 8) Σ . Σ
- 9) Σ . Σ

1) Ζῶν. 2) Ἐπίθετον. 3) Νῆσος. 4) Μέρος τοῦ πλοίου. 5) Ποιητής. 6) Φιλόσοφος. 7) Κόλπος. 8) Ὑπερασπιστής τῆς Πατρίδος. 9) Ἐκεῖνος, πού δικάζει στρατιώτην.

ΑΙΝΙΓΜΑ

Νῆσος ὠραία, τὸ θηλυκὸ μου, στοὺς κήπους βλέπεις τὸ οὐδέτερό ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΗΡΟΣ (μου. Μαθ. Ε'. Γυμν. Θεσ/νίκης)

ΑΝΑΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΙ

Εἶμαι πόλις τῆς Ἑλλάδος καὶ ἂν μ' ἀποκεφαλίσῃς, καὶ μὲ ἀλλαξοτονίσῃς, αἰσθητήριον εὐθὺς θὰ σχηματίσῃς.

Εἶμαι πόλις τῆς Ἀσίας καὶ ἂν ἕνα γράμμα μ' ἀφαιρέσῃς, πέλαγος Ἑλληνικὸ εὐθὺς θὰ ἔχῃς.

ΕΛΛΙΠΟΣΥΜΦΩΝΟΝ

Ο — Η Ε — Α — Ο — Ε — Ο —
— Η — ΕΕ — — ΙΕ — Ω —

Συμπληρώσατε τὶς παραπάνω λέξεις μὲ τὰ σύμφωνα πού λείπουν. Θὰ σχηματίσετε ἕνα ἀρχαῖο ρητόν.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Σ. ΗΛΙΑΚΗΣ
Μαθ. Α' Γυμνασίου 'Αρρένων 'Ηρακλείου

ΣΚΑΛΑ

- 1) Ρ — Σ
- 2) Ρ — Σ
- 3) Ρ — Σ
- 4) Ρ — Σ
- 5) Ρ — Σ
- 6) Ρ — Σ
- 7) Ρ — Σ

1) Ἔτσι ὠνόμαζαν οἱ Βυζαντινοὶ τοὺς Ρώσους. 2) Κατεσκεύασε τὸ πρῶτο τηλέφωνο. 3) Ποταμὸς τῆς Γαλλίας. 4) Τί ἦτο ὁ σοφὸς Κλεόβουλος (καταγωγή). 5) Βασιλεὺς τοῦ Βυζαντίου. 6) Τὸ μικρὸ ὄνομα τοῦ Κώχ. 7) Ζῶν τῶν θερμῶν χωρῶν.

ΠΟΛ. ΤΣΙΟΝΤΣΗΣ
Νιγρίτα

ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Μέσα σ' ἕνα πηγάδι, στὸν πυθμένα του βάθους 20 μέτρων, εἶναι ἕνας βάτραχος καὶ θέλει νὰ ἀνεβῇ στὴν καρυφὴ. Κάθε μέρα ἀνεβαίνει 8 μέτρα καὶ τὴ νύχτα κατεβαίνει πάλι κάτω 7 μέτρα. Πόσες μέρες θὰ κάνῃ νὰ ἀνεβῇ;

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΔΗΜΗΤΡΑΚΑΚΗΣ
Δ' τάξ. Γυμνασ. Ναυπάκτου

ΣΚΑΛΑ

- 1) Σ — Σ
- 2) Τ — Σ
- 3) Α — Σ
- 4) Υ — Σ
- 5) Ρ — Σ
- 6) Ο — Σ
- 7) Σ — Σ

1) Οἰκιακὸν ζῶν. 2) Ὠραῖον πτηνόν. 3) Δεικτικὴ ἀντωνυμία. 4) Φόδος τῶν ναυτικῶν. 5) Ποταμὸς

τῆς Εὐρώπης. 6) Θαλάσσιον ζῶν. 7) Ποταμὸς τῆς Γαλλίας.

ΑΓΓΕΛΟΣ Γ. ΡΟΥΣΣΟΠΟΥΛΟΣ
Μαθ. Δ' τάξ. Γυμνασ. Μεσσηνίας

ΣΚΑΛΑ

- 1) Β —
- 2) Β —
- 3) Β —
- 4) Β —
- 5) Β —
- 6) Β —

1) Θεὸς τῶν Φοινίκων. 2) Μικρὸν σκάφος. 3) Σ' αὐτὸ βάζουν τὸν οἶνον. 4) Ὅρος τῆς Ἑλλάδος. 5) Λίμνη τῆς Ἀφρικής. 6) Ἀκρωτήριο τῆς Πορτογαλίας.

ΚΩΝΣΤ. Γ. ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ
Μαθητὴς Δ' τάξ. Γυμνασίου 'Υδρας

ΣΚΑΛΑ

- 1) Κ . Σ
- 2) Κ . Σ
- 3) Κ . Σ
- 4) Κ . Σ
- 5) Κ . Σ
- 6) Κ . Σ
- 7) Κ . Σ
- 8) Κ . Σ

1) Νῆσος τοῦ Αἰγαίου. 2) Κάτοικος Κρήτης. 3) Βασιλεὺς Περσίας. 4) Νῆσος Ἑλληνική. 5) Ἡ... τοῦ Νῶε. 6) Νῆσος Αἰγαίου. 7) Ἑγληματίας. 8) Πόλις Εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας.

ΟΛΓΑ ΑΡΒΑΝΙΤΟΥ
Δ' τάξ. Γ' Γυμνασ. Θηλέων Ἀθηνῶν

ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Πατὴρ τις ἄφησε κληρονομίαν σὲ 4 υἱούς του 40 ἀγελάδες. Ἡ α' ἀγελάς δίδει γάλα 1 ὀκά. Ἡ β' 2 ὀκάδες, ἡ γ' τρεῖς ὀκάδες κ. ο. κ. καὶ ἡ 40ῇ ἀγελάς 40 ὀκάδες.

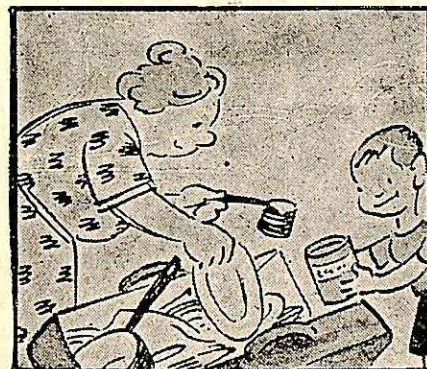
Πῶς ἐμοίρασαν τὰς ἀγελάδας οἱ υἱοὶ νὰ πάρουν καθεὶς ἴσον ἀριθμὸν ἀγελάδων καὶ ὀκάδων γάλακτος;

Μαθ. Ζ' τάξ. Γυμνασ. Ναυπάκτου
ΠΑΥΛΟΣ ΚΑΡΑΚΩΣΤΑΣ

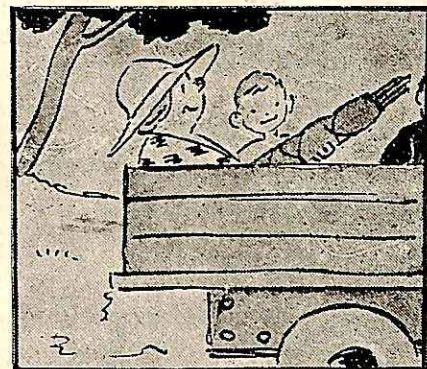
ΤΑ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΛΕΛΕ

ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΙ

Ὑπὸ ΑΝ. ΒΩ.

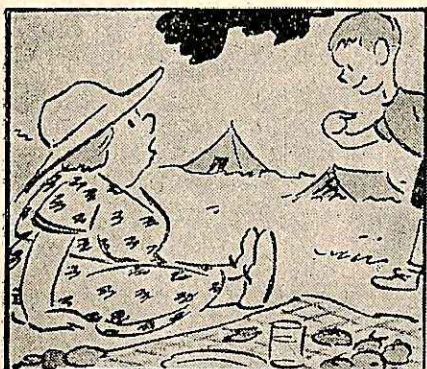
Ὁ πιτσιρίκος ὁ Λελές καὶ ἡ καλὴ του θείτσα, μιὰ μέρ. τοῦ καλοκαιριοῦ, γεμίζουν μιὰ βαλίτσα,

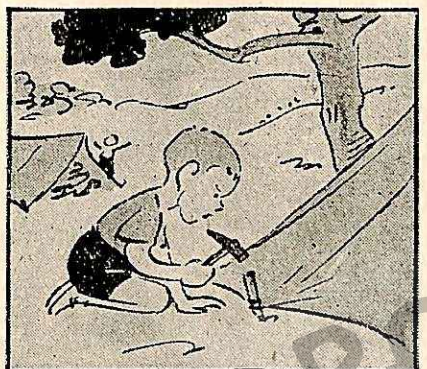
παίζουν μαζὶ καὶ μιὰ σκηνὴ κι ὀλόχαροι κινᾶνε, σὲ κάποια κατασκήνωσι ἐξοχικὴ νὰ πᾶνε.

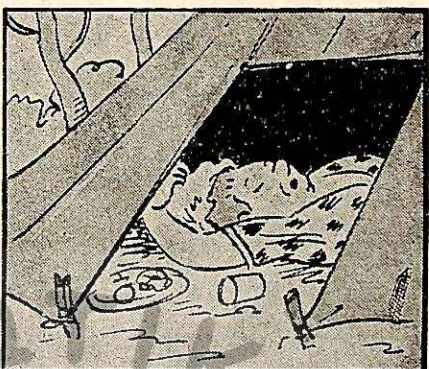
Κι ἅμα στὴν κατασκήνωσι τὸ μεσημέρι φτάσανε, ἀφοῦ ριχτήκαν στὸ φαῖ κ' οἱ δύο τους καὶ χορτάσανε,

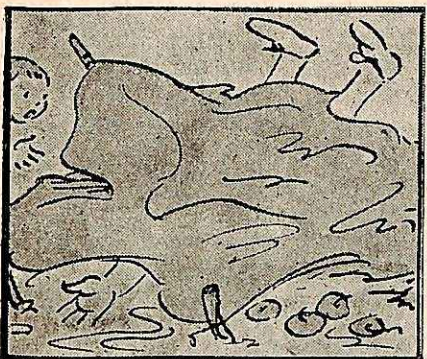
εἶπε ἡ θειά: Καὶ τὴ σκηνὴ ποιοὺς νὰ τὴ στήσῃ ξέρεῖ; —Ἐγώ, ἐφώνηξε ὁ Λελές, ποῦμαι σ' αὐτὰ ξεφτέρη!

Σκάβει, τεντώνει τὸ πανί, καρφώνει, λύνει, δένει, ἰδρώνει, καὶ σὲ λίγο πιά νὰ ἡ σκηνὴ στημένῃ!

Ἡ θείτσα μὲ χασμουρητὰ τώρα ἀπὸ κάτω χώνεται καὶ παρευθὺς φαρδεῖα — πλατεῖα νὰ κοιμηθῇ ξεπλώνεται.

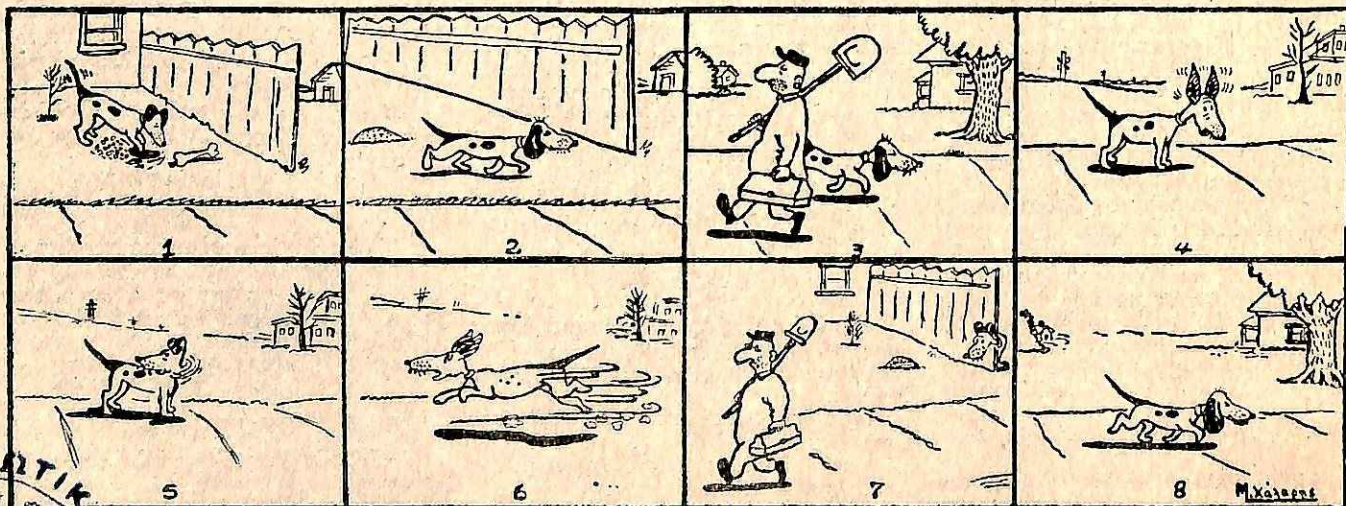

Μὰ ξάφνου λύνεται ἡ σκηνή! Κ' εὐθὺς πανὶ καὶ πιάτα, σάλτσες, φαγώσιμα καὶ θεῖα γίνανε ... μιὰ σαλάτα!

Κι ἅμα ξεμπλέχτηκε ἡ θειά στὸν κύρ' Λελέκο ρίχτηκε κ' ὀμπρελλιές στὰ πόδια του ἐπέφτανε σὰν μπόρα! Κ' ἔτσι ἡ σκηνή, πού ἔστησε ἀμέσως ἐξελίχτηκε στὴν πιά... δραματικὴ σκηνή, πού εἶχε δὴ ὡς τώρα.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΧΩΡΙΣ ΛΟΓΙΑ

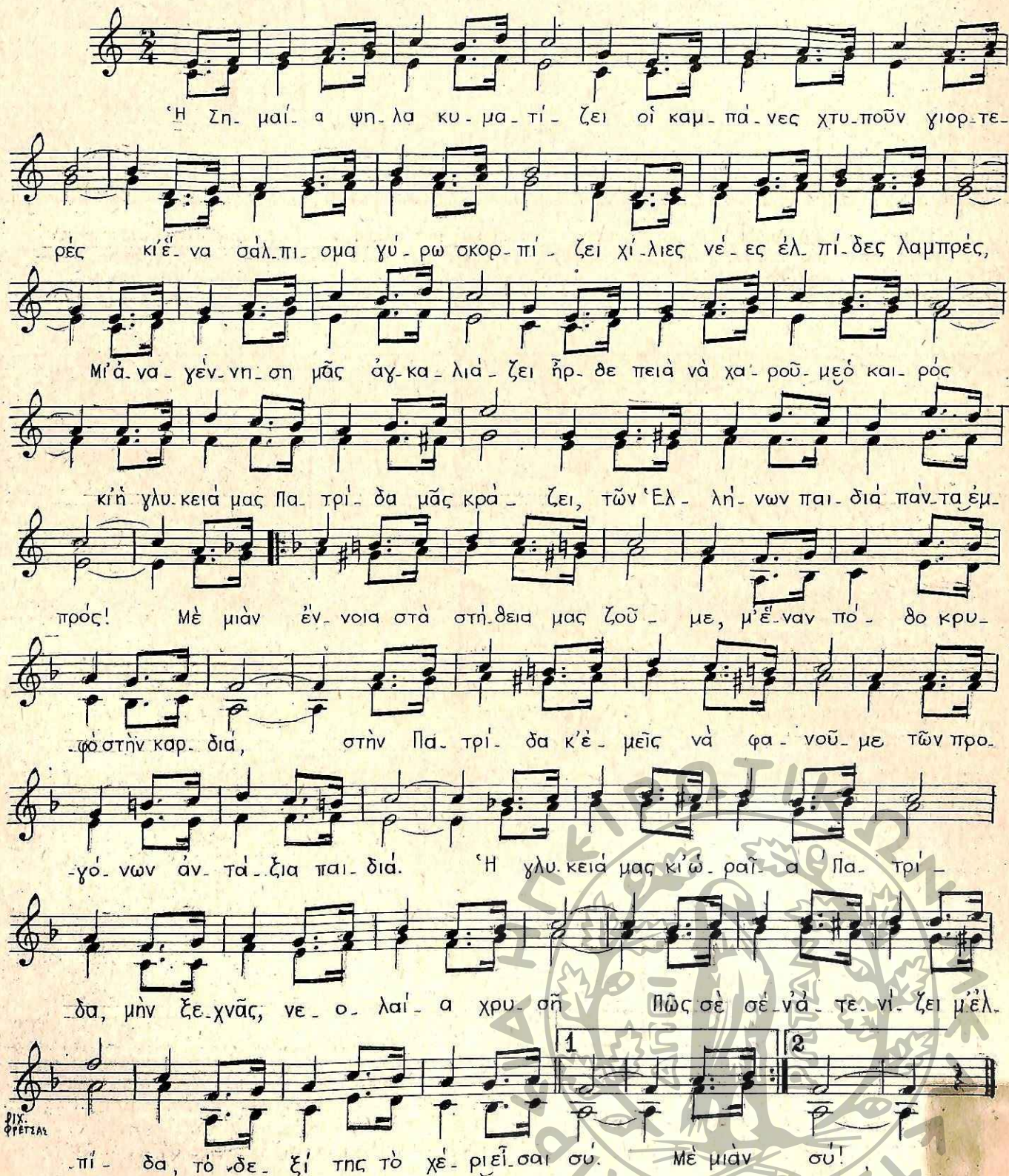

ΜΙΧΑΗΛ ΧΑΛΑΡΗΣ Μαθ. Ε' Γυμν. 'Αρρ. Π. εἰραιῶς, Τάξ. Η'

Τῶν Ἑλλήνων παιδιὰ πάντα ἔμπρὸς. Ἐμβατήριον

Στίχοι
Κ. ΑΣΠΡΟΠΟΥΛΟΥ.

Μουσική
ΑΛ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ.

Ἡ Ση-μαί-α ψη-λα κυ-μα-τί-ζει οἱ καμ-πά-νες χτυ-ποῦν γιορ-τε-
ρες κί-ε-να σάλ-πι-σμα γύ-ρω σκορ-πί-ζει χί-λιες νέ-ες ἑλ-πί-δες λαμπρές,
Μί-α-να-γέν-νη-ση μᾶς ἄγ-κα-λιά-ζει ἦρ-θε πειὰ νὰ χα-ροῦ-μεὸ και-ρός
κί-η γλυ-κειά μας Πα-τρί-δα μᾶς κρά-ζει, τῶν Ἑλ-λή-νων παι-διά πᾶν-τα ἔμ-
πρός! Μὲ μιὰν ἑν-νοια στὰ στή-θεια μας ζοῦ-με, μ'ἔ-ναν πό-δο κρυ-
φό-στην καρ-διά, στὴν Πα-τρί-δα κ'ἔ-μεις νὰ φα-νοῦ-με τῶν προ-
γόν-ων ἄν-τὰ-ξια παι-διά. Ἡ γλυ-κειά μας κί-ω-ραῖ-α Πα-τρί-
δα, μὴν ξε-χνᾷς, νε-ο-λαί-α χρυ-σῇ πῶς σὲ σέ-ν'ά-τε-νί-ζει μέλ-
πί-δα, τὸ-δε-ξί-της τὸ χέ-ρι εἶ-σαι σύ. Μὲ μιὰν σύ!